

בעזהש"ת

סֵפֶר

אֹזֵר הָאֹזֵרוֹת

הַמִּכְבֵּת

כְּסֵפֶר הַקְּדוֹשׁ

לְקוֹטֵי מוֹהַר"ן

עַל הַתּוֹרָה וּמוֹעֲדֵי הַשָּׁנָה

מֵרַבְּנֵי נַחֲמָן מְבַרְסֵלַב זִיע"א

עִם לְקוֹטֵי הַתּוֹרָה

פְּרָשַׁת נְצֻבִים-וַיֵּלֶךְ

אֹזֵר
הָאֹזֵרוֹת

רבינו נחמן מברסלב
זיע"א

המכתב

לספר הקדוש

לקוטי מוהר"ן

על התורה ומועדי השנה

עם לקוטי התפילות

גליון 234

פרשת נצבים-וילך

שנת תשפ"ג לפ"ק

לזכר עולם יהיה צדיק

לע"נ הרה"צ חו"פ
רבי אשר יעקב
בהגה"ק רבי רפאל זצוק"ל
נלב"ע כ"ד תמוז תשמ"ט
תנצב"ה

לע"נ הרה"ג איש צדיק תמים
רבי אהרן גרשון מנחם
ב"ר אפרים שמואל זצ"ל
נלב"ע ח' אלול תשע"ח
תנצב"ה

יופץ בעזרת השם ובל"ג
- הגליון המיוחד -
אור האורות
אלול - ימים נוראים
אצל הקיבוץ הקדוש באומאן

האור האודות

רבינו נחמן מברסלב
זיע"א

לחיות באור הפרשה

עם תורה
דעתיקא סתימאה

דערתיקא
לאתגליא
לעתידי-לבא

ז"ל בעו"ה ע"י
מכון אור האורות
רבינו נחמן מברסלב זיע"א

052.763.1800

B48148@gmail.com

פרשת נצבים

"אתם נצבים היום בלכם לפני ה' אלקיכם"

(דברים כט, ט)

א

(ח"א מד)

"אתם נצבים היום" (דברים כט, ט) - **"אין עמידה אלא תפלה"** (ברכות ו:). **"לפני ה' אלקיכם"** - זה בחינות 'ארץ-ישראל', כמו שאמרו חז"ל (כתבות קי:): **"כל הדר בארץ-ישראל כמי שיש לו אלוקי"**.

הינו: על-ידי מה תזכו שתהא תפלתכם ב'אירא דארץ-ישראל' - "ראשיכם שבטיכם" וכו', ומונה עשר בחינות - הינו בחינות 'מחאת כף' - על-ידי 'מחאת כפים', התפלה היא ב'אירא דארץ-ישראל'.

[חיי-מוהר"ן עח: התורה 'אתם נצבים' בלקוטי א' בסיון מ"ד, אמר בשבת שקדם ראשי-השנה שנת תקס"ג, בשבת הראשון שנתקרבתי אליו. ושם מדבר מענין 'מחאת כפים' בשעת התפלה.

ודע: שבאותו העת שאמר התורה הזאת, אז היה סמוך לכניסתו לפה ברסלב, ואז דבר הרבה מענין מחיאת-כפים בתפלה.

וספר לי: שבתחלת כניסתו לפה, עמד פעם אחת על פתח בית-המדרש שבביתו, והוכיח את העולם על אודות התפלה שאינם מתפללים כראוי. וענה ואמר: שאין שומעין משום אחד מהמתפללין שום המחאת-כף.

ומזה הבנו מיד: שהוא רוצה להחזיר העטרה לישינה, שיהזרו להתעורר להתפלל בכונה והתלהבות ובכח גדול, כמו החסידים הראשונים שהיו בימי הבעל-שם-טוב ז"ל ותלמידיו הקדושים שהיו בדורות שלפנינו. - כי בתחלת ימי רבנו ז"ל, כבר התחילו החסידים להתקרב וכו'. והוא יגע וטרח הרבה לתקן פלוגה להחזיר העטרה לישינה.

גם בעת ההיא קדם השבת שלפני ראשי-השנה הנ"ל, היו אצלו שני חסידים מהחשובים קצת, וסעדו אצלו, ובתוך שיחתו עמו, היו מתלוצצים מאחד בנעמריב שזרפו להרבות במחיות-כפים בשעת התפלה. והקפיד רבנו ז"ל על-יזה, ודבר אתם קשות, ואמר להם: וכי אתם יודעים מהו מחיות-כפים בתפלה, וכל הענינים שיש בזה, עד שאתם מתלוצצים מזה האיש הנ"ל, שלא נתקבל אצלכם מחיות-כפים שלו.

ואחר-כך בשבת שאחר זה, שהוא שבת שלפני ראשי-השנה, באתי אנכי על שבת, ואז אמר התורה 'אתם נצבים' על ענין 'מחיות-כפים', והיא היתה התורה הראשונה שזכיתי לשמע מפיו הקדוש - ותכף כתבתי אותה בעזרתו הגדולה, תהלה לאל-חיי (ענין-שם עוד ספור בענין זה).

[טובות-זכרונות יא: מוהרנ"ת ז"ל נתקרב ובא לרבנו זל"ה, בפרשת נצבים סוף אלול שנת תקס"ב. ואז אמר רבנו ז"ל תורה "אתם נצבים" סיון מ"ד, ששם מדבר מענין מחאת-כפים בהתפלה.

כי כשבאו אדמו"ר ומוהרנ"ת לבית-הכנסת דשם, כי היו שניהם חדשים מקרוב באו להתפלל, ותכף על הפתח בית-הכנסת עמד רבנו ז"ל על אסקפת בית-הכנסת, ואמר למוהרנ"ת ז"ל בזה-הלשון: "עפעס הערט מען נארנישט קיין שום פליעסקן און קיין קולות" (מדיע אין שומעים שום מחאת-כפים וקולות) מהתפלה דשם! - ונכנסו והתפללו.

ואחר-כך כשהלכו לתורה, אמר רבנו ז"ל למוהרנ"ת ז"ל: "מיר האלטן פון דעם, נישט ווי די וועלט (ואס) זיי זאגן מ'דארף שטיין דאווענען שטייל! (אנו אוחזים מזה, לא כמו העולם שאומרים שצריכים לעמוד להתפלל בשקט) כמו שעומדין לפני איזה מקף וכו'!

מיר זאגן אזוי-ווי דעם 'בעל-שם-טוב' וועג: אז מיט קולות שרייען, און פליעסקן ביים דאווענען (אנו אומרים כמו דרך הבעל-שם-טוב: לצעק בקולות, ולהלהב בתפלה), ובזה יכולין אריינשפרינגען אין גרען אריין מיט שמחה (לקפץ לתוך הגרען בשמחה), בחינת (תהלים ק, ביד): 'באו לפניו ברננה, הודו לו, ברכו שמו, בקולות!' - ועל-ידי זה נאמרה התורה מ"ד בחלק א.

וכן ב'סעדת שחרית' - גם כן היה
למוהרנ"ת גדל רמיזות וההארות
מאדמו"ר זל"ה, שפרמז לו: שידע איך
שיחזק את עצמו, בכל מה שיעבר עליו
מלחמות וכו'.

"את אשר ישנו פה וכו' ואת אשר איננו פה"
(דברים כט, יד)

ד.

(שיחות הר"ן רט)

אמר: שכל התורות והשיחות שלו, אינם
בשבילנו להוד. כי אם "את אשר
ישנו פה ואשר איננו פה" (דברים כט, יד). (ועין
ברש"י שפרש: "ואשר איננו פה, ואף עם דורות העתידים
לבוא" - והבן).

ובמה פעמים דברנו עמו מענין זה, ורמז
לנו בדבריו: להודיע לדורות
הבאים, את כל מעשי השם הגדול שעשה
עמנו.

ופעם אחת אמר בפרוש: גם לבניכם
תודיעו, את כל התורות
והשיחות הנפלאות והנוראות והמעשיות
וכיוצא בהם אשר גלה לנו.

ואמר אז זה הפסוק בהתלהבות גדול
בגחלי אש: "והודעתם לבניך
ולבני בניך" (דברים ד, ט). (ואמר בזו הלשון: אייערע
קינדער זאלט איר מודיע זיין וואס דא האט זיך געטאן).
ואמר בררת זייע בהתלהבות נורא:
"והודעתם לבניך ולבני בניך".

ג.

(ח"א קפא)

כל הדברים שדוברין על הצדיק האמת
ועל אנשיו, הם טובות גדולות מאד
בגשמי וברוחני, וכמו שאיתא במדרש
(תנחומא נצבים א) על פסוק (דברים כט, ט) "אתם
נצבים": "שנסמך לפרשת קללות - לומר:
שכל הקללות הן הן המציבין אתכם". [ועין
בזהר-קדש פרשת פי תבא, דברים נפלאים למאד בענין
הקללות שבמשנה-תורה].

שבת פרשת נצבים - השבת הראשונה
של מוהרנ"ת אצל רבנו ז"ל

ג.

(טובות זכרונות יב)

וזה שבת-קדש (פרשת נצבים, כ"ח אלול שנת
תקס"ב) קדם ראש-השנה, היה ששמע
מוהרנ"ת הזמירות ואשת-חיל, פעם ראשונה
מאדמו"ר ז"ל - שנתפעל מזה עד למדי על
כל ימי חייו.

כי נפל עליו על מוהרנ"ת אז בעת סעדת
שבת-קדש של הלילה, מורא ופחד
גדול, אשר לא ראה עוד מימי קדם, שהיה
אצל כמה גדולים על שבת-קדש.

ובפרט שבערב שבת-קדש הזה, עת
הצהרים - נכנסו שניהם, רבי
נפתלי ז"ל ומורנו הרב רבי נתן, לרבנו ז"ל,
ודבר עמהם הרבה, ואז אמר להם רבנו
זל"ה בזה הלשון: "איך וועל איך פירן
גאר שוין אויף א נייעם וועג" [כבר אוליך אתכם
בדרך חדשה] וכו' וכו'.

"כִּי בַשָּׂרֹת לְבִי אֵלַי" (דברים כט, יח)
- ענין 'שרירות הלב' -

והאותיות והצורפים לסטרא אחרא חס ושלוש, ומתבלבלים האותיות והצורפים, והדעת גם כן מתבלבל, והוא 'גלות-השכינה'.

"הנסתרת לה' אלקינו, והנגלת לנו ולבנינו עד עולם, לעשות את כל דברי התורה הזאת" (דברים כט, כח)

ה.

(ח"א כה, א)

יש בכל דרגא ודרגא, וכן בכל עולם ועולם, בחינת 'נעשה ונשמע' (שמות כד, ז). כי כל אחד לפי מדרגתו, יש לו בחינת 'נעשה', בחינת 'תורה', הינו הנגלות לו. ובחינת 'נשמע', שהיא בחינת 'נסתרות', בחינת 'תפלה'.

כי מי שבא למדרגה גבוהה מהראשונה, אזי נעשה מה'נשמע' שלו, בחינת 'נעשה' - ואזי יש לו בחינת 'נשמע' אחרת. וכן מדרגא לדרגא.

וכן כל אדם לפי מדרגתו, יש לו בחינת 'נעשה ונשמע'.

וכן בכל עולם, יש בחינת 'נעשה ונשמע' - כי מה שהוא להעולם הזה בחינת 'נשמע', הוא לעולם הגלגלים בחינת 'נעשה', ויש להם בחינת 'נשמע' גבוהה ממנו. וכן מעולם לעולם.

וזוהו בחינת 'תורת ה' ותורתו' (עבודה זרה יט. על תהלים א, ב) - מתחלה 'תורת ה'', שהוא בחינת 'נסתר', 'הנסתרת לה' אלקינו' (דברים כט, כח) - ואחר כך כשהוא במדרגה גבוהה ממנה, נעשה 'תורתו' - שנעשה

ה.

(ח"א כה, א)

צריך כל אדם להוציא את עצמו מה'מדמה', ולעלות אל ה'שכל'. וכשנמשך אחר ה'מדמה' - זה בחינת 'שרירות לב' (דברים כט, יח), שהוא הולך אחר ה'מדמה שבלב'.

וכשיוצא מ'שרירות הלב', ומשבר 'לב האבן' (יחזקאל יא, יט; לו, כו) - זה בחינת 'שמיר', שעל-ידו נכנע ה'אבן', ואינו הולך אחר 'תאוות המדמיות', והולך אחר ה'שכל'.

וזוהו (בכורות ח:): "ואיתי בודיא וכו'". פרוש: "בודיא" - זה 'בדיות הלב', מה שבודה מלבו, הינו ה'מדמה' הנ"ל, הינו בחינת 'שרירות לב' הנ"ל.

ו.

(ח"א נט, ג)

וזוהו בחינת (ירמיה ג, יז): "בעת ההיא יקראו לירושלים פסא ה', ונקוו אליה כל הגוים לשם ה', ולא ילכו עוד אחרי שרירות לבם הרע" - כי 'אש המלאכים שבלב', יכניע את לבם הרע.

ולעתיד שיתבטל כל הרע, בבחינת (ירמיה ג, יז): "ולא ילכו עוד בשרירות לבם הרע" - אזי יהיה "יום שכלו שבת" (ראש-השנה לא. סנהדרין צז. תמיד לג:).

ז.

(ח"א קה)

כשהוא הולך אחר "שרירות לבו" ותאוותו, הוא מקשר חלקו

מה'נשמע', נעשה' - שהוא בחינת: "והנגלת לנו ולבנינו".

וזה: "הנסתרת לה' אלהינו" - זה בחינת נשמע'.

"והנגלת לנו ולבנינו" - זה בחינת נעשה'.

"עד עולם לעשות את כל דברי התורה הזאת" - שילך מדרגא לדרגא, שיבוא לעולם שיהיה מה'נשמע' נעשה'.

וזה: "לעשות את כל דברי התורה" - דברי התורה, הם דבורי התורה שסביבות המצוה, כגון וידבר, שהם בחינת נשמע' - יהיה נעשה מהם בחינת נעשה'.

וזהו: "עד עולם" - שילך מדרגא לדרגא ומעולם לעולם.

"לעשות" - לעשות דיקא, בחינת נעשה'.

"את כל דברי התורה הזאת" - דברי התורה, הם בחינת דבורי התורה שסביבות המצוה, שהם בחינת הנסתרות, בחינת נשמע' כנ"ל - יהיה נעשה מהם בחינת נעשה', בחינת נגלות כנ"ל.

"ושבת עד ה' אלקיך ושמעת בקלו" (דברים ל, ב)

ט.

(ח"א, ו, ג)

ואפלו אם יודע אדם בעצמו שעשה תשובה שלמה, אף על-פי-כן צריך לעשות תשובה על תשובה הראשונה, על השגתו הראשונה וכו'. וזה בחינת עולם-הבא, שיהיה פלו שבת, הינו פלו

תשובה, כמו שכתוב (דברים ד, ל; ל, ב): "ושבת עד ה' אלקיך".

י.

(ח"א מט, ו)

'שבת' זה בחינת תשובה, כמו שכתוב (דברים ד, ל; ל, ב): "ושבת עד ה' אלקיך".

יא.

(ח"א נח, ז)

'שבת' בחינת תשובה, בחינת (דברים ד, ל; ל, ב): "ושבת עד ה' אלקיך".

יב.

(ח"א עט)

ואימתי יכול לראות שפלותו? - בשבת! - כשעושה תשובה שלמה, שהיא שבת' - כמו שכתוב (דברים ד, ל; ל, ב): "ושבת עד ה' אלקיך" - אתון דדין פאתון דדין.

יג.

(ח"ב עט - התורה של ה'ראשי-פרקים, עם באור מוהרנ"ת ז"ל)

"יצחק זמן קוף צדיק ישנים וכו'. "ושבת עד ה' אלקיך ושמעת בקולו" (דברים ד, ל; ל, ב). וכו'. "ואל יחר אפך" (בראשית מד, יח). "בצר לך" (דברים ד, ל). "ויקרבו ימי ישראל למות" (בראשית מז, כט). התאחדות הזמן. 'למות' זה "בצר לך וכו' באחרית הימים" (דברים שם). "אל תקברני במצרים" (בראשית שם), ב'מצר הגרון, בשעת בחינת "בצר לך".

דברים האלה (בתוך שאר הרבה דברים, עין-שם בפנים) כתבם בדרך ראשי-פרקים ברמז בעלמא לזכרון וכו', מה שאפשר להבין מעט וכו', אמרתי לבאר מה שבידי

וכו': כי רבנו ז"ל רוצה לגלות: ש'תשובה' ובחינת 'למעלה מהזמן', הם בחינה אחת וכו'.

וזהו: "יצחק זמן קוף צדיק ישנים" וכו' - הינו: ש'יצחק' מרמז על 'זמן', כי "יצחק" ק אותיות "ק"ץ ח"י" (זהר בראשית כג: בהשמיטות). 'קץ' מרמז על ה'זמן' שהוא בחינת "אחרית הימים" וכו' (דברים ד, ל). שעקר ה'זמן' הוא בבחינת 'שנה'.

"ושבת עד ה' אלקיך ושמעת בקולו" - כי באמת עקר העבודה הוא: לקשר ולבטל בחינת ה'זמן', להעלותו וליחדו בבחינת 'למעלה מהזמן'.

וזה בחינת "מצוות זמניות" (ברכות כ:) - כדי לזכות על-ידם: שיתאחד ה'זמן' ויעלה לבחינת 'למעלה מהזמן'. וכל הצרות והדינים ואחיזת הסטרא-אחרא, הוא רק בבחינת ה'זמן', שזהו בחינת (דברים שם): "בצר לך וכו' באחרית הימים" דיקא, שזהו בחינת 'זמן'.

ואז: "ושבת עד ה' אלקיך" - דהינו: שגזפה לשוב, ועל-ידי-זוה גזפה לבטל ה'זמן' כנ"ל. ואז יתבטלו כל הצרות והדינים, וכל אחיזת הסטרא-אחרא, ונזפה לשמע 'קול דקדושה', בחינת: "ושבת עד ה' אלקיך ושמעת בקלו".

"ושב ה' אלקיך את שבותך ורחמך" (דברים ל, ג)

יד

(ח"א קה)

בכל אדם יש בו חלק מכללות כל העולמות וצורופים, ובכל מה שהוא מדבק עצמו, לשם הוא מקשר חלקו.

וכשהוא הולך אחר שרירות לבו ותאוותו, הוא מקשר חלקו והאותיות והצורופים לסטרא-אחרא הסו-שלום, ומתבלבלים האותיות והצורופים, והדעת גם-כן מתבלבל, והוא גלות השכינה. וכל מי שאין בו 'דעת' אין בו 'מדת רחמנות' וכו'.

וכששב בתשובה שלמה - ישובו חלקיו מכלליות העולמות והאותיות והצורופים גם-כן למקומן. ואז הדעת שלם, ומתעורר רחמנות. כמו שכתוב (דברים ל, ג): "ושב ה' אלקיך את שבותך" - דהינו החלק מכלליות העולמות אשר שם שבו.

אזי: "ורחמך" - כי הדעת שלם, כמו שאמרו חז"ל (מגלה יב:) על הפסוק (ירמיה מח, יא): "ובגולה לא הלך", "שכל דבר שהוא במקומו דעתו שלם". - ועקר התשובה תולה בתורה וכו'.

"ומל ה' אלקיך את לבבך ואת לבב זרעך, לאהבה את ה' אלקיך" (דברים ל, ו)

טו

(ח"א לד, ז-ח)

כשהלב משקע באהבות רעות, הינו: 'חרפות' ובזיונות, הנקרא "ערלת לב" - אזי הוא בבחינת "שברי לוחות". ו'חרפה' הוא בחינת 'ערלה' וכו', בחינת 'אהבה נפולה ושבורה' וכו', כי ה'חרפה', הינו "ערלת לב", הינו 'אהבות רעות', נעשה מ'שבירת כלי החסד'.

וכשמקשר ה'לב', ה'זא"ו' - לה'יו"ד', הינו 'נקדה', בחינת 'צדיק', ששם ה'אור' האהבה הקדושה שורה - אזי

נתבטל ה'אהבות רעות', הינו ה'חרפות', הינו: "ערלת לב".

כי ה'צדיק', ה'נקדה' - יאיר לה'וא"ו שהוא בחינת 'לב' - ונתבטל ה'חרפה', הינו "ערלת לב" - כי "על כל פשעים תכסה אהבה" (משלי י, יב) - כי שם שורה 'אהבה הקדושה'.

וצריך פלא אחד לדבר בינו לבין קונו - כדי שיאיר בחינת 'נקדה' להלב. ועל ידי זה נתבטל 'ערלת לב', הינו 'חרפות', הינו 'אהבות רעות'.

וגם צריך פלא אדם לדבר עם חברו ב'יראת שמים' - כדי לקבל התעוררות בלב, מה'נקדה' שיש בחברו יותר ממונו, כי זה הבחינה שיש בחברו יותר ממונו, הוא בחינת 'נקדה'. ושם בה'נקדה' הזאת - שורה ה'אהבה' הנקרא 'בהן'. וה'נקדה' הזאת - הוא בחינת 'צדיק' לגבי חברו, ומאיר ל'לב' חברו.

נמצא: שעל ידי 'שלשה נקודות' אלו - נתבטל ה'חרפות', הינו "ערלת לב", הינו: 'אהבות רעות': א) 'התקשרות הצדיקים', לקבל מתחלה מהצדיק, 'נקדה כלליות' של כל ישראל. ב) ואחר כך יקבלו דין מן דין. ג) וכל אחד יקבל מנה ובה.

טז.

(ח"א מט, א)

ה'לב' הוא ה'ציר של המדות', הינו ה'חכמה שבלב' וכו'. כשחושב 'מחשבות רעות' - הוא מטמטם ה'לב', בבחינת "ערלת לב", ומקלקל את הבריאה, הינו ה'חכמה שבלב'.

כי ה'יצר הרע' הוא 'טפשות הלב', כמו שכתוב (דברים י, טז): "ומלתם את ערלת

לבבכם", ותרגמו: "ית טפשות לבבון". ו'טפשות' הוא 'קלקול הבריאה' שהיא על ידי ה'חכמה' - כי הוא מקלקל ומטמטם ה'חלל' שבלב, שהוא 'סוד חלל הפנוי'.

וכשחושב 'מחשבות טובות' בלב איך לעבד השם יתברך - בזה נעשה 'לב' בבחינת: "צור לבבי" (תהלים עג, כו), ובבחינת: "ולבי חלל בקרבי" (שם קט, כב), שבתוך ה'חלל' יתגלו 'פעולותיו'. ועל ידי 'פעולותיו ומדותיו הטובים' - יתגלה שהוא מקבל 'על מלכות שמים שלמה'.

יז.

(ח"א עו)

אי אפשר להתפלל בשכל צה, עד שישוב בתשובה שלמה על חטאיו. כמו שכתוב (דברים ל, ז): "ומל' את לבבך", ותרגמו: "ויעדי ה' ית טפשות לבך".

ובאיזה 'תשובה' נאמר? - בתשובה מאהבה' - שלא ישאר שום רשם בכל. כמאמר חז"ל (יומא פו. על ירמיה ג, כב): "שובו בנים שובבים ארפא משובתם" - "דקשה, שובבים" משמע דמעקרא בלא שום רשם. 'וארפא', משמע שישאר רשם. ומשני: כאן מאהבה כאן מיראה".

כי מאהבה אין נשאר שום רשם, ויש לו שכל צה, ויכול להתפלל בלי עיון, ובכל יום ויום יכול להתחדש מחו.

יח.

(ח"א קמא)

אם יזכה שירגיש באמת פאב חטאיו, הינו: כשימול את ערלת לבבו, ויהיה לו חלל בלב, ואזי ירגיש לבבו באמת גדל כאבו, ויצטער ויתחרט באמת.

וְאִזִּי מְגֹדֵל הַחֶרֶטָה - יִרְגִּישׁוּ גַם כָּל הַלְּבָבוֹת שֶׁל כָּל הַטְּפוֹת שֶׁנִּמְשְׁכוּ מִמֶּנּוּ, וְלִכְלֹל מְקוֹם שֶׁנִּמְשְׁכוּ, יִרְגִּישׁוּ שָׁם בְּמְקוֹם שֶׁהֵם.

הֵן אוֹתָם שֶׁנִּמְשְׁכוּ מִמֶּנּוּ וְנִתְּהוּ מֵהֶם בְּנִיּוֹ מִמִּין בְּנֵי-אָדָם. וְהֵן אוֹתָם שֶׁנִּמְשְׁכוּ מִמֶּנּוּ לְמְקוֹם אַחֵר חִסּוֹשְׁלוֹם, וְגַם שָׁם יִשׁ לָהֶם לֵב וְשָׂאֵר אֵיבָרִים.

וְאִזִּי כְּשִׁימוֹל אֶת לִבּוֹ, וְיִרְגִּישׁ לִבּוֹ גְּדוֹל כְּאִבּוֹ, וְיִתְחִיל לְהַצְטַעַר וּלְהִתְחַרֵּט בְּאֵמֶת - אִזִּי יִרְגִּישׁוּ שָׁם כָּל הַלְּבָבוֹת שֶׁל הַטְּפוֹת, וְיִתְוַדַּע לָהֶם הָאֵמֶת: "הַאִיךְ הֵם מְטָלִים בְּמְקוֹם טְנוּפוֹת בְּשֵׂאוֹל תַּחֲתִית". כִּי מִתְחַלֶּה נִדְמָה לָהֶם שְׂטוּב לָהֶם, כִּי הֵן מְזִיקֵי עֲלֵמָא.

רַק אַחֲרֵיכֶן כְּשֶׁנִּמְזוֹל לִבְבָם עַל-יְדֵי שֶׁנִּמְזוֹל לִבָּב אֲבִיהֶם - אִזִּי מְרַגֵּשִׁין הֵיכָן הֵם, וּמִתְחִילִין לְקוֹנֵן וּלְהַצְטַעַר, וְנַעֲשֶׂה שָׁם רַעַשׂ גְּדוֹל בִּינֵיהֶם.

וְזֶהוּ (דְּבָרִים ל, ז): "וּמַל ה' אֶת לִבְבְּךָ, וְאֵת לִבָּב זְרַעְךָ" - הֵינּוּ: כְּשִׁימוֹל הַשֵּׁם אֶת לִבּוֹ, יִמּוֹל גַּם לִבָּב זְרַעוֹ. וְלִהֲיִכֵן שֶׁנִּמְשָׁךְ הַזְרַע, הֵן לְמִין בְּנֵי-אָדָם, אִזִּי מְחַיְבִים בְּנֵי שִׁירְגִישׁוֹ גַּם-כֵּן הִרְהוּר תְּשׁוּבָה עַל-יְדֵי שֶׁנִּמְזוֹל לִבָּב אֲבִיהֶם.

וְכֵן אִם נִמְשָׁךְ לְמְקוֹם-אַחֵר חִסּוֹשְׁלוֹם, אִזִּי יִמּוֹלוּ שָׁם הַלְּבָבוֹת וְיִרְגִּישׁוּ.

וְהַזְמַן הַמְּסַגֵּל לָזֶה, הוּא 'חֹדֶשׁ אֱלוֹל' - כִּי 'אֱלוֹל' ל' רֵאשִׁי-תְבוֹת: "אֵת לִבְבְּךָ וְאֵת לִבָּב", הֵינּוּ: שִׁימוֹל הַשֵּׁם אֶת לִבּוֹ 'וְאֵת לִבָּב' סִתָּם, הַתְּלוּי בּוֹ, לְהֵיכָן שֶׁנִּמְשָׁךְ בְּנ"ל.

הֵינּוּ: הַלֵּב שֶׁל הַטְּפוֹת לְאִיזָה מְקוֹם שֶׁנִּמְשְׁכוּ, אִם שֶׁנִּמְשְׁכוּ וְנִתְּהוּ מֵהֶם בְּנֵי מִין בְּנֵי-אָדָם, וְהֵן שֶׁנִּמְשְׁכוּ חִסּוֹשְׁלוֹם לְמְקוֹם אַחֵר, וְגַם הֵם בְּנֵי, וְהֵם תְּלוּיִים בּוֹ.

יט.

(שׁוֹחַ-שׁוֹרְפֵי-קֹדֶשׁ ח"ג רע"א)

לְרַבִּי אֱלִיעֶזֶר מְעִיר לְאֲדִיזִין, [יֵשׁ דְּעָה שְׁעוֹד זָכָה לְקַבֵּל אֶת פְּנֵי מוֹהֲרַנ"ת], נוֹלַד בֶּן שְׁיֹם מִיֵּלְתוֹ חָל לְהִיּוֹת בְּרֵאשִׁי-הַשָּׁנָה, וְלֹא יָדַע לְשִׁית עֵצָה לְנַפְשׁוֹ, הָאֵם יִסַּע לְרֵאשִׁי-הַשָּׁנָה לְאוֹמָאן וְיִמְנֶה שְׁלִיחַ לְמִילַת בְּנוֹ, אוֹ שִׁישְׂאֵר בְּבֵיתוֹ בְּלֹא-דִיזִין לְקַיָּם מִצְוֹת הַבְּרִית שֶׁל בְּנוֹ בְּעֵצְמוֹ.

וְשָׂאֵל עַל-יְזֵה לְרַבִּי נַחֲמָן מְטוֹלְטְשִׁין ז"ל. עָנָה לוֹ: הַפְּסוּק אוֹמֵר (דְּבָרִים ל, ז): "וּמַל ה' אֶלְקֵיךָ אֵת לִבְבְּךָ וְאֵת לִבָּב זְרַעְךָ" - הֵרִי שֶׁמְקַדֵּם עָלֶיךָ לְמוֹל אֶת לִבְבְּךָ, וְאַחֲרֵיכֶן לְמוֹל אֶת לִבְבְּךָ.

וְכַךְ עָשָׂה, וְנָסַע לְרֵאשִׁי-הַשָּׁנָה לְאוֹמָאן. (רַבִּי לׁוֹי יִצְחָק בְּעַנְדֵּעַר זְכוּרֹנוֹ-לְבִרְכָה עוֹד הַפִּירוֹ, וּבְקֶר אֲצֻלוֹ בְּשַׁנַּת תַּרע"ה).

"כִּי הַמִּצְוָה הַזֹּאת וְכוּ' וְלֹא רַחֲקָה הוּא. לֹא בְּשָׁמַיִם הוּא וְכוּ'" (דְּבָרִים ל, י"ב)

נ.

(ח"א לג, ב)

"אִם יֹאמֵר לְךָ אָדָם הֵיכָן אֱלֹקֶיךָ, תֹּאמֹר לוֹ: בְּכָרְךָ גְּדוֹל שְׁבְרוֹמִי" (ירושלמי תַּעֲנִית פ"א). נִמְצָא: שֶׁזֶה הָאָדָם שֶׁשָּׂאֵל 'הֵיכָן אֱלֹקֶיךָ' - בּוֹדָאֵי הוּא מְשַׁקַּע בְּמִדּוֹר הַקְּלָפוֹת, כִּי הוֹצִיא עֵצְמוֹ מִן הַכֹּלל וְכַפֵּר בְּעַקְרָה, שֶׁאֵמֵר 'הֵיכָן אֱלֹקֶיךָ', וְנִדְמָה לוֹ שֶׁבְּמְקוֹמוֹ אֵין שָׁם אֱלֹקִים.

בְּכֵן תֹּאמַר לוֹ: "אֲפֹלוּ בַּמְקוֹמָהּ שְׂאֵתָה מִשְׁקַע בַּמְדוֹר הַקְּלָפוֹת, גַּם־כֵּן שָׁם תּוּכַל לִמְצֹא אֱלֹקוֹתוֹ, כִּי הוּא מְחַיֶּה אֶת הַכּל, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (נחמיה ט, ו): "וְאַתָּה מְחַיֶּה אֶת כָּל־ם". וּמִשָּׁם אַתָּה יְכוּל לְדַבֵּק עֲצָמָהּ בּוֹ יִתְפַּרֵּךְ, וּלְשׁוּב אֵלָיו בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה, "כִּי לֹא רְחוּקָה הִיא מִמֶּךָ" (דברים ל, יא), אֲפֹלָא שְׁבַמְקוֹמָהּ שָׁם רַבּוּ הַלְּבוּשִׁים".

וְכֹל מָה שְׂאָדָם הוֹלֵךְ מִמְדַּרְגָּה לְמְדַרְגָּה, מִתְקַרֵּב יוֹתֵר אֶל הַשָּׁם־יִתְפַּרֵּךְ, וְיְכוּל לִידַע אוֹתוֹ בְּהִבְנָה יִתְרָה. כִּי כָל מָה שֶׁהִמְדַּרְגָּה יוֹתֵר עַל־יוֹנָה, נִתְמַעֵטוּ הַלְּבוּשִׁים, וְנִתְמַעֵט הַצְּמֻצוֹם, וְאִז הוּא מְקַרֵּב יוֹתֵר אֶל הַשָּׁם־יִתְפַּרֵּךְ, וְיְכוּל לְאַהֵב עֲצָמוֹ עִמּוֹ בְּאַהֲבָה יִתְרָה.

נא.

(ח"א קה)

כָּל אֶחָד מִבְּקֵשׁ רַחֲמִים, וְאִינוּ יוֹדַע הֵיכָן הוּא. וְהַרְחֲמִים הוּא לְעֵינַי כָּל, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (דברים ל, יא-יב): "לֹא רְחוּקָה הִיא וְלֹא בַּשָּׁמַיִם" וְכו'.

"כִּי קָרוֹב אֵלֶיךָ הַדָּבָר מְאֹד, בְּפִיךָ וּבִלְבָבְךָ לַעֲשׂוֹתוֹ" (דברים ל, יד)

נג.

(ח"ב ז, ו)

יֵשׁ כַּמָּה בְּחִינּוֹת בְּ'מְקִיפִים' - כִּי מָה שְׁמַקִּיף לָזָה, הוּא בְּחִינַת פְּנִימִי אֲצֵל חִבְרוֹ שֶׁהוּא בְּמְדַרְגָּה לְמַעַלָּה מִמֶּנּוּ, וְכֵן לְמַעַלָּה מִמֶּנּוּ. וְיֵשׁ שְׁכָל, שֶׁהוּא בְּחִינַת מְקִיף לָזָה, וְאֲצֵל אַחֵר, זֶה הַשְּׁכָל הוּא נְמוּךְ אֲפֹלוּ מִבְּחִינַת פְּנִימִי, מִחֲמַת שֶׁהוּא בְּמְדַרְגָּה גְבוּהָ מִמֶּנּוּ הַרְבֵּה.

וְעַל־יְדֵי שְׁמֻדְבַּר אֶחָד עִם חִבְרוֹ בִּירְאֵת־שָׁמַיִם וּמַכְנִיס בּוֹ דַּעְתּוֹ, עַל־יְדֵי־זֶה נִכְנָס מְקִיף שְׁלוֹ לַפְּנִים.

וְכֵן לְמַעַלָּה מִמֶּנּוּ - שְׁכָל אֶחָד לְפִי בְּחִינַתוֹ וּמְדַרְגָּתוֹ, נִכְנָס מְקִיף שְׁלוֹ לַפְּנִים, עַל־יְדֵי שְׁמֻדְבַּר עִם חִבְרוֹ וְתִלְמִידוֹ, וּמַכְנִיס בּוֹ דַּעְתּוֹ.

וְזָהוּ (דברים ל, יד): "כִּי קָרוֹב אֵלֶיךָ הַדָּבָר מְאֹד, בְּפִיךָ וּבִלְבָבְךָ לַעֲשׂוֹתוֹ". "כִּי קָרוֹב אֵלֶיךָ הַדָּבָר מְאֹד" - הֵינּוּ: לְקַרֵּב אֵלֶיךָ הַדָּבָר שֶׁהוּא בְּבְחִינַת 'מְאֹד', בְּחִינַת 'מְקִיפִים', שֶׁהֵם נִעְלָמִים וְרַחוּקִים מְאֹד מִן הָאָדָם, וְלְקַרְבָּם אֵלֶיךָ לְהַכְנִיסָם בְּפְנִים - זֶה תְּלוּי "בְּפִיךָ וּבִלְבָבְךָ לַעֲשׂוֹתוֹ".

"בְּפִיךָ וּבִלְבָבְךָ" - זֶה בְּחִינַת (תהלים מט, ד): "כִּי יִדְבַר חֲכָמוֹת וְהִגִּיתָ לְבִי תְבוּנוֹת" - הֵינּוּ: שִׁיגְלָה חֲכָמָתוֹ וְתְבוּנָתוֹ לְתִלְמִידָיו.

וְזָהוּ: "לַעֲשׂוֹתוֹ" - בְּחִינַת (סנהדרין צט:): "כָּל הַמְּלַמֵּד בֶּן חִבְרוֹ תוֹרָה, כָּאִלוֹ עֲשָׂאוֹ" (סנהדרין צט:).

וְעַל־יְדֵי־זֶה יוּכַל לְהַכְנִיס וּלְקַרֵּב ה'מְקִיפִים' שֶׁהֵם בְּחִינַת 'מְאֹד' - לְהַכְנִיסָם לַפְּנִים.

נג.

(תניי-מוהר"ן רצה)

אָמַר רַבֵּנוּ ז"ל: אִלּוּ הָיִינוּ רוֹאִין אוֹצֵר, הָיִינוּ רָצִים בְּוַדָּאֵי אֵלָיו, וְהָיִינוּ חוֹפְרִים וּמְלַכְלָכִים עֲצָמָנוּ בְּרַפֵּשׁ וְטִיט בְּשִׁבִיל לְחַתֵּר אַחֲרָיו וּלְמַצְאוֹ. וְהִלָּא אֲנִי 'אוֹצֵר' שֶׁל יְרֵאֵת־שָׁמַיִם, וּמִדּוּעַ לֹא יִהְיֶה לְהוֹטִים וְרָצִים אַחֲרַי לְקַבְּלוֹ!

ברוך-הוא שולח להאדם מניעות שלא יוכל לשברם, אם ירצה, והעקר הוא על-ידי תקף הרצון.

נה.

(לקוטי-הלכות, תרומות ומעשרות ג, א"ב - על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א עח ו'יתן עז למלכו')
כשהאיש הישראלי בוער בלבו להשם-יתברך - היה יכל לאוקיד כל גופא, פי תבערת הלב של איש הישראלי להשם-יתברך הוא בלי שעור, עד שמגדל ההתלהבות היה אפשר לאוקיד כל גופא.

אבל פשיתלפש ב'אותיות-התורה, על-ידי-זה מקרר לבו על-ידי 'דבורי-התורה'.

וכן חסו-שלום להפך, כשבוער חסו-שלום אל 'תאות עולם-הזה' - היה גם-כן אוקיד כל גופא חסו-שלום.

אבל על-ידי 'דבורי התורה-הקדושה, נצל מ'תבערת הלב, ומקררין 'חמימות הלב' שלא ישרף את האדם חסו-שלום.

כי ה'תורה' הוא בבחינת (תקוני-זהר כח.):
 "בנפי ראה דנשבי על לבא דלא יוקיד כל גופא" חסו-שלום, הן על-ידי רבוי התלהבות ותבערת-הלב להשם-יתברך חוץ מהשעור, הן על-ידי רבוי תבערת-הלב אל התאות - כי ה'תורה' מרחף על הלב, ומציל משניהם.

כי באמת צריכין לזהר מזה מאד משני מיני תבערת-הלב הנ"ל, כי גם כשבוער הלב להשם-יתברך חוץ מהמדה - גם זה אינו טוב, כי על-ידי-זה יכול לפל לגמרי חסו-שלום.

ושאלו אותו: "איך אפשר לקבל?! - והשיב: "עם הפה והלב צריכין להתור ולבקש" [מיטן פיסק און מיטן הארץ], "בפיך ובלבבך לעשותו" (דברים ל, יד).

נד.

(לקוטי-הלכות, הכשר-פלים ג, נד)

עקר 'קבלת-התורה' וקיומה - הוא במי שממית ומאבד עצמו עליה, לסבל יגיעות עצומות, ולשבר כל המניעות, על-ידי תקף הרצון והחשק. שיהיה מרצה באמת לסבל 'מסירת-נפש', אפלו לירד לתוך הים והתהום ממש בשבילה.

ותכף כשהוא מרצה לכך ברצון חזק באמת, עוזר לו השם-יתברך לקבלה מיד, כי על-ידי הרצון, משבר כל המניעות, וזוכה לקבלה בראוי.

וזהו (דברים ל, יב-יג): "לא בשמים היא, ולא מעבר לים היא, לאמר" וכו'; וכמו שפרש רש"י: "שאם היתה בשמים, הייתה צריכה לעלות אחריה"; "ואם היתה מעבר לים, הייתה צריכה לעבר אחריה".

אך באמת (שם פסוק יד): "קרוב אליך הדבר מאד, בפיך ובלבבך לעשותו" - שהעקר תלוי ברצון שפלב' וב'פיו', פי צריכין לדבר הרצון והפסופין בפיו, כדי להוציא מבח אל הפעל.

ותכף שהוא מרצה על הכל באמת, אפלו למסר נפשו לעלות לשמים ולירד לתוך הים בשביל התורה - תכף הוא זוכה אליה.

כי "אין הקדוש-ברוך-הוא בא בטרוניא עם בריותיו" (עבודת-הזהר ג), ואין הקדוש-

על-כן צריכין תמיד להרבות בעסקי-התורה - פי ה'תורה' היא בחינת "עמודא דאמצעייתא" (תקוני-זוהר צב.), שמצלת משתי ה'תבערות של הלב, פנ"ל.

דהינו: שמצלת מתבערת-הלב אל התאות חסוֹשְלוֹם, וגם מקררת הלב שלא יבער חוץ מהמדה להשם-יתברך, רק ילך בהדרגה ובמדה פסדר.

פי אף-על-פי שבודאי ראוי שיבער האדם להשם-יתברך מאד מאד, וכך הוא טבע כל האדם בשרשם - שמצד היקידה שבלבבם, כל אחד בוער מאד מאד להשם-יתברך בלי שעור וערך.

אבל אף-על-פי-כן צריכין לזהר מאד, לצמצם ההתלהבות והתבערה הזאת, שלא יהיה חוץ מהמדה חסוֹשְלוֹם, דלא יוקיד הלב כל גופא חסוֹשְלוֹם, מרבויה ההתלהבות להשם-יתברך, פי השם-יתברך רוצה בקיום-העולם, כמו שאומרים (במוסף ליום כפור): "ואביתה תהלה, מגושי עפר, מקרוצי חמר" וכו'.

על-כן צריכין לצמצם ההתלהבות, שיהיה בהדרגה ובמדה, בבחינת (יחזקאל א, יד): "והחיות רצוא ושוב", שלא יצא חוץ מהמדה חסוֹשְלוֹם, פי רבים נכשלו על-ידי-זוה ונפלו לגמרי, על-ידי רבויה התבערה חוץ מהמדה.

על-כן צריכין לעסק בה'תורה', פי רק על-ידי ה'תורה-הקדושה' יכולין לקרר את הלב משני החמימות הנ"ל, דהינו: מתבערת התאות חסוֹשְלוֹם, ומתבערת-הלב להשם-יתברך חוץ מהמדה, ולעבד את השם-יתברך בהדרגה ובמדה פסדר פרצונו הטוב.

ורב בני אדם נכשלין בזה - פי באמת על-פי-רב, העקר מה שאין האדם מתקרב להשם-יתברך, ואינו חוזר בתשובה להשם-יתברך. אף-על-פי שהמניעה מחמת התגברות תאוות הגוף, אבל גם זה הוא מניעה גדולה מלהתקרב להשם-יתברך, הינו רבויה תבערת-הלב להשם-יתברך שבוער חוץ מהמדה.

פי בודאי אם נתפס איזה אדם שהוא בכלל-ישראל, שלא נזרקה בו אפיקורסות ומינות, אם נשאל אותו: אם הוא חפץ בתשובה לחזר להשם-יתברך - בודאי הכל ישיבו פה אחד: 'שרוצים מאד מאד לשוב להשם-יתברך, ומתגעגעים לזה מאד מאד ימים ושנים'.

וגם אם נשאל אותו: אם רוצה לעשות איזה דבר בשביל השם-יתברך, כדי לשוב אליו יתברך, כגון ללמד דף גמרא, או לתן פרוטה לצדקה, או לילך לטבל במקוה, וכיוצא בזה מדברים המקדשין את האדם!?

בודאי ישיב בפה מלא: 'הן! פי בודאי אני מרצה לעשות בכפלים מהנ"ל, ובלבד שיועיל לי, פי אני יודע שכל-זוה אינו מועיל לי, לפי עצם רבויה הפגמים והחטאים שפגמתי נגדו יתברך!'

ומחמת-זוה שנדמה לו שכל-זוה לא יועיל לו, על-כן אינו עושה כלל.

נמצא: שמחמת רבויה תבערת לבבו, מחמת שלפי מה שמשער בלביה גדלתו יתברך, ואיך פגם נגדו יתברך - אשר לפי-זוה הוא צריך להתקדש בקדושה יתרה מאד מאד, ולסלק עצמו לגמרי מהעולם-הזה, ולהשליך כל תאוות עולם-הזה אחרי גו, ולהתקדש בכל הקדשות, ולהתענות

הרבה, ולסגוף עצמו בכל הסגופים שבעולם, וגם כל־זה אינו מספיק לו לפי עצם חטאיו - ומחמת שאינו יכול להתגבר על גופו לעשות כל אלה, אינו עושה כלל, אפלו מה שיכול.

ויש שנפלו בל־כך בדעתם, עד שאינם יכולים אפלו ללמד דף גמרא או פרק משניות, מחמת שיודעים שצריכים לעשות הרבה מאד, ומחמת־זה אינם עושים כלל.

ועל־זה בבר הזהיר אותנו מאד שלמה המלך עליו־השלוש (קהלת ז, טזיז):
"אל תצדק הרבה, ואל תרשע הרבה" - כי מחמת שרוצה להיות צדיק הרבה פנ"ל, על־כן הוא רשע הרבה חסו־שלוש, פנ"ל.

כי באמת בודאי היה ראוי שיהיה כן, כמו שבוער בלבו פנ"ל, ולקדש עצמו בכל הקדשות, ולהפך פניו מהעולם־הזה לגמרי וכו' וכו', ויותר ויותר.

אבל אף־על־פי־כן (עין מנחות מד): **"וכי מאן דלא יכול למעבד פלא מצוה, פלגא מצוה נמי לא לעבד"?** [וכי מי שאינו יכול לעשות את כל המצוה, גם את חצי המצוה שלא יעשה?].

וכי מפני שאינו יכול להרויח כל מה שיכולין להרויח בזה העולם, אם־כן לא ירויח כלל? - וגם יפסיד חסו־שלוש מה שיפסיד, רחמנא־לצלן רחמנא־לצלן!?

כי בודאי כל מה שיעשה איזה דבר שבקדשה בשביל השם־יתברך, אפלו נקדה קטנה בעלמא - בודאי לא יאבד לעתיד שום דבר, אפלו דבור אחד בתורה או תפלה, או פרוטה אחת לצדקה, וכיוצא בזה.

ולא די שזה לא יאבד בודאי בשום אפן, אפלו יהיה מי שיהיה, אפלו אם חס-

ושלום עבר על כל התורה בלה פמה פעמים, אף־על־פי־כן "אין הקדוש־ברוך־הוא מקפח שכר כל בריה" (פסחים קיח). וכל מה שפעל ועשה בשביל השם־יתברך, דבר גדול ודבר קטן, לא יאבד דבר לעתיד וכו'.

והכלל: **כי כל מי שרוצה לחוס על־עצמו, שלא יאבד את עולמו לגמרי, ומתגעגע לשוב להשם־יתברך - אף־על־פי שאינו זוכה לשוב בראוי לו - אף־על־פי־כן כל מה שיעשה איזה דבר שבקדשה, יהיה איך שיהיה, בודאי לא יהיה נאבד דבר, אפלו אם לא יזכה לתשובה שלמה באמת, על־כל־פנים הדבר שבקדשה שיעשה, לא יהיה נאבד כלל חסו־שלוש.**

מכל־שכן שעל־פי־הרב, כשיהיה חזק בדעתו, וירגיל עצמו מעט מעט בתוך דרכי הקדשה - סוף כל סוף יזכה לשוב בתשובה שלמה להשם־יתברך בראוי, כי אין שום יאוש בעולם כלל, במבאר אצלנו כמה פעמים.

וזהו (דברים ל, יב): **"לא בשמים הוא לאמר מי יעלה לנו השמימה ויקחה לנו" וכו'; ופרש רש"י:** **"שאלו היתה בשמים, היית צריך לעלות אחריה". "ולא מעבר לים" וכו' (שם פסוק יג).**

הינו פנ"ל: **כי לפי רבוי ההתלהבות של הלב, שבוער מאד להשם־יתברך עד לשמים - אין מספיק לו שום עבודה שבעולם שאפשר לו לעשות - כי נדמה לו שעדין אינו יוצא כלל, ומחמת זה אינו עושה כלל חסו־שלוש, פנ"ל.**

ועל־זה הזהירה התורה־הקדושה המורה לנו דרך החיים: **"לא בשמים הוא" - כי "אין הקדוש־ברוך־הוא בא**

בְּטְרוּנְיָא עִם בְּרִיּוֹתָיו" (עבודה־זרה ג), ו"לא נתנה תורה למלאכי־השׁרת" (ברכות כח: יומא ל. קדושין נד. מעילה יד:).

כְּלוּמַר: שְׂאִין הַדְּבַר כְּמוֹ שְׁנַדְמָה לָךְ 'שְׂאִין אַתָּה יָכוֹל לַעֲבֹד הַשָּׁמַיִם־יִתְבָּרֵךְ כִּי־אִם כְּשִׁתְעַלֶּה לַשָּׁמַיִם, שְׁתַּעֲשֶׂה עֲבוֹדוֹת שְׂאִין בִּידֶךָ לַעֲשׂוֹת, שְׁהֵם גְּבוּהִים מִמֶּךָ "בְּגִבְהַ שְׁמַיִם" (תהלים קג, יא).

וְזָהוּ שְׁפַרְשׁ רַש"י: "שְׂאִלוֹ הִיָּתָה בַּשָּׁמַיִם, הִיָּתָה צְרִיךְ לַעֲלוֹת אַחֲרֶיהָ" - הֵינְנוּ: שְׁבוּדָאֵי הָאָמֶת הוּא כְּמוֹ שְׁנַדְמָה לָךְ. כִּי בּוּדָאֵי אֲפִלוֹ אִם לֹא הָיָה אֲפָשֶׁר לְקַיֵּם אֶת הַתּוֹרָה כִּי־אִם לַעֲלוֹת לַשָּׁמַיִם, הֵינְנוּ: לַעֲשׂוֹת 'עֲבוֹדוֹת גְּבוּהוֹת מְאֹד' תַּכְּף, שְׁהֵם בְּחִינַת 'שְׁמַיִם' - בּוּדָאֵי "הִיָּתָה צְרִיךְ לַעֲלוֹת אַחֲרֶיהָ", כִּי בּוּדָאֵי רְאוּי לְאָדָם לַעֲבֹד אֶת הַשָּׁמַיִם־יִתְבָּרֵךְ בְּתַכְלִית תַּכְלִית מִדְּרָגָה הַעֲלִיּוֹנָה הַנִּקְרָא 'שְׁמַיִם'.

אָבֵל הַשָּׁמַיִם־יִתְבָּרֵךְ "חֲפִץ חֶסֶד הוּא" (מִיכָה ז, יח), וְהוּא "יִזְדַּע יִצְרָנוּ כִּי עָפַר אֲנַחְנוּ" (תהלים קג, יד), ו"יִצֵּר לֵב הָאָדָם רַע מִנְעֻרָיו" (בְּרַאשִׁית ח, כא), וְאִי־אֲפָשֶׁר לְכָל אָדָם לְהִתְחִיל תַּכְּף בְּעֲבוֹדוֹת גְּבוּהוֹת לַשָּׁמַיִם. וְאֲפִלוֹ לְאַחַר הַהִתְחַלָּה - לֹאזוֹ כָּל אָדָם זוֹכֵה, אֲפִלוֹ בְּסוּף יָמָיו, לַעֲבוֹדוֹת גְּבוּהוֹת.

וְאִם־כֵּן חֲסִינְשָׁלוֹם, אִם לֹא יִרְצֶה הַשָּׁמַיִם־יִתְבָּרֵךְ לְקַבֵּל הָעֲבוֹדוֹת פְּשׁוּטִים שֶׁל סֵתָם אֲנָשִׁים פְּשׁוּטִים, אִם־כֵּן אֲבָדָה הַתְּקוּנָה חֲסִינְשָׁלוֹם שֶׁל רַב הָעוֹלָם.

אָבֵל בְּאָמֶת: אֵינן הַתּוֹרָה בַּשָּׁמַיִם דּוֹקָא, דְּהֵינּוּ: שְׁלֹא יִהְיֶה אֲפָשֶׁר לְזַכּוֹת לְהַתּוֹרָה, כִּי־אִם עַל־יַדִּי 'מִדְּרָגוֹת גְּבוּהוֹת', בְּחִינַת 'שְׁמַיִם', כִּי "לֹא בַּשָּׁמַיִם הוּא" וְכוּ'.

וְסִיָּם הַמִּקְרָא (דְּבָרִים שָׁם, יד): "כִּי קָרוֹב אֵלֶיךָ הַדְּבַר מְאֹד, בְּפִיךָ וּבְלִבְבְּךָ לַעֲשׂוֹתוֹ" - הֵינְנוּ: כִּי "אֵינן הַקְּדוּשָׁ־בְרוּךְ־הוּא בָּא בְּטְרוּנְיָא עִם בְּרִיּוֹתָיו", וְאֵינן הַקְּדוּשָׁ־בְרוּךְ־הוּא חֲפִץ מִהָאָדָם שְׁיַעֲלֶה לַשָּׁמַיִם, דְּהֵינּוּ: שְׁיַעֲשֶׂה 'עֲבוֹדוֹת גְּבוּהוֹת' דּוֹקָא מִה שְׂאִין בְּכַחוֹ לַעֲשׂוֹת.

רַק הַשָּׁמַיִם־יִתְבָּרֵךְ חֲפִץ מִהָאָדָם, שְׁיַעֲשֶׂה מַה שְׂאֲפָשֶׁר לוֹ לְפִי מִדְּרָגָתוֹ, דְּהֵינּוּ: שְׁיִלְךָ מִדְּרָגָא לְדְרָגָא, בְּבַחֲיַנַת (בְּרַאשִׁית כח, יב): "סֶלֶם מִצֵּב אֲרָצָה וְרֹאשׁוֹ מִגִּיעַ הַשָּׁמַיִמָה" - שְׁצַרִּיכִין לִילְךָ מִדְּרָגָא לְדְרָגָא.

נִמְצָא: שְׂאִין הָאָדָם צְרִיךְ, כִּי־אִם לַעֲבֹד אֶת הַשָּׁמַיִם־יִתְבָּרֵךְ לְפִי מִדְּרָגָתוֹ, דְּהֵינּוּ: שְׁיִמְשֹׁךְ עֲצָמוֹ מְעַט מְעַט, כְּמוֹ שְׂאֲנוּ מְבַקְשִׁין בְּכָל בְּקָר: "שְׁתַּרְגִּילְנוּ בְּתוֹרָתְךָ" - "שְׁתַּרְגִּילְנוּ" דִּיקָא כִּנ"ל. נִמְצָא: שְׂאִין הָאָדָם צְרִיךְ, כִּי־אִם לְהִתְקַרֵּב וּלְעֲלוֹת לְהַמְדְרָגָה הַקְּרוֹבָה אֵלָיו מְאֹד, כִּנ"ל.

וְזָהוּ: "לֹא בַּשָּׁמַיִם הוּא" וְכוּ' - שְׂאִין אַתָּה צְרִיךְ לַעֲלוֹת לַשָּׁמַיִם, כִּנ"ל. "כִּי קָרוֹב אֵלֶיךָ הַדְּבַר מְאֹד בְּפִיךָ וּבְלִבְבְּךָ לַעֲשׂוֹתוֹ" - כִּי בְּאָמֶת הַתּוֹרָה וְהָעֲבוּדָה שְׂאֵתָה צְרִיךְ לְקַיֵּם כְּפִי רְצוֹנוֹ יִתְבָּרֵךְ, הוּא "קָרוֹב אֵלֶיךָ מְאֹד", כִּי אֵינן אַתָּה צְרִיךְ, רַק לְהִתְגַּבֵּר לַעֲלוֹת מִמִּדְּרָגָה לְמִדְּרָגָה הַסְּמוּכָה שֶׁהוּא "קְרוֹבָה אֵלֶיךָ מְאֹד".

וְעַל־זֶה אַתָּה מְזַהֵר: "בְּפִיךָ וּבְלִבְבְּךָ לַעֲשׂוֹתוֹ" - דְּהֵינּוּ: עַל־יַדִּי דְּבִנְיָ תוֹרָה וְתַפְלָה, שְׁהֵם מְקַרְרִין 'חֲמִימוֹת־הַלֵּב' מִשְׁנֵי הַבְּחִינּוֹת הַנ"ל, שְׁעַל־יַדִּי־זֶה זוֹכִין לַעֲשׂוֹת וּלְקַיֵּם אֶת כָּל הַתּוֹרָה, וּלְעֲלוֹת מִדְּרָגָא לְדְרָגָא הַסְּמוּכָה.

בבחינת: "פי קרוב אליך הדבר מאד, בפיה ובלבבך לעשותו", כנ"ל - דהינו: הדבר ש"קרוב אליך מאד", שהוא מדרגה הסמוכה - עלִיזה אתה צריך להתגבר "בפיה ובלבבך לעשותו".

דהינו: על־ידי ה'דבור פה הקדוש', שמקרה 'חמימות-הלב' משני הבחינות כנ"ל, שעל־ידיִיזה זוכין לעלות מדרגא לדרגא, ו"לעשות את כל דברי התורה הזאת" (דברים כח, נח; כט, כח; לא, יב; לב, מז), כנ"ל, אמן ואמן.

"ראה נתתי לפניך היום, את החיים ואת הטוב, ואת המוות ואת הרע" (דברים ל, טו)

נו.

(ח"א קעב)

כשהשם־יתברך מראה "פנים שוחקות" (רש"י במדבר ו, כה; תוספות ראש־השנה יז): - חיים וטובה לעולם. ולהפך - להפך חס־ושלום. וכן הצדיק כשמראה פנים שוחקות, הוא טוב. וכן להפך.

וזה (דברים ל, טו): "ראה נתתי לפניכם היום, את החיים ואת הטוב, את המוות ואת הרע" - הינו: ל'פנים' שלכם.

"ובחרת בחיים" (דברים ל, יט)
- עניני 'בחירה' -

נז.

(ח"א יט, בסוף)

עקר ה'מתקלא' וה'נפיון' וה'בחירה', הוא בבחינת 'נגה', שהוא בחינת 'תרגום', כי 'נגה' נקרא 'תקלא' וכו'.

וזהו "סוד פונת המילה" - במדרש (בראשית־רבה יא): "איה יברא הקדוש־ברוך־הוא דבר המהסר תקוון"? - אף הוא על פונה זו: שה'לשון־הקדוש', שהוא בחינת 'תקוון־הברית' הבא מלמעלה, הוא עדין חסר תקוון. ועקר תקונו למטה בזה העולם - על־ידי שאנו מעלין ה'טוב שבתרגום', ומשלימין ה'לשון־הקדוש' - פי עקר תקוון כל הדברים, נשלם למטה בזה העולם דיקא.

וזהו שמבאר שם במדרש התרוץ: "כל דבר צריך תקוון וכו', אף האדם צריך תקוון וכו'".

הינו: שהשם־יתברך ברא כל הבריאה בשביל האדם הבעל־בחירה, שהוא דיקא יתקן כל הדברים, על־ידי ברור ה'טוב שבעץ־הדעת' - שעל־ידיִיזה משלים ומתקן כל הדברים שבעולם.

ועל־כן צריכין לתקן 'תקוון־המילה', 'תקוון־הברית', בזה העולם דיקא - בחינת 'שלמות לשון־הקדוש' על־ידי 'תרגום' דיקא.

שה'לשון־הקדוש' הבא מלמעלה אין לו שלמות בשבא מלמעלה, כי אם על־ידי שאנחנו משלימין אותו על־ידי שמבררין ה'טוב שבתרגום', שאז דיקא נשלם ה'לשון־הקדוש'.

נח.

(ח"א נא, א־ד)

יש שכל, שאדם משיג אותו על־ידי הקדמות רבות, והשכל הזה מכנה בשם 'אחור', ויש שכל שבא לאדם בלא שום הקדמה, אלא על־ידי 'שפע־אלקי' וכו'.

וְשִׁפְעֵ-אֱלֹקֵי הַנֶּזֶל, הוּא בְּחִינַת
מְקִיפִין, שֶׁהַשְּׂכָל הַזֶּה
הוּא גָדוֹל עַד לְמֵאד, עַד שְׁאִין הַמֶּחֱזֵק יְכוּל
לְסַבְּלוֹ, וְאִין נִכְנָס בְּמִחָה, אֲלָא הוּא מְקִיף אֶת
הָרֵאשׁ.

כְּמוֹ שֶׁאֲנוּ רוֹאִים בְּמַחְזְקֵי חֲכָמוֹת עֲמֻקּוֹת,
שְׁאִין יִכְלֹת בְּמִחָה-הָאֲנוּשִׁי לְהִבִּין עַל
בְּרִיו, כְּמוֹ בְּמַחְזְקֵי מְבוּכוֹת שֶׁאֲנוּ נְבוּכִים
בָּהֶם, כְּמוֹ הַיְדִיעָה וְהַבְּחִירָה, שְׁאִין מִחָ
שָׁל אֲנוּשִׁי יְכוּל לְהִבִּין אֶת הַיְדִיעָה הַזֹּאת.

וְהַשְּׂכָל הַזֶּה, הוּא בְּחִינַת מְקִיפֵי, שְׁאִין
נִכְנָס בְּפְנֵימִיּוֹת הַמֶּחֱזֵק, כִּי אִם מְקִיף
אוֹתוֹ מִבְּחוּץ, וְהַשְּׂכָל-הַפְּנִימִי מְקַבֵּל חֵיוֹתוֹ
מִהַמְקִיפֵי הַזֶּה.

וְדַע: שֶׁזֶה עֵקֶר פֶּחַ הַבְּחִירָה, כְּלִיזְמָן
שֶׁהַשְּׂכָל אִין כְּלִיכָף גָּדוֹל לְהִבִּין
הַיְדִיעָה וְהַבְּחִירָה - אֲזִי פֶּחַ הַבְּחִירָה עַל
מְקוֹמוֹ, כִּי יֵשׁ בְּיָדוֹ פֶּחַ לְבַחֵר הַחַיִּים, אוֹ
הַפּוֹכּוֹ.

אֲבָל כְּשִׁיכְנָס הַמְקִיפֵי הַזֶּה לְפָנָיו, וְאִין
יִתְגַּדֵּל הַשְּׂכָל-הָאֲנוּשִׁי, וְיִתְגַּלֶּה
לְאֲנוּשִׁי הַיְדִיעָה וְהַבְּחִירָה - אֲזִי יִתְבַטֵּל
הַבְּחִירָה. כִּי אֲזִי, עַל-יְדֵי גְדוּלוֹ שֶׁל הַשְּׂכָל,
יֵצֵא מִגְּדֵר הָאֲנוּשִׁי, וְיַעֲלֶה לְגֵדֵר מְלֵאכֵי,
וְאִין יִתְבַטֵּל הַבְּחִירָה.

וְזֶה זֶה עֵקֶר פֶּחַ הַבְּחִירָה, זֶה שְׁאִין יוֹדֵעַ
הַשְּׂכָל שֶׁל הַיְדִיעָה וְהַבְּחִירָה.

וְזֶה שֶׁאֲמְרוּ חֲכָמֵינוּ זְכוֹרֵנָם לְבָרְכָה (בְּרֻכּוֹת
יז): "שְׁלַעֲתִיד צְדִיקִים יוֹשְׁבִים
וְעֵטְרוֹתֵיהֶם בְּרֵאשֵׁיהֶם", "עַל רֵאשֵׁיהֶם"
הַצֶּרֶף לומר? - [הַתְּרוּץ] כִּי לַעֲתִיד יִתְבַטֵּל
הַבְּחִירָה.

וְזֶה: "צְדִיקִים יוֹשְׁבִים" - שֶׁהַיְשִׁיבָה הוּא
מוֹרָה עַל הָעֵדֶר הַבְּחִירָה, כְּמוֹ

(תְּהִלִּים ב, ד): "יוֹשֵׁב בַּשָּׁמַיִם", שֶׁהוּא מוֹרָה עַל
הָעֵדֶר הַהִשְׁתַּנּוּת, כִּי הַתְּנוּעָה מוֹרָה עַל
הַשְׁתַּנּוּת מְרַצוֹן אֶל רְצוֹן, וְהַיְשִׁיבָה מוֹרָה
עַל הָעֵדֶר הַשְׁתַּנּוּת, הֵינּוּ: בְּטוֹל הַבְּחִירָה.

וְזֶה מַחְמַת "וְעֵטְרוֹתֵיהֶם" - הֵינּוּ:
הַמְקִיפִים, כְּמוֹ (שְׁמוֹנֵ-עָרֵי כג, כו):
"שְׂאוֹל וְאֲנָשָׁיו עֵטְרִים אֶל דָּוִד."

"בְּרֵאשֵׁיהֶם", וְלֹא "עַל רֵאשֵׁיהֶם" -
הֵינּוּ: הַמְקִיפִים יִכְנָסוּ
בְּתוֹךְ הַמְּחִיין לְפָנָיו, וְאִין יִכְנָסוּ כָּל
הַשְּׂכָלִיּוֹת שֶׁלֹּא הֵיךְ יְכוּל לְהִבִּין אוֹתָם,
יִכְנָסוּ לְפָנָיו בְּתוֹךְ הַמְּחִיין, וְיִדַּע וְיִשְׁיַג
אוֹתָם; וְאִין יֵצֵא מִגְּדֵר אֲנוּשִׁי, וְיַעֲלֶה לְגֵדֵר
מְלֵאכֵי; וְיִתְבַטֵּל הַבְּחִירָה. (עֵינֵי תַיִי-מוֹהָרֵן תטו
- הַמּוֹבָא לְקַמּוֹן).

כ.ט.

(ח"א נא)

הַטְּהָרָה הוּא בְּחִינַת הַמְּמַצֵּעַ בֵּין הַקֹּדֶשׁ
וְהַטְּמֵאָה, שֶׁעַל-יְדֵי נִתְתַקֵּן
הַטְּמֵאָה וְכוּ'.

וְהוּא בְּחִינַת הַבְּחִירָה, שֶׁהוּא מְמַצֵּעַ בֵּין
שְׁנֵי דְבָרִים. וְזֶה אִין שִׁיף קֶדֶם
הַבְּרִיאָה, שֶׁאִין בְּלוֹ אֶחָד, כִּי בְּאֶחָד אִין
שִׁיף בְּחִירָה, שֶׁהוּא בְּחִינַת הַטְּהָרָה.

וְכַשֶּׁהוּצִיא הַקֹּדֶשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אֶת
הַבְּרִיאָה מִן הַפֶּחַ אֶל הַפַּעַל,
אֲזִי נִתְהַוָּה תַּכְּפָה בְּחִינַת הַטְּהָרָה.

כִּי כַּשֶּׁהוּצִיא מִן הַפֶּחַ אֶל הַפַּעַל, הָיוּ שְׁנֵי
דְבָרִים: בְּחִינַת הַאֶחָד וְהַבְּרִיאָה, וְאִין
שִׁיף בְּחִירָה, שֶׁהוּא בְּחִינַת הַטְּהָרָה, שֶׁהוּא
מְמַצֵּעַ בֵּין הַאֶחָד, כִּי הוּא סְמוּךְ לוֹ, וְעַדִּין לֹא
הִגִּיעַ לְ"הַשְׁתַּנּוּת רַבִּים" (קִהְלֵת ז, כט), שֶׁהוּא
הַרְעֵי וְהַטְּמֵאָה, אֲךָ הוּא רִשָּׁם וְסִמָּן עַל

פי בכל עבודה מעבודת השם, יש דבר שמניחין ומשאירין לאדם בלי מצוה ואזהרה, ואין מצוין עליו שיעשה כן, רק הדבר תלוי בדעתו ובחירתו, כמו 'משה רבנו עליו השלום שהוסיף יום אחד מדעתו בלי מצוה. ובזאת הבחינה היא עקר העבודה והבחירה, כי נשאר מספק תמיד איך הוא רצון השם יתברך, מאחר שלא צוה עליו איך לעשות.

ואמר: פי כנגד רצון השם יתברך, אינו נמצא אצלו שום כבודת ויגיעה בשום עבודה ובשום ענין שבעולם. ואפלו כל היסורין שבעולם רחמנא-לצלן וכיו, הנה מקבל בנקל אם הנה יודע שזה רצון הבורא יתברך בודאי - פי מאחר שהוא רצון הבורא יתברך, הוא מרצה על הכל, ואין שום דבר ולא שום יסורין כבוד עליו כלל כלל לא.

אבל עקר היגיעה והיסורין שלו - היא בבחינה הנ"ל, בבחינת: "הוסיף משה יום אחד מדעתו!" - הינו: הדבר שנשאר על דעתו לבחור לו לעשות כרצונו ואין בו שום מצוה כנ"ל - בזה היא עקר היגיעה והכבדות - פי אינו יודע איך לעשות. ולפעמים רואה שיש לו כמה יסורים, ואחר-כך אינו יודע אם זהו רצון הבורא יתברך.

(עירוש הקמח' בענין בחירתו של רבנו ז"ל בהנהגתו ותקוניו אהנו).
(וענין עוד בענין הזה: ב'לקוטי הלכות, פרקת השחר ה, צד; שפת א, ג; ייןנסף ה, יב; העושה שליח לגבות חובו ג, יב).

לב.

(ח"בנד)

ה'בחירה' ביד האדם לעשות כרצונו. ואפלו כל הדברים, הכל ביד ה'איש הישראלי' להתנהג הכל כרצונו בבחירתו. פי ביד ישראל יש 'בחירה' בידם על כל דבר שבעולם.

פי אצל אחרים - יש דברים שהם מוכרחים בהם. אבל אצל 'איש הישראלי' - כל דבר ודבר שהוא עושה, כגון לנסע לאיזה מקום וכיוצא, יש בו עבודה, ועל-כן יש לו 'בחירה' על הכל.

לג.

(ח"בקי)

שמעתי שאיש אחד שאל אותו: "ביצד הוא ה'בחירה'?"! - השיב לו

ההשתלשלות, שיוכל להשתלשל ויגיע עד שיהיה 'רע' ו'טמאה'. (עין בפנים, ובהוספות כתב-יד רבנו ז"ל השיף לתורה הזה, הנדפס בסוף הספר).

ל.

(ח"אקט)

והנה יש שני חבלים: 'חבל דקדשה', וכנגדו דטמאה. והבחירה הפשית - מי שמקדש עצמו, מקשר עצמו ב'חבל דקדשה'; ולהפך חס-ושלום מי שמטמא עצמו, מקשר עצמו ב'חבל דטמאה'.

לא.

(ח"אקצ)

"משה הוסיף יום אחד מדעתו" (שבת פז). - וכיון לדעת הקדוש-ברוך-הוא, פי כן היתה דעתו יתברך, כמו שבאמת לא נתנה תורה עד שלשה ימים.

ובזה הנה תלוי 'בחירת משה' לקבל את התורה או שלא לקבל - פי לא הנה אפשר לקבל את התורה רק אחר שלשה ימים כמו שהיה באמת, ואם לא הנה מוסיף יום אחד, לא הנה מקבל את התורה.

והשם יתברך לא אמר לו רק שני ימים, והוא הבין מדעתו ובחר לו לקבל את התורה והוסיף יום אחד, שעל-ידי-זה הנה 'קבלת-התורה', ובזה הנה תלוי עקר ה'בחירה של משה', כמה ש'הוסיף יום אחד מדעתו". (עין בפנים, ובמערכת חג השבועות).

[חיי-מוהר"ן קצז: העקר העבודה שיש בכל דבר - מה שמניחין לאדם על הבחירה שלו, הינו: שנשאר הדבר על דעתו, ואין בזה 'מצוה', הינו: שאין מצוין אותו על אותו הדבר שום מצוה, ואין אומרים לו כלל לעשות כן. רק שנשאר הדבר על דעתו, שיעשה כפי מה שיבחר לו.]

זה בחינת (שבת פז): "הוסיף יום אחד מדעתו הנאמר במשה" - שזאת הבחינה היא נמצאת בכל עבודה ועבודה.

בפשיטות: "שה'בחירה' היא ביד האדם
בפשיטות, אם רוצה עושה, ואם אינו
רוצה אינו עושה!"

ורשמתי זאת, כי הוא נצרך מאד, כי כמה
בני-אדם נבוכים בזה מאד,
מחמת שהם מרגלים במעשיהם ובדרכיהם
מנעוריהם מאד, על-כן נדמה להם שאין
להם 'בחירה' חסוֹשֶׁלום, ואינם יכולים
לשנות מעשיהם.

אבל באמת אינו כן, כי בודאי יש לכל
אדם 'בחירה' תמיד על כל דבר,
וכמו שהוא רוצה עושה. והבן הדברים מאד.

לד.

(שיחות-הר"ן מ)

מה שאנו רואים, שיש בני-אדם שאין
דעתן נמשכת אחר ספרים קדושים
ונוראים מאד, כגון 'ספרי הזהר' ו'ספרי
האר"י זצ"ל', וכיוצא, אף-על-פי שיש בהם
חדושים נוראים מאד מאד המאירים עינים
ומתוקים מדבש, והם נמשכים דיקא אחר
ענינים אחרים כגון 'חקירות'.

דע: כי זהו מחמת מזגם, כי מזגם בטבעם,
הוא מזג רע מן התולדה, שנולדו במזג
רע, שאינם יכולים לסבל את הדבר הקדוש
באמת.

ובאמת: בודאי יש לו בחירה, ויש לו כח
לשפר את מזגו הרע. אבל מאחר
שנולד במזג רע כזה, הוא צריך לסבל
מרירות גדול לשפר את מזגו וטבעו הרע.
ואשרי לאדם שנולד בקדשה.

לה.

(שיחות-הר"ן פג)

בענין היראות והפחדים, שאדם מתירא
ומתפחד על-פי הרב מכמה דברים,

או מבני-אדם שאינם יכולים להזיק לו כלל
וכו'.

כי יש דבר אצל האדם, שמאותו הדבר
הוא מתירא ומתפחד ממיני הפחדים
שהוא מתפחד מהם, ואף-על-פי שהוא יודע
בדעתו בברור חזק שאותו הענין שהוא
מתפחד ממנו אינו יכול לעשות לו כלל, אף-
על-פי-כן יש לו פחד גדול מאד ממנו וכו'.

וכן בענין התאוות' הוא גם-כן כך ממש -
שאף-על-פי שהאדם יודע שהתאוה
הזאת הוא שטות והבל, אף-על-פי-כן יש
דבר אצל האדם שהוא מתאוה התאוה, אף-
על-פי שהאדם יודע שהוא הבל גמור.

ועל-כן בודאי אם האדם יישב עצמו
היטב היטב, בקל יוכל לסלק
ממנו כל היראות והפחדים, וכן כל התאוות,
מאחר שיודע שבאמת אינם כלום, רק שיש
דבר אצלו שהוא מתירא ומתאוה. על-כן
בקל יוכל לשפר ולסלק הכל.

כי האדם הוא 'בעל בחירה', ובקל יוכל
להרגיל דעתו, לסלק ממנו אותו הדבר
שממנו באים כל הפחדים שלו, וכל התאוות,
כנ"ל.

לו.

(שיחות-הר"ן ט)

פעם-אחת אמר לי: "כל מה שאתה
רואה בעולם, כל מה
שנמצא בעולם, הכל בשביל ה'בחירה'
וה'נפיון'!"

לז.

(חיי-מוהר"ן בד)

ה'דיעה' וה'בחירה' שרוצים לתרצה -
מי שיש לו עינים, יראה שאין

יכולין להבין התרוץ כָּלֵל בְּשִׁכְלָנוּ - על־פֶּן
אין לנו לכנס בְּזָה כָּלֵל, לְתָרֵץ קִשְׁיוֹת פְּאֵלוּ
וְכוּ'.

טוב לְשָׂאֵר תִּכְף בְּאִמוּנָה לְבַד, פִּי חֲקִירוֹת
כְּאֵלוּ בְּמוֹ הַיְדִיעָה וְהַבְּחִירָה,
וְכִיּוֹצֵא בָהֶן - אִי־אֶפְשֶׁר לְתָרֵצֵם בְּשִׁכְלֵ-
אָנוּשֵׁי כָּלֵל, וְאִסוּר לְכַנֵּס בָּהֶם כָּלֵל, רַק
צְרִיכִין לִידַע שְׂאִי־אֶפְשֶׁר לְתָרֵצֵם בְּשִׁכְלֵ-
אָנוּשֵׁי בְּשׁוּם אָפֶן, רַק לְסַמֵּךְ עַל 'אִמוּנָה'
לְבַד. "כִּי גָבְהוּ שָׁמַיִם מֵאָרֶץ בֶּן גָּבְהוּ דְרָכָיו
מִדְרָכֵינוּ וּמַחְשְׁבוֹתָיו מִמַּחְשְׁבוֹתֵינוּ" (ישעיה
נה, ט). (עי' שם עוד בפנים).

ה'רע', שְׁנַתְבַּטֵּל לְגַמְרֵי אֶצֶל הַצְּדִיק הַזֶּה'
הַזֹּכֶה לַמְדַרְגָּה הַזֹּאת.

לט.

(חיי-מוהר"ן קצז)

אחר-כך סֵפֶר לִי חֵלוֹם וְכוּ', וְאִמְרָתִי לוֹ
אָז: "אֲבָל הֲלֹא אִם עוֹזְרִין
לְבַעַל בְּחִירָה, כַּמָּה מַעֲלֹת טוֹבוֹת וְכוּ'
פּוֹעֲלִין בְּזָה!"

השיב: "בּוֹדָאֵי זֶה אֵין צְרִיכִין לוֹמַר!" -
וְהַפְּלִיג בְּתַנּוּעוֹתָיו הַקְּדוּשִׁים:
"שְׁבוֹדָאֵי כֵן הוּא, שְׁפַעְלָה זֹאת בּוֹדָאֵי יְקָרָה
מְאֹד בְּלִי שְׁעוֹר כְּשִׁזְכוּיִן לְפַעַל עִם הַבַּעַל
בְּחִירָה לְנִתְקוֹ מִמְקוֹמוֹ".

אך אָמַר: "זֶה שְׂכַחְתָּ, מַה שְׂמַבְלִין הַזְּמַן!"
- וְכוּנְתוֹ הַקְּדוּשָׁה הִיתָה: שְׁבוֹדָאֵי אִם
יַפְעֵלוּ עִם הַבַּעַל בְּחִירָה, בּוֹדָאֵי יְקָר בְּלִי
שְׁעוֹר, אֲבָל צְרִיכִין לְבַלּוֹת זְמַן הַרְבֵּה עַל־זֶה
לְעַסֵּק עִמוֹ, וְהַדְּבַר תְּלוּי בְּסַפֵּק אִם יַפְעֵלוּ
עִמוֹ, פִּי לְבַעַל בְּחִירָה קִשְׁיָה מְאֹד לְעֵזֵר.
(עי' בפנים).

מ.

(חיי-מוהר"ן תטו)

בענין הַקְּשִׂיא שֶׁל הַיְדִיעָה וְהַבְּחִירָה -
כָּבֵר מְבֹאֵר בְּהַסְפָּר לְקוּטֵי א'
בְּהַתּוֹרָה "בְּהַעֲלֵתָךְ", סִימָן כ"א: שְׁזָהוּ בְּחִינַת
שְׂכַל־הַמְקִיָּה שְׂאִינוּ נִכְנָס לְתוֹךְ הַשְּׂכָל הַזֶּה
עַד לְעֵתִיד וְכוּ', עֵינ־שָׁם.

וספר רַבְּנּוּ ז"ל: "שְׂכַבֵּר הָיָה לוֹ תְרוּץ נָכוֹן
עַל זֹאת הַקְּשִׂיא. וְהַתּוֹרָץ הָיָה בְּבִירוֹ
גְּמוּר, כְּדִרְכוֹ תְּמִיד שְׂאִינוּ אוֹמַר דְּבַר שִׁישָׂאֵר
בּוֹ פְּקוּק, רַק דְּבָרִים הַבְּרוּרִים וּמְחַוְרָרִין
כְּשִׂמְלָה. וְכָבֵר פָּתַב אֶת עֵינָיו הַתּוֹרָץ בְּכַתָּב,
אֲךְ נֶאֱבַד מִמֶּנּוּ הַכְּתָב, וְעַתָּה נִשְׁכַּח מִמֶּנּוּ!"

לח.

(חיי-מוהר"ן לו)

ספר לִי אִישׁ אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי־שְׁלוֹמֵנוּ,
כְּשִׂאֵמַר רַבְּנּוּ ז"ל הַתּוֹרָה "בְּטַח בַּה"
(לְקוּטֵי־מוֹהַר"ן ח"א ע"ט), בְּאוֹתוֹ הָעֵת הָיָה הוֹלֵךְ
בְּבֵיתוֹ אָנָּה וְאָנָּה כְּדִרְכוֹ, וְאָחַז 'מִטָּה' בְּיָדוֹ,
וְאָמַר: "וּמִטָּה הָאֱלֹקִים בְּיָדֵי" (שְׁמוֹת יז, ט).
וְדַחַק וּמִשָּׁךְ תַּבַּת "בְּיָדֵי", כְּלוֹמַר: שְׂבִידוֹ
הַ"מִּטָּה אֱלֹקִים" לְהַטּוֹת כְּרִצּוֹנוֹ.

כי מְרַמֵּז שֶׁם בְּהַתּוֹרָה הַנ"ל: שְׂ"מִטָּה
אֱלֹקִים" מְרַמֵּז עַל הַבְּחִירָה, שֶׁהוּא
בְּחִינַת 'מִט' ט', "מִסְטָרָה חַיִּים וּמִסְטָרָה
מְוֹת" וְכוּ', וְקִצֵּת מְרַמֵּז וּמוֹבָן מִדְּבָרֵי־
הַקְּדוּשִׁים הַנ"ל שֶׁהַתּוֹרָה שְׂזָכָה לְכַבֵּשׁ
הַבְּחִירָה בְּיָדוֹ, וְהַ"מִּטָּה בְּיָדוֹ" לְהַטּוֹתוֹ
כְּרִצּוֹנוֹ. אֲשֶׁרֵי הַזֹּכֶה לָזֶה, אֲשֶׁרֵי לוֹ.

עין בְּהַתּוֹרָה הַנ"ל מַה שְׂמַבְאֵר שֶׁם עַל
פְּסוּק זֶה: "וּמִטָּה אֱלֹקִים בְּיָדֵי" -
שְׁזָה בְּחִינַת שְׂכַבֵּר זָכָה לְכַבֵּשׁ הַבְּחִירָה, וַיֵּשׁ
לוֹ 'נִיחָא', בְּחִינַת 'שְׁבַת', וּבִידוֹ לְהַפֵּךְ מִרְע' -
לְטוֹב, פִּי כָּבֵר יֵשׁ לוֹ נִיחָא וּשְׁבִיתָה, מִן

מד.

(לקוטי־הלכות, ברפת־הריח וברפת־הודאה ד, יט)
 'בַּחֲבִירָה' שֶׁל הָאָדָם, אִי־אֶפְשָׁר
 לְהַבִּינּוּ, כִּי 'בַּחֲבִירָה'
 הוּא מְגַדֵּלֶת נִפְלְאוֹת הַבְּרִיאָה, אֲשֶׁר בְּכָל
 הַבְּרִיאָה בְּלֹא מְרָאשׁ וְעַד סוּף, לֹא נִמְצָא דָבָר
 נִפְלָא יוֹתֵר מִזֶּה.

בְּמִבְּאֵר בְּסִפְרִים: "שֶׁכַּח הַבְּחִירָה הוּא
 חֲדוּשׁ נִפְלָא וְנוֹרָא יוֹתֵר, מִכָּל
 הַחֲדוּשִׁים שֶׁל כָּל הַבְּרִיאָה כְּלָה".

וְהוּא מוּבֵן מְאֹד לְכָל מְשֻׁכֵּל, שְׂאִין שׁוּם
 דָּבָר בְּכָל הַבְּרִיאָה, שְׂיִהְיֶה חֲדוּשׁ כָּל־
 כָּךְ כְּמוֹ הַבְּחִירָה - שֶׁבְּרָא הַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ כַּח
 בְּמִין הָאֲנוּשִׁי, שְׂיִהְיֶה לוֹ כַּח לַעֲשׂוֹת רְצוֹנוֹ
 יִתְבָּרַךְ, אוֹ לְמִרוֹת עֵינֵי כְבוֹדוֹ חֲסִי־וְשָׁלוֹם.

וּבִאֲמֶת אִי־אֶפְשָׁר לְהַבִּין בְּשׁוּם שֶׁכַּל,
 שֶׁרֶשׁ הַכַּח שֶׁל הַבְּחִירָה, וְעַקֵּר
 'כַּח הַבְּחִירָה' נִמְשָׁךְ מִ'הַעֲדָר הַיְדִיעָה',
 וְכַמוּבֵן בְּדַבְּרֵי רַבֵּנוּ ז"ל (סִימָן כ"א).

מה.

(לקוטי־הלכות, סימני בהמה וחיה טהורה ד, לח)
 זֶה עֵקֶר 'כַּח הַבְּחִירָה' - מֵה שְׂאִין אָנוּ
 יוֹדְעִים זֶה הַשֶּׁכַּל שֶׁל הַיְדִיעָה
 וְהַבְּחִירָה, שֶׁהֵם בְּחִינַת 'שְׁנֵי הַבְּרוּרִים',
 בְּחִינַת 'אֲתַעְרוּתָא־דְּלַעֲלָא' וְ'אֲתַעְרוּתָא־
 דְּלַתְתָּא', שֶׁבִּאֲמֶת שְׁנֵיהֶם אֶחָד, כִּי הַבְּחִירָה
 הִיא בְּתוֹךְ הַיְדִיעָה כְּמוֹ שֶׁשָּׁמַעְתִּי מִפִּי־
 הַקְּדוּשׁ, אֲךְ שְׂאִי־אֶפְשָׁר לְהַשִּׁיג זֹאת, כִּי
 מִשָּׁם עֵקֶר 'כַּח הַבְּחִירָה' מֵה שְׂאִין מְשִׁיגִין
 שֶׁכַּל זֶה.

מו.

(לקוטי־הלכות, גלוּת ה, ו)
עֵקֶר הַבְּחִירָה הוּא בַּחֲבִירָה בְּעֶצְמָה,
 כְּמוּבֵן בְּהַתּוֹרָה הַנִּלְכָּד (ח"א כ"א הַמּוּבָא

פַּעַם־אַחַת שָׁמַעְתִּי מִפִּי־הַקְּדוּשׁ שֶׁאָמַר:
 "שֶׁזֶה אִי־אֶפְשָׁר לְהַשִּׁיג אִיךְ
 הַבְּחִירָה הִיא בְּתוֹךְ הַיְדִיעָה בְּעֶצְמָה".

מא.

(תני־מוהר"ן תלו)

כְּשֶׁהוֹדִיעַ לִי רַבֵּנוּ ז"ל עֲנִין הַהֲתַבּוּדוֹת
 וְהַשִּׁיחָה בֵּינוּ לְבֵין קוּנו, דְּבִרְתִּי
 עֲמוֹ: "הֲלֹא הָאָדָם הוּא 'בַּעַל בְּחִירָה'?"

וְלֹא הִשִּׁיב לִי בְּפִרוּשׁ, רַק כְּלֹא־חֲרִיד,
 כְּאוֹמֵר: "אֶף־עַל־פִּי־כֵן!" - כְּלוֹמֵר:
 אֶף־עַל־פִּי שְׂאִי־אֶפְשָׁר לְבָאֵר לָךְ הָעֲנִין
 בְּשִׁלְמוֹת, אֶף־עַל־פִּי־כֵן צְרִיכִין לְנַהֵג כֵּךְ.

וְאֲנֹכִי לֹא יָכַלְתִּי לְשַׁאֵל יוֹתֵר, כִּי יִדְעֵתִי כִּי
 קִשְׂיָא זֶה יְכוּלִין לְהַקְשׁוֹת גַּם עַל כָּל
 הַתַּפְלוֹת שֶׁסִּדְרוּ לָנוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל מִכְּבָר, עַל
 עֲנִין תְּשׁוּבָה וְהַתְקַרְבוֹת לְהַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ, כְּגוֹן
 'בְּרַפְתִּי הַשִּׁיבֵנוּ, וְכִיּוֹצֵא. (וְעִין בְּזֶה בְּלִקוּטֵי־הַלְכוֹת,
 הַלְכוֹת פְּקוּדוֹן הַלֶּכֶה ג).

מב.

(תני־מוהר"ן תקיט)

פַּעַם־אַחַת אָמַר לִי: "כָּל מֵה שְׂאֲתָה
 רוֹאֶה בְּעוֹלָם, הוּא רַק בְּשִׁבִיל
 הַבְּחִירָה, כִּי כָּל הָעוֹלָם וּמְלֹאוֹ לֹא נִבְרָא רַק
 בְּשִׁבִיל הַבְּחִירָה".

מג.

(לקוטי־הלכות, נטילת־יָדַים לְסַעֲדָה ו, לז)

מִי שֶׁנִּכְשַׁל וְנִפְּלָ לְהַרְוֵחַ־שְׁטוֹת - יֵשׁ לוֹ
 עֲדִין 'בְּחִירָה', כְּמוֹ שֶׁאָמַר אַדְמוֹר"ר ז"ל
 לְאַחַד שֶׁהוּא ז"ל [הֵינּוּ הָאִישׁ הַנִּלְכָּד] בְּעֶצְמוֹ אָמַר
 לוֹ 'שִׁישׁ לוֹ שֶׁגִּעוֹן וְכוּ', וְאַחֲרֵי־כֵן אָמַר לוֹ:
 "אִם אַתָּה רוֹצֵה אֵין אַתָּה מְשַׁעֵ!" (עִין שִׁיחוֹת־
 הַר"ן סז). (עִין־שָׁם עוֹד בְּפָנִים)

לְעִיל), וּכְמוֹ שֶׁשְׁמַעְתִּי מִפִּי־הַקְּדוֹשׁ בְּלִשׁוֹן
זֶה: "שָׁזָה אֵי-אֶפְשֶׁר לְהַשִּׁיג, אִיךָ ה'בְּחִירָה
הִיא בְּתוֹךְ ה'יְדִיעָה' בְּעֶצְמָה!"

תִּבְעֶרְת הַלְּבָבוֹת שֶׁהָיָה לָהֶם, אִם הָיָה לָהֶם
גַּם הַשִּׁיחוֹת וְהַדְּבוּרִים שֶׁלָּנוּ, הָיָה נִתְבַּטַּל
אֲצֵלָם 'פַּח הַבְּחִירָה'.

מז.

(עֲלִים-לְתַרוּפָה, אור ליום ה' שֶׁלַח לָךְ תַּקְצ"ו)
עֵקֶר הַנְּסִיוֹן וְה'בְּחִירָה', הוּא עַל יְדֵי
'הָעֵלִם-הַיְדִיעָה'. וְעַל-כֵּן בְּאֵמַת אֵי-
אֶפְשֶׁר בְּשׁוּם אַפֵּן שִׁידַע הָאָדָם בְּחַיָּו הַיְכָן
הוּא אוֹחֵז, בְּאֶשֶׁר שְׁמַעְתִּי בְּשִׁמוֹ ז"ל: "כִּי
בָזָה תְּלוּי הַבְּחִירָה!"

אָבֵל עִכְשָׁו בְּדוֹרוֹת הַלְלוּ, הַהֲתַגְבְּרוֹת גְּדוֹל
כַּל-כָּף, שְׂאֵחַר כָּל הַדְּבוּרִים שֶׁלָּנוּ,
עֲדִין הַתַּגְבְּרוֹת 'פַּח הַבְּחִירָה' גְּדוֹל וְעֶצוּם
מְאֹד; אָבֵל אֶה-עַל-פִּי-כֵן יֵשׁ לִי עוֹד שִׁיחָה
כְּזוֹ, שְׁגַם עִכְשָׁו הִיְתָה מִתְבַּטַּלַת ה'בְּחִירָה',
אָבֵל מָה תוֹעֵלַת יְהִיָּה בְּעַבּוֹדַתְכֶם בְּלֹא זֶה.

[שִׁיחוֹת-הַר"ן קכד: עַל-פִּי-רַב הָיָה נִדְמָה לָנוּ בְּאוֹתוֹ
שְׁעָה שֶׁעֲמַדְנוּ לִפְנֵי הַדְּרַת קִדְשׁוֹ הַנּוֹרָא: שְׁבוּדָאֵי לֹא
יְהִיָּה לָנוּ עוֹד שׁוּם 'בְּחִירָה', כִּי בְּנוֹדָאֵי בְּהַכְרַח לְהִיּוֹת כְּרִצּוֹן
הַשֵּׁם-יִתְבָּרַךְ, וְאֵי-אֶפְשֶׁר לְפָרֵד עוֹד מִהַשֵּׁם-יִתְבָּרַךְ. מְכַל-
שָׁכַן לְשִׁנּוֹת רִצּוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ, לְעֵבֶר חֶסֶד-וְשָׁלוֹם אֶפְלוּ אֵיזָה
דְּבַר קַל בְּעֵלְמָא - כִּי הַלֵּב הָיָה נִמְשָׁךְ מְאֹד מְאֹד לְהַשֵּׁם-
יִתְבָּרַךְ עַל-יְדֵי דְבוּרָיו הַקְּדוּשִׁים, אֲשֶׁר אֵי-אֶפְשֶׁר לְשַׁעַר
וְלַעֲרֹךְ].

מח.

(עֲלִים-לְתַרוּפָה, א' וַיִּקְרָא תַּקְצ"ט)
עֵקֶר ה'בְּחִירָה', הוּא מִה'הָעֵלְמָה', מָה
שֶׁמִּנְיַחִין בְּכָל עֵת אֶת הָאָדָם לְנִסְיוֹן
בְּכָל דְּבַר, וְהָעֵקֶר עַל-יְדֵי ה'הָעֵלְמָה'. כִּי-אִם
הָיָה רוֹאֵה כּוֹנֵת הַשֵּׁם-יִתְבָּרַךְ בְּכָל עֵת, לֹא
הָיָה שׁוּם 'נְסִיוֹן' בְּכָל.

[פּוֹכְבֵי-אור, אֲנִשֵׁי-מוֹהַר"ן ח"ב, רֵאשִׁית דְּבַר: וְהִנֵּה
אֲדַמּוּר ז"ל לֹף בְּגֵדֵל וְעֶצֶם מִתִּיקוֹת דְּבַרָיו הַנְּעִימִים, לְחִזּוֹק
וְלַעֲוָר וְלַהֲחִיּוֹת וְלַהֲשִׁיב כָּל הַנְּפֻשׁוֹת הַנְּפּוֹלוֹת, אִם הָיָה
גַּם מִתָּר ב'מוֹפְתִים', הִיְתָה מִתְבַּטַּלַת ה'בְּחִירָה' לְגַמְרִי.
וּבְאֵמַת מִחֲמַת-זֶה הָיָה אֲסוּר ב'מוֹפְתִים', וְגַם כְּשֶׁעָשָׂה
אֵיזָה דְּבַר מוֹפֵת, בְּקֶשׁ אַחֲרֵי-כֵן מִהַשֵּׁם-יִתְבָּרַךְ שִׁישְׁתַּכַּח
הַדְּבַר (שִׁיחוֹת-הַר"ן קכ"ו).

מט.

(עֲלִים-לְתַרוּפָה, אור ליום ו'
עָרַב שַׁבַּת-קִדְשׁ וַיֵּשֶׁב תר"ב)
"גְּדוֹל ה' וּמְהֵלֵל מְאֹד" (תְּהִלִּים מח, ב; צו, ד;
קמה, ג), שְׁבָרָא הָעוֹלָם וּמְלוֹאוֹ
בְּשִׁבִיל הָאָדָם, וְהַכֹּל בְּשִׁבִיל ה'בְּחִירָה'. וְעַל-
כֵּן 'פַּח הַבְּחִירָה' גְּדוֹל וְנִפְלָא מְאֹד, וְאִין אָנוּ
יּוֹדְעִים כָּלֵל מָה נַעֲשֶׂה בְּעוֹלָם.

[שִׁיחַ-שׁוּרְפֵי-קִדְשׁ ח"ג קמד: מוֹהַרנ"ת ז"ל אָמַר:
קַבְּלָתִי מִרְבְּנוּ כְּאֵלוּ שִׁיחוֹת וְדְבוּרִים שֶׁל הַתְּחַזְקוֹת וְלַמּוֹד-
זְכוּת, שְׂאֵלוּ הָיִיתִי מְגַלָּה אוֹתָם, הִיְתָה מִתְבַּטַּלַת 'פַּח
הַבְּחִירָה' לְגַמְרִי].

נא.

(שִׁיחַ-שׁוּרְפֵי-קִדְשׁ ח"ג תקל)
רַבִּי אַבְרָהָם בֶּן רַבִּי נַחֲמָן ז"ל אָמַר: מִנְהַג
זֶה שֶׁנֶּהֱגַ רַבְּנוּ: "לְבָלִי לְצִוּוֹת
לְאֲנִשֵׁי-שְׁלוֹמֵנוּ בְּדוֹקָא לְעִשׂוֹת כָּךְ אוֹ כָּךְ!
כְּמִבְּאָר כְּמָה פְּעָמִים בְּסַפְרֵי רַבְּנוּ - נֶהֱגַ כֵּן
לְמַעַן 'פַּח הַבְּחִירָה' שֶׁל הַשׁוֹאֵל.

נב.

(פּוֹכְבֵי-אור, אֲנִשֵׁי-מוֹהַר"ן ח"ג יד)
דְּבַר פְּעַם-אַחַת: מִהַחֲבָרָא הַקְּדוּשָׁה שֶׁל
הַבַּעַל-שֵׁם זצ"ל, וְאָמַר: שְׁכַפִּי

"כִּי הוּא חַיִּיךָ וְאַרְךְ יְמֵיךָ" (דברים ל, כ)

גם אחר־כֵּן דִּבֶּר עִמָּנוּ עוֹד בְּזִמְנֵים אַחֲרַיִם
בְּמַה פְּעָמִים מֵעַנְנָן הַחַיִּים הַנִּלְ, שֶׁהַכֹּל
נִקְרָא 'חַיִּים' - וְגַם בְּעַנְנָן 'חַיִּי צֶעֶר' יֵשׁ
חֲלוּקִים הַרְבֵּה.

וּמִזֶּבֶן בְּנִתּוֹ: שֶׁעַקֵּר הַחַיִּים - בְּשִׂזְזוּכֵן
לִידַע מִמָּנוּ יִתְבַּרְךָ, וְלִהְשִׁיג הַשְּׂגַת
הַתּוֹרָה, הַשְּׂגָה אֲמִתִּיּוֹת, כִּי הֵם עַקֵּר הַחַיִּים
בְּאֵמֶת, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (דברים ל, כ): "כִּי הוּא
חַיִּיךָ". אֲבָל אֵין כָּל הַחַיִּים שְׂוִין.

וְגַם אֲצִלוּ בְּעֶצְמוֹ ז"ל - הָיָה חֲלוּקֵי בֵּין
הַחַיִּים שֶׁל הַזְּמַן הַקָּדָם, לַחַיִּים שֶׁל
עַכְשָׁיו. עַד שֶׁהִתְפָּאֵר: "שְׁחֵי הַיּוֹם חַיִּים,
שֶׁמְעוֹלָם לֹא חֵי חַיִּים בְּאֵלֶּה!" - רָאָה וְהִבִּט
וְהִבֵּן עֲמֻקּוֹת הַלְּשׁוֹן־הַקְּדוֹשׁ הַזֶּה. אֲשֶׁרִינוּ
שֶׁזְּכִינוּ לְרֹאוֹת 'אִישׁ חַי' בְּזֶה. (וְעֵינֵינוּ בְּזֶה בְּהַקְּדָמַת
מוֹהַרנ"ת ז"ל לְחַיִּי־מוֹהַר"ן).

נב. (ח"ב עח)

דַּע: כִּי עַקֵּר הַחַיִּים הִיא הַתּוֹרָה, כְּמוֹ
שֶׁכָּתוּב (דברים ל, כ): "כִּי הוּא חַיִּיךָ
וְאַרְךְ יְמֵיךָ", "וְכֹל הַפּוֹרֵשׁ מִן הַתּוֹרָה,
כְּפּוֹרֵשׁ מִן הַחַיִּים" (זהר לך-לך צב, בְּהַעֲלוֹתְךָ קִמַּח,
וְאַתְחַנֵּן רַס).

נג. (חיי־מוהר"ן ח)

עֲנֵה וְאָמַר: אֲנִי חַיִּיתִי הַיּוֹם חַיִּים, שֶׁלֹּא
חַיִּיתִי עַדִּין מְעוֹלָם. כִּי יֵשׁ בְּמַה מִיָּנִי
חַיִּים, וְהַכֹּל נִקְרָא חַיִּים, אֲבָל הַיּוֹם חַיִּיתִי
'חַיִּים טוֹבִים', שֶׁלֹּא חַיִּיתִי מְעוֹלָם חַיִּים
בְּאֵלֶּה.

לקוטי תפלות

פרשת נצבים

ואזכה לצאת ולעלות מבחינת בהמה, לבחינת אדם דקדשה, ותעלני מהרה מן המדמה אל השכל-דקדשה.

אנא יהוה, רחם עלי ברחמיך הרבים, וחנוני בחסדיך הגדולים, ומחל לי על כל חטאי ועונותי ופשעי העצומים, ועזרני מעתה לשבר ולבטל את הכח-המדמה שבלבי, שהוא "שרירות לבי", ואזכה מעתה לשבר ולבטל כל התאות-הבהמיות.

ואזכה לעלות אל השכל-דקדשה, חיש קל מהרה, ותעזרני להבין ולהשפיל בתורתך ובעבודתך באמת, ולהוציא מתיקות שכלי מכח אל הפעל, עד שאזכה להשיג שכל הנקנה בקדשה ובטהרה, ואזכה להשיג חדושין-דאורייתא אמתים, והשגות חדשות דקדשה, בכל-עת ועת.

☪ [א] לקוטי-תפלות ח"א כה ☪

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א כה, אחווי לן מנא)

"פי בשורות לבי אלך" (דברים כט, יח)

יהי רצון מלפניך יהוה אלהינו ואלהי אבותינו, שתרחם עלי ברחמיך הרבים, ותעזרני ותושיעני, שאזכה לשבר ולבטל את הכח-המדמה שבלב, ולא אלך עוד אחר "שרירות לבי" הרע, ולא אתור אחר לבבי ואחר עיני.

רק אזכה להתגבר בכחך הגדול, לשבר ולהכניע ולבטל כל התאות-המדמיות, וכל הבלבולים, וכל המניעות, הבאים מכח-המדמה שהוא כח-הבהמיות, ולא אעשה עוד מעשה בהמה, ויתבטלו ממני כל תאות-הבהמיות, ולא אהיה עוד "כסוס כפרד אין הבין, ועיר פרא אדם יולד".

☪ [ב] לקוטי תפלות ח"א כב ☪

(על פי לקוטי מוהר"ן ח"א כב, 'חותם בתוך חותם')

"הנסתרת לה' אלקינו, והנגלת לנו ולבנינו עד עולם, לעשות את כל דברי התורה הזאת" (דברים כט, כח)

ותעזרנו ברחמיך, שנזכה לעסק כל ימינו, בתורה ומעשים טובים ובתפלה, באמת ובאמונה, ובענוה אמתיות, ובמסירות נפש, ובדבקות גדול אליך בבטול גמור.

ונזכה ברחמיך הרבים, להמשיך עלינו בכל פעם, אור העדים והכתרים הקדושים, שהכתרת אותנו בחורב בשעת קבלת התורה, בעת שאמרנו לפניך: "נעשה ונשמע", שאז נכתרו שני כתרים בראש כל אחד ואחד מישראל, ועל ידי חטאינו נלקחו ונסתלקו ממנו, ואתה עתיד להחזירם לנו, כמו שכתוב: "ושמחת עולם על ראשם".

רחם עלינו ועזרנו, שנזכה לקדש ולטהר עצמנו, ונזכה לסור מרע באמת ולעשות הטוב בעיניך תמיד. ונזכה לעסק בתורה ותפלה תמיד, באמת ובמסירות נפש, באפן שנזכה שיחזירו לנו לכל אחד ואחד את שני כתרים האלו הנעשים מ"נעשה ונשמע", שהם תורה ותפלה, שהם נגלות ונסתרות שבתורה.

ותזכירנו בכל פעם, להשיג נסתרות שבתורה, להשיג "תורת יהוה". ונזכה לעסק וליגע ולטרח תמיד בעבודתך, בדבקות גדול ובמסירות נפש באמת.

עד שנזכה לילך ולעלות במהירות גדול בכל פעם, מדרגא לדרגא וממעלה למעלה, עד שנזכה להשיג ולהבין בכל פעם, נסתרות התורה הגבוהים יותר ויותר, ובכל פעם נזכה להשגת "נעשה ונשמע" הגבוה יותר.

ונזכה תמיד, שיהיה נעשה אצלנו בכל פעם, מהנסתר נגלה, מהנשמע נעשה, מתפלה תורה, מתורת יהוה תורתנו, כמו שכתוב: "כי אם בתורת יהוה חפצו, ובתורתו יהגה יומם ולילה".

ונזכה להשיג ולהבין את העבודה הגבוה שיש בדברי התורה שהם סתרי תורתך, שמלבש בדברי התורה שהם הפסוקים שסביבות כל מצוה ומצוה, אשר עצם גדלת העבודה הקדושה שיש באלו הפסוקים, אין אנו זוכים להשיג כלל.

חוס וחסנו ברחמיך הרבים, וזכנו להשיג ולהבין העבודה הגבוה הזאת, שנזכה לדעת איך לעבד אותך ולעשות רצונך הנעלם והנסתר בדברי התורה הזאת.

ונזכה לעלות בכל פעם מדרגא לדרגא, ומעולם לעולם הגבוה יותר, מנעשה ונשמע זה לנעשה ונשמע גבוה יותר, וכן בכל פעם ופעם לעולם ועד, כמו שכתוב: "הנסתרת ליהוה אלהינו, והנגלת לנו ולבנינו עד עולם, לעשות את כל דברי התורה הזאת".

עד שנזכה לעלות בעליה גדולה, להבין ולהשיג תורת יהוה באמת לאמתו,

וּנְזָכָה לְעֹלוֹת וּלְהַכְלִיל בְּךָ בָּאוֹר הָאֵינֶן-
 סוֹף, וּנְזָכָה לְהַכְלִיל בְּאַחֲדוּתְךָ, עַד שֶׁנְּזָכָה
 לְתוֹרַת יְהוָה וּלְתַפְלַת יְהוָה בְּאַמֶּת.

⊗ [ג] לְקוּטֵי-תַפְלוֹת ח"א מט ⊗

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א מט, 'לשמך שם אהל בהם')
 "וּמַל ה' אֱלֹהֶיךָ, אֶת לִבְּךָ, וְאֶת לִבְב זְרַעְךָ. לְאַהֲבָה
 אֶת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ, בְּכָל לִבְּךָ וּבְכָל נַפְשְׁךָ לְמַעַן חַיֶּיךָ"
 (דברים ל, ו)

רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם,
 עֲזָרְנִי עֲזָרְנִי, הוֹשִׁיעֲנִי הוֹשִׁיעֲנִי,
 חַנּוּנֵי חַנּוּנֵי, פְּדוּנֵי, גְּאֻלְנֵי, מְלֻטְנֵי, הַצִּילְנֵי,
 הַצִּילְנֵי נָא בְּרַחֲמֶיךָ מִן הַיִּצְרָה־הָרַע,
 הַצִּילְנֵי מִ"טַפְשׁוֹת לֵב", מִ"עֲרַלְת לֵב".
 פְּדוּנֵי וְחַנּוּנֵי וּמְלֻטְנֵי בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים,
 מִמַּחְשְׁבוֹת-רָעוֹת, מִמַּחְכְּמוֹת-רָעוֹת, שֶׁהֵם
 עֶקֶר הַיִּצְרָה־הָרַע שֶׁבְּלֵב.

חֹסֶם וְחַמַּל עָלַי, חוֹסֶם וְחַנּוּנֵי, גּוֹאֵל מִמּוֹת
 וּפּוֹדָה מִשַּׁחַת, פְּדוּנֵי מִמַּצּוּלוֹת יָם,
 פְּדוּנֵי מִמַּחְשְׁבוֹת-רָעוֹת, מְלֻטָּה נַפְשִׁי
 מִהֲרַהוּרִים-רָעִים, הַפּוֹגְמִים בְּנַפְשׁ יִשְׂרָאֵל
 מְאֹד מְאֹד, כַּאֲשֶׁר אַתָּה יוֹדֵעַת יְהוָה אֱלֹהֵי
 וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתַי.

הַצִּילְנֵי מְלֻטְנֵי, מִכָּל מִינֵי מַחְשְׁבוֹת-
 זָרוֹת וּבִלְבוּלִים, אֲשֶׁר הֵם הֵם
 עֶקֶר הַיִּצְרָה־הָרַע שֶׁבְּלֵב, אֲשֶׁר הֵם "עֲרַלְת
 לֵב", שֶׁהֵם מְטַמְטְמִין אֶת הַלֵּב, וְרַק הֵם
 הָיוּ בְּעוֹכְרֵי, כִּי עַל-יָדָם נִתְפַּסְתִּי וְנִלְפַדְתִּי
 בְּעוֹנוֹתַי וּפְשָׁעַי הָעֲצוּמִים, שֶׁחֲטָאתִי
 וְשָׁעוּיִתִּי וְשִׁפְשָׁעְתִּי לְפָנֶיךָ מְנַעוּרֵי עַד
 הַיּוֹם הַזֶּה.

אֲשֶׁר כָּלָם בָּאוּ עָלַי, רַק עַל-יְדֵי שְׁלֹא
 נִזְהַרְתִּי לְקַדֵּשׁ אֶת מַחְשַׁבְתִּי
 בְּמַחְשְׁבוֹת קְדוּשׁוֹת וּטְהוּרוֹת, וְהִלַּכְתִּי
 אַחֲרֵי "שְׂרִירוֹת לְבִי", וְהִרְעוּתִי אֶת
 מַעֲשֵׂי, עַל-יְדֵי רְבוּי הַמַּחְשְׁבוֹת-רָעוֹת
 וּבִלְבוּלִים רַבִּים, אֲשֶׁר הִנַּחְתִּי לְכַנֵּס בְּלִבִּי,
 וְלֹא הִתְגַּבַּרְתִּי לְגַרְשָׁם מִמֶּנִּי, עַד אֲשֶׁר
 הִשְׁתַּרְגּוּ עָלַי עַל צְוֹאֵרֵי הַכְּשִׁילוֹ כַּחֲוִי.

עַד אֲשֶׁר עַל-יָדָם בָּאתִי, לְכָל הַפְּגָמִים
 שֶׁפָּגַמְתִּי נִגְדָּךָ, וּלְכָל הַהֲתַרְחַקוֹת
 אֲשֶׁר נִתְרַחַקְתִּי מִמָּךְ עַד הַנָּה, עַד אֲשֶׁר
 דִּרְכֵי הַתְּשׁוּבָה בְּאַמֶּת נִעְלְמוּ מִמֶּנִּי, וְאֵינִי
 יוֹדֵעַ שׁוֹם דֶּרֶךְ אֵיךְ לְצֵאת וּלְהַמְלִיט מֵהֵם.

וְעַתָּה "מֵאֵין יָבֵא עֲזָרִי", מֵאֵין תִּבְא
 תְּשׁוּעָתִי, מֵאֵין אֲבַקֵּשׁ מְנוּחַ
 אֲשֶׁר יִיטֵב לִי לָעֵד. אָהָה יְהוָה, עֲזֹר עֲזֹר,
 הַצֵּל הַצֵּל, הוֹשִׁיעָה הוֹשִׁיעָה, "הוֹשִׁיעֲנִי
 אֱלֹהִים, כִּי בָאוּ מֵיָם עַד נָפֵשׁ".

הוֹשִׁיעֲנִי, טְהַרְנֵי, קְדֻשְׁנֵי, קְדֻשׁ אֶת
 מַחְשַׁבְתִּי בְּקִדְשֶׁךָ
 הָעֲצוּמָה, בְּקִדְשֶׁךָ הַגְּדוֹלָה, בְּקִדְשֶׁךָ
 הַנּוֹרָאָה, אֲשֶׁר אֵין שׁוֹם סְטְרָא-אַחְרָא
 יְכוּלָה לְעַמֵּד נֶגֶד קִדְשֶׁךָ הַגְּדוֹלָה
 וְהַנּוֹרָאָה.

אָבִי שְׁבַשְׁמִים, גָּרַשׁ מִפָּנַי קִדְשֶׁךָ, כָּל
 הַ"טַפְשׁוֹת שֶׁבְּלִבִּי", כָּל "עֲרַלְת
 לְבָבִי", וְקִיָּם לִי בְּרַחֲמֶיךָ מִקְרָא שְׁכָתוּב:
 "וּמַל יְהוָה אֱלֹהֶיךָ, אֶת לְבָבְךָ, וְאֶת לְבַב
 זְרַעְךָ, לְאַהֲבָה אֶת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ, בְּכָל
 לְבָבְךָ וּבְכָל נַפְשְׁךָ לְמַעַן חַיֶּיךָ".

וְכַנֵּי לְמַחְשְׁבוֹת קְדוּשׁוֹת וּטְהוּרוֹת,
 הַצִּילְנֵי מִמַּחְשְׁבוֹת-רָעוֹת, הַצִּילְנֵי

נא מהרהורים-רעים, הצילני הצילני, קדש את מחשבתי ברחמיך הרבים, ברחמיך הגדולים, ברחמיך העצומים.

יודע תעלומות חמל עלי, מלא רחמים יחמו ויכמרו מעיך עלי, קדוש יעקב קדשני וטהרני, קדוש על כל הקדשות תן לי במתנת-חנם ונדבת חסד, קדשתך הנוראה, באפן שאזכה לקבלה.

זבני מהרה, שיהיה לבי פנוי וחלל, מכל מיני "ערלת לב", מכל מיני "טפשות הלב", מכל מיני מחשבות-זרות, והרהורים-רעים, וחקמות-חיצוניות, הנמשכין מהיצר-הרע.

ועורני, שאזכה להמשיך לתוך לבי, בהדרגה ובמדה, מחשבות קדושות וטהורות, מחשבות זפות ונכונות, מחשבות-טובות שהם היצר-הטוב.

ותתן לי כח, להגביר היצר-הטוב על היצר-הרע, להגביר המחשבות-קדושות על המחשבות-רעות. לגרש ולסלק מלבי, כל המחשבות-רעות ובלבולים, וכל המחשבות הטורדות שבעולם.

ואזכה לחשב באמת כראוי, איך לעבד אותך באמת, במחשבה זכה וצחה, בלי שום בלבול-הדעת כלל.

ואתה תהיה עמי תמיד. ותורני ותלמדני דרכיך הטובים, ותדבקני במדותיך הקדושות, עד שאזכה לקבל עלי על מלכותך בשלמות, באהבה

וביראה, באמת ובאמונה, בקדשה ובטהרה גדולה, ולשוב אליך בתשובה שלמה באמת, ולהתדבק בך תמיד לעולם ועד, כרצונך הטוב באמת.

☉ [ד] ☉ לקוטי-תפלות ח"א פה ☉
 (על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א קמא, 'אם יזכה שירגיש כאב חטאי')
 "ומל ה' אלוקיך, את לבבך, ואת לבב זרעך. לאהבה את יהוה אלהיך, בכל לבבך ובכל נפשך למען חייתך"
 (דברים ל, ו)

יהי רצון מלפניך יהוה אלהי ואלהי אבותי, שתעזרני ותזכני, ברחמיך הרבים ובחסדיך העצומים.

שאזכה מהרה להרגיש באמת, כאב חטאי ועונותי ופשעי, הרבים והגדולים והעצומים מאד מאד, עד גבהי שמי שמים, ועמקו מתהום רבה, וכבדו מחול ימים, ורבו מעפר הארץ, ועצמו משערות ראשינו, וגבהו מנשמת רוח אפנו.

ובפרט החטאים של פגם-הברית, פגם טפי המח, שיצאו ממני לבטלה, בשוגג ובמזיד באנס וברצון.

אשר אם הייתי מתחיל להרגיש, עצם הכאב של הפגם הגדול והנורא הזה, איני יודע אם הייתי יכול לחיות אפלו שעה אחת.

כאשר הודעת לנו על-ידי צדיקיך-האמתיים עצם הפגם הזה. אשר על-ידי-זה מאריכין חרבן בית-המקדש, ומעכבין הגאולה, ומורידין את

השכינה בגלות חס־ושלום, וממשיכין נשמות ערטלאין במדור הקלפות, ונבראין מכל טפה וטפה, מזיקי־עלמא, רחמנא־ליצ'לן, רחמנא־ליצ'לן.

וישאר פגמים עצומים ונוראים הנעשים על־ידי־זה, פי כל התורה תלויה בתקון־הברית שהוא יסוד הכל, ובעון זה פוגמין בכל הכ"ב אתון דאורייתא שהטפה כלולה מהם וכו' וכו'.

ובאמת, לבי אטום ומבלבל ומעקם כל־כך, עד שאיני מרגיש כלל, פאב עונותי העצומים והרבים והגדולים מאד מאד, אפלו כשאני מדבר מהם.

אוי לי וי לי, אוי לי וי לי, ואם אומר אלה פעמים 'אוי לי וי לי', עדין איני מרגיש כלל. מה אומר מה אדבר מה אתאונן, מה אומר מה אדבר מה אצטדק.

אך אתה מרחם על כל בשר, ואתה צופה ומביט עד סוף כל הדורות, ואתה עתיד לתקן אותנו כלנו כאשר הבטחתנו.

על־כן שטחתי אליך כפי, גואל חזק היה בעזרי, ולמדני והורני בכל־עת, באיזה דרך באיזה אופן, אזכה לשוב אליך באמת, מרע לטוב, ממות לחיים, פי מר לי מאד.

אבי יוצרי וגואלי ופודי, עזרני והושיעני חיש קל מהרה, שאזכה לשוב אליך באמת ובלב שלם, ומל את

ערלת לבי הרע, ותפתח את לבי באפן שאזכה להרגיש פאב ומכאוב עונותי העצומים.

עד שאזכה לצעק מן הלב, זעקה גדולה ומרה, כמו שראוי לי לזעק ולצעק על עונות רבים וגדולים פאלה, אוי אוי אוי.

ואזעק ואצעק ואשוע אליך באמת ובלב שלם, בלב נשבר ונדכה מקירות הלב, עד שירגישו גם כל הלבבות של כל הטפות שנמשכו ממני לכל מקום שנמשכו.

הן אותן הטפות שנמשכו בהתר, ונתהוו מהם בני שיחיו לארך ימים ושנים טובים, הן להבדיל אותן הטפות שיצאו ממני לבטלה בשוגג או במזיד, ונעשה מכל טפה וטפה מה שנעשה, אוי לי וי לי.

וכלם יהיה נמול לבכם, וירגישו כלם בכל מקום שהם, את עצם פאבם וצערם, והיכן הם מנחים בשאול־תחתיות, במקומות־המטנפים שלא נתן להזכר.

ויהיה נעשה רעש גדול ביניהם, ויתעוררו כלם לשוב להשם־יתברך באמת, ויתחילו להתגעגע ולהצטער ולכסף באמת, להתתקן ולשוב אל יהוה באמת.

עד שתעורר רחמיך הטובים, רחמיך הגנוזים, רחמיך הפשוטים, רחמיך הרבים, עלי ועליהם. ותעסק בתקוננו, ותגאלנו מהרה מבאר־שחת, מטיט־היון,

☪ [ה] לקוטי-תפלות ח"א כט ☪

(על-פי לקוטי-מזוהר"ן ח"א כט, 'האי גברא דבעי אתתא')

"ובחרת בחיים" (דברים ל, יט)

- ענין ה'בחירה' -

אתה ידעת רבונו דעלמא כלא, שאף-
על-פי שפגמתי נגדך הרבה,
חטאתי עויתי ופשעתי לפניך מנעורי עד
היום הזה, והרע בעיניך עשיתי, אף-על-
פי-כן פונתי בדברי לטובה, כי אני כוסף
ומשתוקק וחספן ומתגעגע באמת
לעבודתך באמת, שאזכה ברחמיך לסור
מרע לגמרי, ולעשות הטוב בעיניך תמיד.

ואם אמנם מעשי אינם נאים כלל, עם-
כל-זה דברי בקשותי ותחנותי, הם
באמת לאמתו, ואתה למדתנו על-ידי
צדיקיך-האמתיים, להתפלל ולהתחנן
לפניך תמיד, על כל מה שאנו צריכין
להתקרבות לעבודת יהוה באמת.

כי אף-על-פי שנתת לנו 'בחירה',
לבחר בטוב ולמאס ברע, אף-על-
פי-כן מועיל תפלה ותחנונים על-זה
בעצמו, שתטה לבבנו אליך באמת,
ותכוף את יצרנו להשתעבד לך, ותעזר
לנו ותכריח אותנו לעזוב דרך רשע,
ולאחז בדרך הטוב והישר בדרך החיים.

ובאמת אין לי שום תקנה פי-אם על-
זה, על תפלה ותחנונים
ושועה וצעקה וזעקה אליך, שתקרבני
ברחמיך לעבודתך באמת, ותכוף את
יצרי, ותכניע ותשבר את תאותי, ותעשה
עמי כחסדיך, באפן שאזכה לסור מרע

ומכל מקומות המטנפים והמקלקלים,
מכלם תגאלנו ותפדנו ותוציאנו לשלום
ותתקננו, וישיב המלך את נדחיו מהרה,
כי אתה "חושב מחשבות לבל ידח ממך
נדח".

ומל את לבבינו לאהבה את שמך, כמה
שפתוב: "ומל יהוה אלהיך, את
לבבך ואת לבב זרעך, לאהבה את יהוה
אלהיך, בכל לבבך ובכל נפשך, למען
חיך".

אבינו מלפנו, אל חי חלקנו צורנו,
צוה להציל ידידות שארינו
משחת, למען ברייתך אשר שמת בבשרנו.
זכני מהרה למול את ערלת לבבי ולבב
זרעי, ובפרט בימי אלול הקדושים.

זכני מעתה, שאזכה להכין עצמי
באמת, באפן שאזכה בימי אלול
הקדושים, שיהיה נמול בשלמות, לבבי
ולבב זרעי באמת, עד שאזכה בחיים
חיותי, שיתקנו אותי הצדיקים-אמתיים
בשלמות, אותי ואת זרעי, ואת כל
התלויים בי, למען לא אבוש ולא אפלים
ולא אפשל לעולם ועד, ולא אעול
בכסופא קמך.

ולא יהיה כח להחטאת, לרפץ על פתח
קברי חסו-ושלום, רק אזכה לתקן
הכל בחיים חיותי, בכח וזכות הצדיקים-
אמתיים, כי אין לי שום תקנה וסמיכה,
כי אם עליהם לבד, ובכחם והבטחתם
אנו מצפים עדין לכל טוב.

❁ [ז] לקוטי-תפלות ח"א צב ❁

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א עב,
'להתחזק בכל פעם פנגד היצירה' (ע)
"ובחרת בחיים" (דברים ל, יט)
- ענין ה'בחירה' -

טוב ומטיב לכל, אשר בראת העולם
בשביל לגלות טובה ורחמנותה,
ומרב טובה האמתי והנצחי אשר חפצת
לגלות לבריותיך, נתת בנו את היצירה-הרע,
כדי להכניעו ולשברו, כדי לזכות על-
ידי-זה לכל טוב אמתי ונצחי.

כי דעתך שגבה מאד, וידעת אשר אי-
אפשר לגלות טובה לבריותיך, כי-
אם על-ידי שיהיה 'כח הבחירה' לאדם,
על-ידי שני היצירין שנתת בו, יציר-טוב
ויציר-הרע.

ולא-אשר טובה והשגת אמתתך עולה עד
אין-סוף, ואתה חפץ שנשיג
אותך בתכלית מדרגה העליונה, על-כן
הגדלת והרבית בכחות היצירה-הרע כמעט
בלי שעור. ונתת לו כח להסית ולמנע
ולפתות בכל דרגא ודרגא.

כדי שנתגבר בכל-פעם לשוברו, בכל
דרגא ודרגא, ובכל בחינה ובחינה,
כדי להשיג אמתת אלהותך, בשלמות
גדול ביותר בכל-פעם, במדרגה למעלה
ממדרגה, "כי גבה מעל גבה שומר
וגבוהים עליהם".

כי מעצם טובה הנעלה והנשגב, אתה
חפץ להיטיב עמנו בכל הטוב שבכל
העולמות, בתכלית המעלה שאין מעלה

לגמרי, ולעשות הטוב בעיניך תמיד,
מעתה ועד עולם.

❁ [ו] לקוטי-תפלות ח"א סה ❁

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א סה, 'ויאמר בעז אל רות')
"ובחרת בחיים" (דברים ל, יט)
- ענין ה'בחירה' -

אוי ואבוי, היכן אנחנו בעולם, אן
חכמתנו, אן שכלנו, אן דעתנו, מה
נחשב על יהוה, ועל מה אתינן להאי
עלמא שפלה. הלא לא באנו לזה העולם,
כי-אם לשבר הבחירה, ולהפך דעתנו
ועינינו ולבנו מזה העולם לגמרי,
ולהסתכל רק על התכלית האמתי,
ולהתדבק בה.

כמו שכתוב: "ולא תתורו אחרי
לבבכם ואחרי עיניכם אשר אתם
זונים אחריהם". וכתיב: "את יהוה
אלהיך תירא, אתו תעבד, ובו תדבק,
ובשמו תשבע". וכתיב: "אחרי יהוה
אלהיכם תלכו, ואתו תיראו, ואת מצותיו
תשמרו, ובקלו תשמעו, ואתו תעבדו, ובו
תדבקון".

וכתיב: "העדתי בכם היום, את
השמים ואת הארץ, החיים
והמות נתתי לפניך הברכה והקללה,
ובחרת בחיים למען תחיה אתה וזרעך.
לאהבה את יהוה אלהיך, לשמע בקלו,
ולדבקה בו, כי הוא חייך וארך ימך".

☪ [ח] לקוטי תפלות ח"א קטו ☪

(על פי לקוטי מוהר"ן ח"א קלג, 'וארח צדיקים כאור נגה')

"ובחרת בחיים" (דברים ל, יט)

- ענין ה'בחירה' -

רבונו של עולם, מלא רחמים על כל
הברואים שבְעוֹלָם, ואִפְלוּ עָלַי
אֶף-עַל-פִּי שְׁעֵשִׂיתִי מֵהַ שְׁעֵשִׂיתִי, וְאֵף גַּם
עָתָה אָנִי כְמוֹ שְׂאֵנִי, הִרְחַמְנָן יִצְיָלְנִי
מֵעַתָּה.

אֶף-עַל-פִּי-כֵן אָנִי רוֹאֶה וּמֵאֲמִין, כִּי
רַחֲמֶיךָ אֵינָם כָּלִים
מִמֶּנִּי לְעוֹלָם, רַק שְׂאֵי-אֶפְשֶׁר לְהִבִּין
דְּרָכֶיךָ, אִיךְ אַתָּה מִתְנַהֵג עִם כָּל הָעוֹלָם,
בְּפֶרֶט עִם 'בְּעַל־יְהִיבְחִירָה', שְׁבִשְׁבִילֵם
נִבְרָא הַכֹּל מֵרֵאשִׁי וְעַד סוֹף, מִתְחַלֵּת
הָאֲצִילוֹת, עַד סוֹף נִקְדַּת הַמְּרֻכָּז שֶׁל
עוֹלָם-הָעֲשִׂיָה הַגְּשָׁמִי הַזֶּה.

וְכָל הָעוֹלָמוֹת אֶלְפֵי אֶלְפִים וְרַבֵּי
רַבּוֹת הַכְּלוּלִים בָּהֶם, וְכָל
הַמְּלָאכִים וְשָׂרְפִים וְאוֹפָנִים וְחַיּוֹת
הַקֶּדֶשׁ, כָּל הַהִיכָלִין וְהַדְּרָגִין דְּקִדְשָׁה,
וְלַעֲמַת זֶה כָּל מֵה שְׁבִקְלָפָה וְסִטְרָא-
אַחְרָא. הַכֹּל כְּאֲשֶׁר לְכָל, נִבְרָא וְנוֹצֵר
וְנִעְשָׂה, בְּשִׁבְלֵנוּ בְּנֵי-אָדָם הַבְּעַלְי-
בְּחִירָה.

וְאַתָּה מְסַרְתָּ הַבְּחִירָה בְּיַד בְּנֵי-הָאָדָם,
כְּאִלוּ אֵינָהּ בְּיַדְךָ, כְּמוֹ שְׂאֵמְרוּ
רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנוּם-לְבָרְכָהּ: "הַכֹּל בְּיַד־
שָׁמַיִם, חוּץ מִיִּרְאֵת-שָׁמַיִם".

וְאֶף-עַל-פִּי-כֵן בְּאֵמַת, גַּם הַבְּחִירָה
בְּיַדְךָ, "כִּי מִמֶּךָ

אֲחֲרָיו. וְאַתָּה יוֹדֵעַ שְׂאֵי-אֶפְשֶׁר לְהַשִּׁיג
הַטוֹב הָאֲמִתִּי שְׁבִכָּל מְדֻרָּה וּמְדֻרָּה, כִּי-
אִם עַל-יְדֵי שְׁבִירַת הַכַּח הַמוֹנֵעַ וְהַמְּסִית
וְהַמְּדִיחַ, שֶׁהוּא הַיִּצְרָה-הָרַע, שְׁבִכָּל
מְדֻרָּגָא וּמְדֻרָּגָא, וְכִמוֹ שְׂאֵמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ
זְכוֹרֵנוּם-לְבָרְכָהּ: "כָּל הַגְּדוֹל מִחִבְרוֹ,
יִצְרוּ גְדוֹל מִמֶּנּוּ".

רַבּוֹנוּ שֶׁל עוֹלָם, רַבּוֹנוּ שֶׁל עוֹלָם,
רַבּוֹנוּ שֶׁל עוֹלָם, לְמַדְנִי עֵתָה מֵהַ
לוֹמַר לְפָנֶיךָ, לְמַדְנִי עֵתָה דְרָךְ הַחַיִּים,
דְרָךְ הַתְּשׁוּבָה הָאֲמִתִּית, לְסִכּוֹל חֵלוּשׁ-
כַּח, חֵלוּשׁ עֲצָה כְּמוֹנִי. לְמַדְנִי עֵתָה עֲצָה
אֲמִתִּית, שְׂאֲזָכָה לְקִימָה, בְּאִפְן שְׂאֲשׁוּב
אֵלֶיךָ מֵהִרָּה בְּאֵמַת.

לְמַדְנִי עֵתָה, הַדְּרָךְ וְהַנְּתִיב וְהַשְּׁבִיל
בְּגִשְׁמִיּוֹת וְרוּחָנִיּוֹת, בְּאִפְן
שְׂאֲזָכָה בְּכָל-עֵת וְעַתָּה, לְהַתְּגַבֵּר כְּנִגְד
הַיִּצְרָה-הָרַע וְהַמְּנִיעָה וְהַמְּעַכֵּב וְהַמְּבַלְבֵּל
בְּאוֹתָהּ הָעֵת.

תִּקְנֵנִי בְּעֲצָה טוֹבָה מִלְּפָנֶיךָ שְׂאֲזָכָה
לְקִימָה, בְּאִפְן שְׂאֲזָכָה לְשׁוּב
אֵלֶיךָ בְּאֵמַת מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם. וְתִשְׁבֵּר
וְתִמְגַּר וְתִכְנִיעַ וְתִשְׁפִּיל וְתִכְלֶה וְתִבְטֵל,
אֶת כָּל מִינֵי יִצְרִים-רָעִים, מִמֶּנִּי וּמִכָּל
יִשְׂרָאֵל, בְּכָל-עֵת וְעַתָּה, בְּכָל דְּרָגָא וְדְרָגָא.

"לֵב טָהוֹר בְּרָא לִי אֱלֹהִים, וְרוּחַ נָכוֹן
חִדַּשׁ בְּקִרְבִּי. אֵל תַּעֲזֹבֵנִי יְהוָה
אֱלֹהֵי, אֵל תִּרְחַק מִמֶּנִּי. חוֹשָׁה לְעִזְרָתִי,
אֲדֹנָי תְּשׁוּעָתִי". "יְהִיו לְרָצוֹן אֲמֵרֵי-פִי,
וְהִגִּיּוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ, יְהוָה צוּרִי וְגוֹאֲלִי".

הכל", "ואתה מחיה את כלם", וכמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה: "יצרו של אדם מתגבר עליו בכל יום, ואלמלא הקדוש-ברוך-הוא עוזרו, היה נופל בידו, שנאמר: צופה רשע לצדיק, ומבקש להמיתו. יהוה לא יעזבנו בידו, ולא ירשיענו בהשפטו".

על-כן באתי לפניך יהוה אלהי ואלהי אבותי, אלהי הראשונים והאחרונים, אלהי כל בשר, חומל דלים, שומע תפלות כל פה.

שתחמל עלי בחמלתך הגדולה, ותתן לי עצה וכח והתחזקות, איך לסתם ולהעביר עיני הגשמיים, ועיני השכל והמחשבה, לבל אסתכל עוד מעתה על הבלי עולם-הזה כלל, ובפרט לבלי להתחיל לחשב במחשבותי, שום מחשבה הנוגעת להרהורים רעים חס-ושלום.

כי באמת אני מאמין, שעדין יש לי בחירה בודאי, אך מעצם מרירת ההרגל, קשה לי מאד לאחז מחשבותי בקדושה.

אבל אתה יכל לעזור לי הרבה למען שמך, למען כבודך, למען חסדך, למען רחמיך הרבים והגדולים, באפן שאנצל על-כל-פנים מעתה, ממה שאני צריך להנצל, ולא אכנס עוד לגיהנם מר פזה, ליון מצולה כזאת.

ואחום על נפשי מעתה, להרחיק מחשבותי בתכלית הריחוק, מכל מיני הרהורים ורעיונים רעים

שבעולם, ולא יוכלו לעלות על מחשבותי כלל, אפלו על-ידי ראית עיני הגשמיים. "שמרה נפשי והצילני, אל אבוש כי חסיתי בך".

ט [ט] לקוטי-תפלות ח"א קכט

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א קצ, ויגענו כל העם יחדיו)

"ובחרת בחיים" (דברים ל, יט)

- ענין ה'בחירה' -

"יהוה חקרתי ותדע. אתה ידעת שבתי וקומי בנתי לרעי מרחוק. ארחי ורבעי זרית וכל דרכי הספנתה. פי אין מלה בלשוני, הן יהוה ידעת כלה".

רבונן של עולם, נותן התורה, אוהב עמו ישראל, הבוחר בעמו ישראל באהבה. אתה ברחמיך נתת לנו בחירה, שיהיה לנו כח לבחר בחיים, או להפך חס-ושלום.

אשר זה הענין של 'כח הבחירה' שנתת להאדם, הוא פלאי-פלאות. הפלא הגדול שבכל פלאות בריותיך, שבראת בכל העולמות, כמובא בכמה ספרי-קדש.

כי אין דבר נפלא ונורא ונעלם ונסתר בכל הבריאה של כל העולמות, כמו זאת הפליאה הנשגבה והחדוש הנפלא והנעלם, שיהיה נמצא נברא בעולם בכחך, שיהיה לו כח הבחירה לבחר בדרך שהוא רוצה, שיהיה לו כח לעשות רצונה, או כנגד רצונה חס-ושלום.

ועל-זה אמר דוד המלך עליו-השלום:
 "נוראות נפליתי נפלאים
 מעשיך, ונפשי ידעת מאד. פליאה דעת
 ממני, נשגבה לא אוכל לה. אנה אלך
 מרוחק, ואנה מפניך אברח".

ובכן באתי לפניך אדון הנפלאות,
 שתהיה בעזרי ותושיעני, ותהיה
 עמי תמיד, שאטה את פח בחירתי אליך
 ולרצונך, שאזכה תמיד בכל-עת, לבחר
 בחיים בדרך הטוב והאמת, כרצונך
 וכרצון הצדיקים-האמתיים, ולא אטה
 מרצונך ימין ושמאל כל ימי חיי עד
 עולם.

רבנו של עולם, אדון כל, אתה
 הודעתנו ברחמיך, שעקר פח
 הבחירה של ישראל, שקבלו את התורה
 על-ידי משה רבנו עליו השלום, הוא רק
 על-ידי שלא דברת עם ישראל בעצמם
 אליהם לנכח, רק כל דבריך היה עם
 משה רבנו עליו-השלום, והם שמעו
 בדברך עמו.

ומחמת-זה יש לנו כח הבחירה, על
 כל דברי התורה הזאת. כי
 כל אשר ידבר יהוה אל האדם בעצמו,
 הוא מכרח לעשותו בלי בחירה.

ומשה רבנו לא היה לו כח הבחירה
 על מצות התורה, רק כל
 בחירתו היה בענין: "משה הוסיף יום
 אחד מדעתו", דהינו: במה שלא בארת
 לו בפרוש, והיה מכרח להבין מדעתו
 איך להתנהג, ובזה היה כל פח בחירתו.

והנה אנכי בעניי, אשר התאות והמדות
 מתגברים עלי כמו שמתגברים
 ורודפים אותי מאד בכל-עת, ויש לי
 בחירה גדולה על כל דברי התורה, ואני
 צריך התחזקות גדול, וישועה ורחמים
 גדולים מאתך תתברך, שאזכה להטות
 פח בחירתי לחיים, לבחר בטוב ולמאס
 ברע.

ועתה מה אעשה, אשר נוסף לכל-זה,
 אני מספק הרבה בכמה דברים
 איך להתנהג בהם. ודעתי ועצתי חלוקה
 מאד בהרבה דברים אשר אני יודע כלל
 לכוון בהם רצונך באמת איך להתנהג
 בהם, ונדמה לי שאם הייתי יודע רצונך
 באמת הייתי מתנהג כרצונך בודאי.

"ועתה יהוה אלהינו, אבינו אתה,
 אנחנו החומר ואתה יוצרנו
 ומעשה ידך פלנו". הורני ולמדני מה
 אעשה ומה אפעל.

כי משה רבנו ושאר צדיקים גדולים
 ונוראים, שהיה להם בחירה בענינים
 כאלה שהיו מספקים בהם איך הוא
 רצונך, היה להם כח וגבורה גדולה.

כי היו "גבורי כח עושי דברו" דדמין
 למלאכים ממש, וכבר שברו כל
 התאות לגמרי, ולא היה להם בחירה
 מצד התאווה בשום דבר שבעולם. ועל כן
 היה ראוי שיהיה להם בחירה, בבחינת:
 "משה הוסיף יום אחד מדעתו", שהם
 הדברים שהיו מספקים בהם.

אבל איש עב וגס כמוני, אשר הרביתי
 לפשע נגדך, ועדין התאות

רוֹדְפִים אַחֲרֵי כָּל-כֶּף, וְאֲנִי חוֹשֵׁב
מִחֲשָׁבוֹת בְּכָל-עֵת, לְמַצֵּא עֵצָה וְתַחֲבֹלָה
וְתִרְוָפָה לְדַחֲוֹתֵם מֵעָלַי, וְכַח בְּחִירְתִּי
מִגִּשְׁמַת מָאֵד.

מָה אֶעֱשֶׂה, כְּשֵׁנוֹסֶף לָזֶה מִבְּלִבְלִין
אוֹתִי הִרְבֵּה, וְכִמָּה סִפְקוֹת וַחֲלוּקֹת
הָעֵצָה בְּכִמָּה דְבָרִים שְׁאִינִי יוֹדֵעַ אֵיךְ
לְהִתְנַהֵג בָּהֶם. בְּמָה אֶזְכֶּה לְמַצֵּא הַדֶּרֶךְ
הַיָּשָׁר וְהַנְּכוּן בְּאַמֶּת, בְּאִפֶּן שְׁאֶזְכֶּה
לְהִתְקַרֵּב אֵלֶיךָ בְּאַמֶּת לְאַמְתּוֹ.

רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, מֵרַב בְּלִבּוֹל דַּעְתִּי
טַעֲנוֹתִי נִסְתַּתְּמִין, וְאִינִי יָכֹל
לְפָרֵשׁ שְׂיַחֲתִי הֵיטֵב, אֲבָל אֶתָּה יוֹדֵעַ כָּל
תַּעֲלוּמוֹת לִבִּי. וְעַתָּה הוֹרְנִי וְלַמְדֵנִי מַה
לַעֲשׂוֹת וְאֵיךְ לְהִתְנַהֵג מֵעַתָּה כָּל יְמֵי חַיִּי,
לְמַדְנִי עֵצָה וּגְבוּרָה לְמַלְחָמָה כְּבָדָה
כְּזֹאת.

קוֹמָה בְּעִזְרְתִּי וְהוֹשִׁיעֵנִי, שְׁאֶזְכֶּה
לְהִטּוֹת לִבִּי אֵלֶיךָ, לִבְחַר בְּטוֹב

בְּכָל הַדְּבָרִים שְׁאֲנִי יוֹדֵעַ אֶמְתַּת רְצוֹנְךָ
בָּהֶם עַל-פִּי תוֹרַתְךָ הַקְּדוֹשָׁה. וְלֹא אֶלֶךְ
עוֹד אַחֲרֵי שְׂרִירוֹת לִבִּי הָרַע, וְלֹא אֶתּוֹר
אַחַר לִבִּי וְאַחֲרֵי עֵינַי.

רַק אֶזְכֶּה בְּכָל-עֵת, לְהִטּוֹת בְּחִירְתִּי
לְדֶרֶךְ הַחַיִּים וְהַטּוֹב וְהָאֶמֶת, וְתֹאִיר
עֵינַי בְּתוֹרַתְךָ וְתַלְמִדְנִי בְּרַחֲמֶיךָ בְּכָל-עֵת,
שְׁאֶזְכֶּה לִידַע הָאֶמֶת, וְלִכְוֹן רְצוֹנְךָ, בְּכָל
הַדְּבָרִים שְׁאֲנִי מְסַפֵּק בָּהֶם.

"הוֹרְנִי יְהוָה דְּרָכֶךָ, אֶהְלֵךְ בְּאַמְתְּךָ,
יַחַד לִבִּי לִירְאָה שְׁמֶךָ.
הַדְּרִיכֵנִי בְּאַמְתְּךָ, וְלַמְדֵנִי כִּי אֶתָּה אֱלֹהֵי
יִשְׂרָאֵל, אוֹתְךָ קוֹיִתִּי כָּל הַיּוֹם. הוֹרְנִי יְהוָה
דְּרָכֶךָ, וּנְחַנֵּנִי בְּאַרְחַ מִישׁוֹר לְמַעַן שׁוֹרְרִי.
תּוֹדִיעֵנִי אֲרַח חַיִּים, שְׁבַע שְׂמֵחוֹת אֶת
פְּנֵיךָ, נְעִימוֹת בִּימִינְךָ נֹצֵחַ. יִהְיוּ לְרָצוֹן
אִמְרֵי-פִי, וְהִגִּיּוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ, יְהוָה צוּרֵי
וְגוֹאֲלֵי". אָמֵן וְאָמֵן.

פְּרַשְׁת וַיִּלֶךְ

מקצת עבודתו שהתחיל, אף אם יעבר עליו
מה.

וזכר דבר זה היטב - כי תצטרך לזה מאד,
בשפתתחיל קצת בעבודת-השם. כי
צריך עקשנות גדול מאד מאד, להיות חזק
ואמיץ, לאחז עצמו, לעמד על עמדו, אף
אם מפילין אותו חסוֹשֵׁלֹום בכל־פעם.

ושמענו מצדיק אמתי שאמר: שאלו היה
אומר לו אחד, יהיה מי שיהיה,
בעת שעסק בעבודת-השם בתחלתו: "אחי!
חזק ואחז עצמך!" - הייתי רץ ומזדרז מאד
בעבודתו יתברך! - כי גם עליו עבר כל הנ"ל
(עיין בפנים), ולא היה שומע שום התחזקות
משום אדם.

עליבן מי שרוצה לכנס בעבודת-השם,
יזכר זאת היטב. וחזק עצמך מאד,
ועשה מה שתוכל בעבודת-השם. וברבות
הימים והשנים, תכנס לבטח בעזרתו יתברך
לתוך שערי הקדשה, כי השם־יתברך מלא
רחמים, ורוצה בעבודתך מאד.

ג.

(ח"ב קא)

עקר בכל ושרש ויסוד של כל העצות
להתקרב להשם־יתברך: הוא רק
אמירת תהלים ושארי תחנונות ובקשות
והתבודדות לפרש שיחתו בינו לבין קונו,
לבקש מלפניו שיקרבהו לעבודתו יתברך.

ורק על־ידי־זה זוכין לנצח המלחמה - אם
יהיה חזק ואמיץ מאד תמיד להעתיך

"וַיִּלֶךְ מֹשֶׁה וַיְדַבֵּר אֶת הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה
אֶל כָּל יִשְׂרָאֵל" (דברים לא, א)

א.

(ח"א עה)

בתורה ותפלה יש שני גוונים: 'מחשבה'
ו'צעקה'. והוא בחינת 'משה'
ו'דוד'. כי ה'צעקה' בחינת (משלי א, כ):
'חכמות בחוץ תרנה'. וב'מחשבה' בחינת
(שיר־השירים ז, ב): "חמוקי ירכו".

ב'משה' כתיב (שמות ח, ח): "ויצעק משה",
וכתיב (דברים לא, א): "וילך
וידבר" וכו' - כלומר: שהיה מקהיל קהלות
ברבים. וזה בחינת: "חכמות בחוץ תרנה".

וב'דוד' כתיב (תהלים סח, כז): "במקהלות
ברכו אלקים", והוא גם־כן:
'חכמות בחוץ תרנה'.

"חֲזַקוּ וְאַמְצוּ" (דברים לא, ו) - "חזק ואמץ"
(דברים לא, זכג)

ב.

(ח"ב מח)

והכלל: אהובי אחי, חזק ואמץ מאד,
ואחז עצמך בכל הכחות לשאר
קיים בעבודתך.

וצריך להיות עקשן גדול בעבודת-השם,
לבלי להניח את מקומו, דהינו מעט

וְלֹהֲתַפְלֵל וְלֹהֲתַחַנֵּן לְפָנַי הַשָּׁם־יִתְבָּרֵךְ תָּמִיד, יְהִי אִיךָ שִׁיְהִיָּה - אִזּוּ בּוֹדְאֵי יִנְצַח הַמְּלַחְמָה. אֲשֶׁרֵי לוֹ! - בְּךָ הִבְנֵנו מִדְּבָרֵי רַבְּנוּ ז"ל.

כִּי אֶהְיֶה־עִלְפִי שֶׁנִּמְצָאִים בְּמָה עֲצוֹת טוֹבוֹת בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, שֶׁהֵם מְלֵאִים עֲצוֹת לְהִתְקַרֵּב לְהַשֵּׁם־יִתְבָּרֵךְ, אֶהְיֶה־עִלְפִי־כֵן עַל־פִּירֵב קָשָׁה לְהֵאָדָם לְקַיֵּם הָעֲצָה בְּעֲצָמָה.

עַל־כֵּן הָעֵקֶר הוּא תְּפִלוֹת וְתַחֲנוּת וּבִקְשׁוֹת, יְהִי אִיךָ שִׁיְהִיָּה, עַל־כֵּן־פָּנִים יִדְבֵר בְּפִיו בְּאִיזָה בְּחִינָה שֶׁהוּא, וַיִּבְקַשׁ מִהַשֵּׁם־יִתְבָּרֵךְ תָּמִיד: "שִׁיּוּצִיא אוֹתוֹ מִהַשֵּׁף לְאוֹר, וַיַּחֲזִירָהוּ בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה בְּאַמֶּת". וְאֵל יִתֵּן דָּמִי לוֹ עַד שִׁיעֲנָהוּ.

וְאֶהְיֶה־עִלְפִי שֶׁהוּא קוֹרָא וְצוּעֵק לְהַשֵּׁם־יִתְבָּרֵךְ זֶה זְמַן רַב מְאֹד, וְעַדִּין הוּא רְחוּק מְאֹד מְאֹד, אֶהְיֶה־עִלְפִי־כֵן אִם יְהִי חֲזֵק וְאִמִּיץ בְּתַפְלוֹת וּבִקְשׁוֹת, בּוֹדְאֵי סוּף כָּל סוּף יַעֲנֶהוּ הַשֵּׁם־יִתְבָּרֵךְ וַיִּקְרְבוּ לְעִבּוּדָתוֹ בְּאַמֶּת, בּוֹדְאֵי בְּלִי סֶפֶק, "רַק חֲזֵק וְאַמִּץ" (יְהוֹשֻׁעַ א, זִיח).

וּכְבָּר מְבֹאֵר זֹאת בְּדְבָרֵינוּ בְּמָה פְּעָמִים. אִךְ צְרִיכִין לְכַפֵּל וּלְשַׁנּוֹת זֹאת וּלְזַכֵּר זֹאת בְּכָל יוֹם וַיּוֹם, כִּי יֵשׁ בְּמָה וּכְמָה מִיַּי חֲלִישׁוֹת וּבְלִבוֹלִים עַל־זֶה בְּלִי שַׁעוֹר וְכוּ', עַל־כֵּן צְרִיכִין לְחַזֵּר זֹאת אֲלֵפִים פְּעָמִים, כִּדִּי שִׁיתַּחֲזֵק וַיִּתְאַמֵּץ לְעַמֵּד עַל עַמְדוֹ, לְהִתְפַּלֵּל וּלְהִתְחַנֵּן לְפָנַי הַשָּׁם־יִתְבָּרֵךְ תָּמִיד, שִׁיקְרַבְהוּ לְעִבּוּדָתוֹ, יְהִי אִיךָ שִׁיְהִיָּה.

ד.

(שיחות ה"ן קכ)

עָנָה וְאָמַר: "חֲזַקוּ וְאַמְצוּ [וַיִּאֲמַץ לְבַבְכֶם] כָּל הַמִּיחָלִים לָהּ" (תְּחִלִּים לֹא, כח), "כָּל הַמִּיחָלִים" דִּיקָא. אֲפֹלוּ אִם אֵינְכֶם זוֹכִים

לְשׁוֹם קִדְשָׁה וְעִבּוּדָה חֲסִי־שְׁלוֹם, רַק 'מִיחָלִים' לְבַד, אֶהְיֶה־עִלְפִי־כֵן "חֲזַקוּ וְאַמְצוּ", וְאֵל תַּפְּלוּ מִשׁוֹם דְּבַר שְׁבַעוֹלָם, יְהִי אִיךָ שִׁיְהִיָּה.

וַיּוֹתֵר וַיּוֹתֵר מְזֵה, צְרִיךְ כָּל אֶחָד וְאֶחָד לְחַזֵּק אֶת חֲבֵרוֹ: "לְבַל יִפֹּל בְּדַעְתּוֹ מִשׁוֹם דְּבַר שְׁבַעוֹלָם". וְאַפְלוּ אִם הוּא יוֹדֵעַ בְּעֲצָמוֹ שֶׁהוּא כְּמוֹ שֶׁהוּא, אֶהְיֶה־עִלְפִי־כֵן יִחַזַּק אֶת חֲבֵרוֹ, כִּי אֶת חֲבֵרוֹ בְּקַל יוֹתֵר לְחַזֵּק, מִלְּחַזֵּק אֶת עַצְמוֹ, כִּי "אִין חֲבוּשׁ מִתִּיר אֶת־עַצְמוֹ" (בְּרִכוֹת ה:).

ה.

(אֲבִנֵי־הַבְּרִזָּל, הַתְּקַרְבוֹת מוֹהֲרֵי־ת לְרַבְּנוּ ז"ל ג)

פְּעַם־אַחַת יָשַׁב עִם הַחֲסִידִים תְּלַמִּידֵי הָרַב מִבְּאֵר־דִּיטְשׁוּב בְּסַעֲדַת מְלוּח־מְלַכָּה, וְהִפִּילוּ גוֹרֵל אֶת מִי לְשַׁלַּח לְקַנּוֹת בִּיַּיגָל. וְנִפְּל הַגּוֹרֵל עַל מוֹהֲרֵי־ת ז"ל. וְהִלָּךְ לְקַנּוֹת. וּבְאַמְצַע הַדְּרָךְ נִפֹּל עָלָיו מְרִירוֹת מַעֲנִין הָעֲלִיּוֹת וְהִירִידוֹת שֶׁהִיָּה רְגִיל בָּהֶם אֲפֹלוּ אַחַר הַתְּקַרְבוֹתוֹ לְחֲסִידִים, וְנִכְנָסוּ בּוֹ הַרְהוּרֵי תִּשׁוּבָה: "וְכִי עַל זֶה נִבְרָא לִילָךְ לְקַנּוֹת בִּיַּיגָל?! - וְהִיָּה קָשָׁה עָלָיו לְהִתְחַזֵּק עַצְמוֹ.

וְהִלָּךְ לְעֲזַרְת־נָשִׁים שֶׁל הַבֵּית־הַמְּדֻרָשׁ, וְהִתְחִיל לֹאמֹר תְּהִלִּים, וְאָמַר עַד קֵאֲפִיטֵל נ', וּבְכָל פְּסוּק הַתְּגוּלָּל עַצְמוֹ בְּאַרְצָ מֵרַב הַצַּעַר, עַד שִׁיַּגַּע וְנִפֹּל לְאַרְצָ.

וַיִּישָׁן וַיִּחְלָם: "וְהִנֵּה סָלָם מְצַב אַרְצָה, וְרֵאשׁוּ מַגִּיעַ הַשְּׁמַיְמָה" (בְּרֵאשִׁית כח, יב). וְהִתְחִיל לְעֲלוֹת עַל הַסָּלָם, וְעָלָה קֶצֶת וְנִפֹּל. וְעָלָה עוֹד קֶצֶת, וְחָזַר וְנִפֹּל. וְכֵן עוֹד הַפְּעַם.

וּבְכָל־פְּעַם כָּל מָה שֶׁעָלָה יוֹתֵר, הִנְפִּילָה הִיתָה יוֹתֵר גְּדוּלָּה. וְשׁוּב

עָלָה עַד לְרוֹם הַמְּדַרְגּוֹת, וְאָז נָפַל וְלֹא יָכוֹל לְעֹלֹת עוֹד.

וּבֵא אֶחָד בְּחִלּוּמוֹ וְאָמַר לוֹ: "דְּרֹאפֵּע זִיךְ און האַלט זיך!" [טפס וְהַחֲזֹק מַעֲמֵד - חֲזֹק וְאַחַז עֲצָמֵד].

וְזָה הָיָה עֵרֶךְ שָׁנָה קִדְּם הַתְּקַרְבוֹתוֹ לְרַבְּנוּ ז"ל. וְאַחֲרֵיכֵן בְּשָׂבָא אֶל רַבְּנוּ ז"ל, הַפִּיר בּוֹ שֶׁזָּהוּ הָאִישׁ הַנ"ל שֶׁאָמַר לוֹ פְּנ"ל.

"הַקְּהֵל אֶת הָעָם" (דְּבָרִים לֵא, יב)

ד.

(ח"א כג)

יֵשׁ חֲלוֹק בֵּין בְּאִיר שְׂאֵדָם מְבֹאֵר בֵּינוּ לְבֵין-עֲצָמוֹ, לְבֹאֵר שְׂמֵבֵאֵר לְרַבִּים.

כִּי בְּשִׂדּוּרֵשׁ בְּרַבִּים, וְקִדְּם הַבְּאִיר מְקַשֵּׁר עֲצָמוֹ עִם גִּשְׁמוֹתֵיהֶם וְשׁוֹפֵךְ שִׂיחוֹ וְתַפְלָתוֹ לְפָנֵי הַשָּׁם-יִתְבָּרֵךְ - בְּוִדְאֵי: "הֵן אֵל כַּבִּיר לֹא יִמָּאֵס" (איוב לו, ה).

אָבֵל תַּפְלַת יְחִיד' - אֶפְשֵׁר שְׂמוֹאֲסִין בְּתַפְלָתוֹ. וְזָה (דְּבָרִים לֵא, יב): "הַקְּהֵל אֶת הָעָם". (עֵינֵן בְּפָנִים בְּאִיר הָעֲנָנִין, וּבְאִיר הַפְּסוּק בְּפֻרְשַׁת 'מִי מְרִיבָה': קַח אֶת הַמָּטָה וְהַקְּהֵל אֶת הָעֵדָה". בְּמִדְבָּר כ, ח).

ז.

(לְקוּטֵי-הַלְכוּת, נְטִילַת-יָדַים לְסַעֲדָה ו, ק)

עַל-כֵּן "מִצְוֹת הַקְּהֵל" הוּא בְּסִפּוֹת - כִּי אֵז עֵקֶר זְמַן הַקְּבוּצָה (עֵינֵי-שֵׁם בְּפָנִים).

וְעַל-כֵּן בְּפֻרְשַׁת 'וַיִּלָּךְ' שְׂמֵדְבַר שָׁם מְסוּףָה הַסְּתַלְקוֹת מִשֵּׁה בֵּינֵם הָאֲחֵרוֹן, שְׂאֵז הוֹכִיחֵם מְאֹד עַל שְׁעֵתִידִין לְחַטָּא וְיִחַרְבַּ הַבַּיִת-הַמְּקֻדָּשׁ, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב

שָׁם בְּאֵלוֹ הַפְּרֻשִׁיּוֹת, עַל-כֵּן צִוָּה לָהֶם אֵז "מִצְוֹת הַקְּהֵל".

לְרַמּוֹז: שֶׁכָּל הַתְּקוּן הוּא עַל-יַדֵּי בְּחִינַת "הַקְּהֵל" - שֶׁהוּא בְּשִׂינְקָהְלוֹ וְיִתְקַבְּצוּ הַרְבֵּה מִיִּשְׂרָאֵל לְעֶסֶק בְּעִבּוּדֵי-הַשָּׁם, וְלִהְתְּקַרֵּב לְצַדִּיקֵי-אַמֶּת שֶׁהֵם בְּחִינַת 'מֹשֶׁה', שֶׁזָּהוּ בְּחִינַת "מִצְוֹת הַקְּהֵל" שֶׁהִיָּה בְּבֵית-הַמְּקֻדָּשׁ וְכוּ'.

שְׁעֵקֶר הַתְּקוּן בְּאַחֲרֵית-הַיָּמִים הוּא, עַל-יַדֵּי הַקְּהֵלָה וְהַקְּבוּצָה יַחַד, אֶל ה'רֹעֵה-הָאֲמִתִּי' שֶׁהוּא בְּחִינַת 'מֹשֶׁה'.

וְעַל-כֵּן מְפַטְרִין בְּסִפּוֹת (מְלָכִים-א ה, א-ב): "אֵז יִקְהַל שְׁלֹמֹה; וַיִּקְהֵלוּ אֶל הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה בְּחָג" - כִּי אֵז עֵקֶר תְּקוּן הַקְּבוּצָה וְקִיּוּמוֹ.

וְעַל-כֵּן קוֹרִין אֵז "קְהֵלָת", שְׂמֵדְבַר הַרְבֵּה מִ'הַבֵּל הָעוֹלָם', שֶׁכָּל הָעוֹלָם "הַבֵּל הַבְּלִים" (קְהֵלָת א, א). "וְנִקְרָא 'קְהֵלָת', עַל-שֵׁם שֶׁהִיָּה שְׁלֹמֹה אוֹמֵר כָּל דְּבָרָיו בְּהַקְּהֵל" (קְהֵלָת-רַבָּה א, ב) - כִּי עַל-יַדֵּי הַקְּבוּצָה שֶׁנִּקְהָלִין וְנִקְבָּצִין הַרְבֵּה נִפְשׁוֹת יִשְׂרָאֵל יַחַד, יְכוּלִין לְהוֹדִיעַ וּלְהַכְנִים בְּלֵב יוֹתֵר, שֶׁכָּל הָעוֹלָם הַבֵּל הַבְּלִים, בְּחִינַת "הַבֵּל הַבְּלִים אָמַר קְהֵלָת" (קְהֵלָת א, ב) וְכוּ'.

(עֵינֵן 'כְּלִי-יִקְרָה' כָּאֵן בְּפֻרְשַׁתוֹ, דְּבָרִים נִפְלְאִים לְמֵאֵד בְּעֵינֵין 'מִצְוֹת הַקְּהֵל' בְּחָג הַסִּפּוֹת).

"וַיֹּאמֶר ה' אֶל מֹשֶׁה וְכוּ', קְרָא אֶת יְהוֹשֻׁעַ, וְהִתְיַצְבוּ בְּאֵהָל מוֹעֵד וְאַצְוֶנּוּ" (דְּבָרִים לֵא, יד)

ח.

(ח"א ו, ב-ה בְּסוּף)

עֵקֶר הַתְּשׁוּבָה: בְּשִׂישְׁמַע בְּזִיוּנוֹ יָדָם וַיִּשְׁתַּק. כִּי 'תְּשׁוּבָה' הִיא בְּחִינַת

'פְּתָר', כִּי 'פְּתָר' לְשׁוֹן 'הַמְתָּנָה' - כְּמוֹ שְׂאֵמְרוּ חֲזו"ל (יומא לח: טז): "הֵבֵא לְטָהַר מְסִיעֵיךְ לוֹ, מְשַׁלְּ לְאַחַד שְׂבָא לְקִנּוּת אַפְרָסְמוֹן, אוֹמְרִים לוֹ: 'הַמְתֵּן'". וְזֶה בְּחִינַת 'פְּתָר', כְּמוֹ שְׂכָתוֹב (איוב לו, ב): "פְּתָר לִי זְעִיר וְאַחֲוֶה".

כִּי צָרִיךְ לְדַעַת כְּשֶׁבֵּא לְטָהַר וְלַעֲשׂוֹת תְּשׁוּבָה: שְׂאֵף שֶׁהוּא צָרִיךְ לְמַהֵר מְאֹד לְהַמְלִיט עַל נַפְשׁוֹ לְבָרַח מִתּוֹךְ הַחֲשֵׁךְ - אֲפִי עַל-פִּי-כּוֹ, אֵל יִבְהַלּוּהוּ רַעֲיוֹנָיו כְּשֶׁרוֹאֶה רְחוֹקוֹ מִתְּפִלָּה וּמִכָּל הַדְּבָרִים שֶׁבִקְדָּשָׁה.

כִּי הַהֲכָרַח לְהַמְתִּין, עַד שִׁיזְכֶּה לְתַקּוֹן גָּמוּר, וְלִכְלֹךְ בְּהַדְרָגָה, כְּפִי אֲשֶׁר יוֹרְהוּ הַצְּדִיקֵי-הָאֱמֶת, כִּי אִי אֶפְשָׁר לְכַנֵּס בְּפַעַם אַחַת אֶל הַקְּדוּשָׁה.

אָבֵל קָדָם הַתְּשׁוּבָה - כְּאִלוֹ עֵדִין לֹא נִתְהַוָּה בְּעוֹלָם, וְאִזִּי בְּחִינַת 'אֱהִי"ה' בְּהַסְתַּרְת-פָּנִים מִפָּנָיו, כִּי עֵדִין אֵין לוֹ 'הוֹיָה', כִּי לֹא הֵכִין אֶת-עַצְמוֹ לְמַהוּי בְּעוֹלָם.

וְהַסְתַּרְת פָּנֵי 'אֱהִי"ה' גִּימְטְרִיא 'דָּ"ם' - הֵינּוּ 'שְׂפִיכוֹת-דָּמִים וּבִזְיוֹנוֹת'. כִּי עֵדִין הַדָּם שֶׁבְּחֻלְל הַשְּׂמָאֵלִי שֶׁבִלְב, שֶׁשָּׁם מְדוּר הַיִּצְרָה-הָרַע, עֵדִין הוּא בְּתַקְוָה וְעוֹ, וּבְשִׁבִיל זֶה בָּאִין עָלָיו 'בִּזְיוֹנוֹת וּשְׂפִיכוֹת-דָּמִים'.

וְתַקּוֹן לָזֶה: שִׁיחַפֵּה 'דָּם' לְדָם' - שִׁיחִיָּה מִן הַשּׂוֹמְעִים הַרְפָּתָם וְאִינָם מְשִׁיבִים, וְלֹא יִדְקְדַק עַל בְּזִיוֹן כְּבוֹדוֹ. וּכְשֶׁמְקִיִּים "דָּם לָה" (תְּהִלִּים לז, ז) - נִתְמַעֵט הַדָּם שֶׁבְּחֻלְל הַשְּׂמָאֵלִי, וְזֶה בְּחִינַת 'זְבִיחַת הַיִּצְרָה-הָרַע' - וְעַל-יַדֵּיָּהּ זוֹכָה לְכְבוֹד אֱלֹקֵי.

וְעַל-יַדֵּי הַדְּמִימָה וְהַשְּׂתִיקָה, נַעֲשֶׂה בְּחִינַת 'חִירִיק', כְּמוֹבֵא בְּתַקּוֹנִים

(תַּקּוּנֵי-זֶהָר ז. עַל שְׁמוֹת כּד, י): "וְתַחַת רַגְלָיו כְּמַעֲשֵׂה לְבַנַּת הַסְּפִיר", "דָּא חִירִיק".

וְזֶה בְּחִינַת (יִשְׁעִיָּה סו, א): "וְהָאָרֶץ הַדָּם רַגְלֵי". "הַדָּם" - זֶה בְּחִינַת 'דְּמִימָה'. וְזֶה בְּחִינַת הַ'נְקֻדָּה-הַתְּהַתּוֹנָה' שֶׁל תְּמוּנַת [הַאֲזוּרוֹת] אֶל"ף.

וְנְקֻדָּה-הָעֵלְיוֹנָה שְׂעַל הָאֶל"ף - זֶה בְּחִינַת 'פְּתָר' - בְּחִינַת (יחזקאל א, כו): "וּמִמֶּעַל לְרַקִּיעַ אֲשֶׁר עַל רֹאשׁוֹ, אָבִין סְפִיר דְּמוֹת כְּפָא" - "דְּמַתְּכִסְיָא לְעֵילָא מוֹא"ו שְׂבָאֶל"ף, דְּמַתְּקִרְיָא רַקִּיעַ" (תַּקּוּנֵי-זֶהָר שָׁם). וְהַ'נְקֻדָּה' הִיא 'כְּפָא דְּמַתְּכִסְיָא', כְּמוֹ שְׂכָתוֹב (תְּהִלָּה יג): "בְּמַפְלָא מְמַךְ אֵל תְּדַרְשׁ, וּבְמַכְסָה מְמַךְ אֵל תַּחְקֹר".

וְהוֹא"ו שְׂבָתוֹךְ הָאֶל"ף - הוּא 'רַקִּיעַ', 'שָׁמַיִם', 'אֵשׁ וּמַיִם' - בְּחִינַת הַ'בוּשָׁה', "שֶׁנִּשְׁתַּנָּה פָּנָיו לְכַפֹּה גְּנוּנִין" (בְּרֻכּוֹת 10). וְזֶה בְּחִינַת 'רַקִּיעַ', 'כְּלָלִיּוֹת הַגְּנוּנִין'.

וְנַעֲשֶׂה עַל-יַדֵּיָּהּ אָדָם לְשֶׁבֶת עַל הַכְּפָא, כְּמוֹ שְׂכָתוֹב (יחזקאל שָׁם): "וְדְמוֹת כְּמֹרְאָה אָדָם עָלָיו מְלַמְעֵלָה" - כִּי "לִית אָדָם בְּלֹא אֶל"ף" (תַּקּוּנֵי-זֶהָר שָׁם).

וְזֶה אוֹתִיּוֹת 'אָדָם', 'אֶל"ף דָּם'. הֵינּוּ: עַל-יַדֵּי "דָּם לָה", נַעֲשֶׂה אֶל"ף, וְנַעֲשֶׂה 'אָדָם' לְשֶׁבֶת עַל הַכְּפָא.

כִּי הוֹא"ו שְׂבָתוֹךְ הָאֶל"ף - הוּא 'רַקִּיעַ', 'כְּלָלִיּוֹת הַגְּנוּנִין', הֵינּוּ הַ'בוּשָׁה', כְּנ"ל. וְהַ'נְקֻדָּה-הַתְּהַתּוֹנָה' - הִיא הַשְּׂתִיקָה וְהַדְּמִימָה כְּנ"ל. וְהַ'נְקֻדָּה-הָעֵלְיוֹנָה' - הוּא 'כְּפָא דְּמַתְּכִסְיָא', בְּחִינַת 'תְּשׁוּבָה', כְּנ"ל.

וְאִז נַעֲשֶׂה יַחּוּד בֵּין 'חֶמְה' לְלִבְנָה' - שֶׁה'שְׂמֵשׁ' מְאִיר לְלִבְנָה, וְנַעֲשֶׂה יַחּוּד בֵּין 'מִשָּׁה' וְיַהוֹשֻׁעַ. כִּי "פָּנֵי מִשָּׁה כְּפָנֵי חֶמְה" (בְּבֵא-בְתָרָא עה.). וְדָא 'נְקֻדָּה-

הִיָּה רֵאשִׁי־הַשָּׁנָה הָרִאשׁוֹן לִישִׁיבְתוֹ פֹּה
וְלִהְתַּקְרְבוֹתֵי אֵלָיו.

גַּם דִּבֶּר אַחַר שַׁבַּת, מִהַתּוֹרָה הַנִּזְכָּר,
שֶׁמִּדְבַּרְתָּ שֵׁם מֹשֶׁה וַיְהוֹשֻׁעַ וַאֲהֵל־
מוֹעֵד - שֶׁהֵם בְּחִינַת נִקְדָּה־הָעֲלִיּוֹנָה,
וְנִקְדָּה־הַתַּחְתּוֹנָה, וְזֹא"ו.

וְאִזּוֹ אָמַר לִי בְּזוֹהֶלְשׁוֹן: "שֶׁבְכֹל מְקוֹם
שֶׁמִּתּוֹעֲדִין יַחַד רַבִּי וְתַלְמִיד - נַעֲשֶׂה
בְּחִינָה זֹאת, בְּחִינַת מֹשֶׁה וַיְהוֹשֻׁעַ וַאֲהֵל
מוֹעֵד."

י

(בְּאוֹר־הַלְקוּטִים ח"א ו)

הַכְּתוּב "קְרָא אֶת יְהוֹשֻׁעַ" (דְּבָרִים ל"א, י"ד),
הוּא בְּפִרְשַׁת וַיִּלְךְ, שֶׁהִיָּתָה
קְרִיאַת הַפֶּרֶשָׁה הַזֹּאת בְּשַׁבַּת הַפְּטוּרָה
שׁו"ב, אֲשֶׁר גָּלָה הַשָּׁנָתוֹ הַזֹּאת: "שֶׁעַקֵּר
הַתְּשׁוּבָה הוּא ה'ב'ו'ש'ה בְּקִשְׁר נִפְלָא
וְנִזְרָא".

יא

(בּוֹכְבֵי־אוֹר, חֲכָמָה־וּבִינָה ל"ט)

מִחֲמַת שֶׁעַקֵּר שְׁלֵמוֹת כָּל הַתְּקוּנִים שֶׁל
הָרַב, הוּא עַל יְדֵי הַתְּלָמִיד, כְּמוֹכֵן
בַּהַתּוֹרָה "קְרָא אֶת יְהוֹשֻׁעַ" (ח"א ו), בְּעֵינֵן
הַסּוּד שֶׁל תְּמוּנַת אֵל"ף, וְהָאָדָם הַיּוֹשֵׁב עַל
הַפֶּסֶא.

וְעֵינֵי־שָׁם הֵיטֵב מֵה שֶׁמוֹבָא שָׁם בְּעֵינֵן
מִלְחָמַת עַמְלֵק, שֶׁאֵף עַל פִּי
שָׁם הִיא עִקְרָה נַעֲשִׂית עַל־יְדֵי מֹשֶׁה
בְּעֵצְמוֹ. אֲבָל בְּאַתְגְּלִיא תְלוּיָה הַמְלַחְמָה רַק
בַּהַתְּלָמִיד שֶׁהוּא בְּחִינַת יְהוֹשֻׁעַ. וַיְדוּעַ:
שֶׁהַעַקֵּר שֶׁל כָּל תְּלָמִידֵי הַקְּדוּשִׁים הִיָּה
מִזְהַרְנ"ת ז"ל.

וְלָכֵן נִרְאָה בְּחוּשׁ: כִּי בְּאַתְגְּלִיא הִיָּתָה
עֲלֵיו הַמְלַחְמָה פָּנִים וְאַחֲזֵר יוֹתֵר

הָעֲלִיּוֹנָה - בְּחִינַת 'פֶּסֶא', בְּחִינַת מֹשֶׁה, כְּמוֹ
שֶׁכְּתוּב (תְּהִלִּים פ"ט, ל"ז): "וְכִסְאוֹ כְּשֶׁמֶשׁ נִגְדִי",
בְּחִינַת: "וּמִמֶּעַל לָרְקִיעַ דְּמוֹת פֶּסֶא".

וְהַנִּקְדָּה־הַתַּחְתּוֹנָה - הִיא יְהוֹשֻׁעַ,
בְּחִינַת לְבָנָה,
בְּחִינַת: "וְתַחַת רִגְלָיו כְּמַעֲשֵׂה לְבַנֵּת" - דָּא
לְבָנָה.

וְהַזֹּא"ו שַׁבְּתוֹד הָאֵלֶּף - הוּא הָרְקִיעַ,
הוּא בְּחִינַת הָאֵהֶל, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב
(שְׁמוֹת ל"ג, י"א): "וַיְהוֹשֻׁעַ בֶּן נוּן לֹא יָמִישׁ מִתּוֹד
הָאֵהֶל", וַאֲהֵל הוּא רְקִיעַ, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב
(יְשַׁעְיָה מ, כ"ב): "וַיִּמְתַּחֵם כָּאֵהֶל לְשַׁבַּת".

וְזֶה פְרוּשׁ (דְּבָרִים ל"א, י"ד): "וַיֹּאמֶר ה' אֶל
מֹשֶׁה קְרָא אֶת יְהוֹשֻׁעַ".

"מֹשֶׁה" - הוּא נִקְדָּה־הָעֲלִיּוֹנָה.

וַיְהוֹשֻׁעַ" - הוּא נִקְדָּה־הַתַּחְתּוֹנָה.

"וְהַתִּיצְבוּ בְּאֵהֶל" - זֶה בְּחִינַת הָרְקִיעַ,
בְּחִינַת הַזֹּא"ו שַׁבְּתוֹד
הָאֵלֶּף.

"וַאֲצֻנֵנוּ" - כִּי מֹשֶׁה הִיָּה צְרִיךְ אִזּוֹ לְמִסַּד
הַכֹּל לַיְהוֹשֻׁעַ, וַאֲיֵן שְׁלִטוֹן
בְּיוֹם הַמָּוֶת" (קַהֲלַת ח, ח). כִּי בְשַׁעַת הַסְּתַלְקוּת
הַצְּדִיק, אֵינֶן לוֹ שְׁלִיטָה וְכַח לְהַאִיר לַיְהוֹשֻׁעַ.
עַל־כֵּן דִּיק: "וַאֲצֻנֵנוּ", אֲנִי בְּעֵצְמִי - כִּי
חֲזָרָה הַמְּשַׁלָּה לְהַקְדוּשֵׁי־בְרוּךְ־הוּא.

וְכָל־כָּל כָּל הָעֵינֵן - כָּלֹל בְּתַמוּנַת אֵל"ף,
שֶׁהוּא נִקְדָּה־הָעֲלִיּוֹנָה, וְנִקְדָּה־
הַתַּחְתּוֹנָה וְזֹא"ו - וְדוּק מְאֹד.

ט

(חֵי־מוֹהַר"ן א"ב)

הַתּוֹרָה "קְרָא אֶת יְהוֹשֻׁעַ" בְּסִימָן ו',
אָמַר בְּשַׁבַּת־תְּשׁוּבָה שֶׁאַחַר
רֵאשִׁי־הַשָּׁנָה בְּבִרְסָלָב שְׁנַת תַּקס"ג, וְהוּא

מֵעַל רַבְּנוּ ז"ל - כִּי בְּכָל מִינֵי מְסִירוֹת
מְסֻרוֹהוּ, וּבְכָל מִינֵי חֲרוּפִים מְקוּלוֹת וּמְקַלְלוֹת,
בְּפָנָיו וּבְפָנֵי עֵינָיו, חֲרַפוּהוּ וּמְקַלְלוּהוּ, בְּתַפְסֻחַ
תְּפֻסוּהוּ, וּמִבֵּיתוֹ גָּרְשׁוּהוּ, וְגַם רָצוּ וְהִשְׁתַּדְּלוּ
לְהַרְגוֹ וּלְהַמִּיתוֹ, אוֹתוֹ וְאֵת כָּל אֲשֶׁר הִכִּיר
אִמְתּוֹ, כַּנּוֹדָע וּמְפָרָסָם מִהֶאֱגָרוֹת שֶׁנִּשְׁלַח
מֵהַצּוֹרֵר לְהַשְׁמִידָם וּלְהַרְגָם וּלְאַבְדָם.

כִּי הוּא הָיָה הַתְּלָמִיד הָאִמְתִּי אֲשֶׁר נֶאֱכַל
וְנִתְהַפֵּךְ לְמַהוּת רַבּוֹ מִמֶּשׁ כְּבִיכּוֹל,
וְתִכְףּ בְּעֵת הַתְּקַרְבוֹתָיו גְּלַה אֲדָמוֹר ז"ל אֵת
הַתּוֹרָה: "קְרָא אֶת יְהוֹשֻׁעַ" - לְמַעַן הוֹדִיעַ
עַל־יָדוֹ אֵת הַבְּקִי בְּשׁוּב, לְכָל הַמְּנַחִים
בְּשֵׁאוֹל־תַּחֲתִית וּמִתַּחֲתֵיו וְכו'.

יב.

(טובות-זכרונות לז)

רַבְּנוּ ז"ל אָמַר לְמוֹהַרְנ"ת בְּפוּרִים תְּקַס"ג
בְּמַעֲדוֹ וְעַד־יִבְקַע: הָעֵקֶר שֶׁתִּזְכַּר מִה
שֶׁדִּבְרָנוּ בְּהַתּוֹרָה "קְרָא אֶת יְהוֹשֻׁעַ" (ח"א ו)
מִרְבֵּי וְתִלְמִיד.

וְלַעֲתָעֶתָה תִּדַּע שֶׁאַתָּה הַתְּלָמִיד, הַגַּם
שֶׁבְּרוּךְ־הַשֵּׁם יֵשׁ לָנוּ זְמָנִים
מְמַד, גַּם־כֵּן תְּלָמִידִים מִהַגָּנִים, אֵךְ מַחֲמַת
שִׁי"הוֹשֻׁעַ בֶּן נוֹן נֶעֱרַ" (שְׁמוֹת ל"ג, י"א), מַחֲמַת
זֶה "לֹא יִמִּישׁ מִתּוֹךְ הָאֵהָל" (ש"ם).

"הִנֵּךְ שׁוֹב עִם אֲבֹתֶיךָ וְקָם" (דְּבָרִים ל"א, טז)

- עֲנִינֵי תַחֲתִית הַמַּתִּים -

"מִנִּין שֶׁהַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא מַחֲיָה מַתִּים,
שֶׁנֶּאֱמַר: הִנֵּךְ שׁוֹב עִם אֲבֹתֶיךָ וְקָם" (סִפְרוֹת: צ)

יג.

(ח"א נח, ב)

מֹשֶׁה רַבְּנוֹ, הָיָה נִשְׁמָתוֹ כְּלוּל מ'שְׁלֹשָׁה
אָבוֹת' (תְּקוּנֵי־זֶהַר קי"ב).

וְלַעֲתִיד בְּשַׁעַת הַתַּחֲיָה, יִקּוּם מֹשֶׁה כְּלוּל
מ'שְׁלֹשָׁה אָבוֹת כְּמִקְדָּם, בְּחִינַת (קַהֲלַת א, ט):
"מ'ה ש'הִיָּה ה'וֹא ש'יְהִיָּה", בְּחִינַת (דְּבָרִים ל"א,
טז): "הִנֵּךְ שׁוֹב עִם אֲבֹתֶיךָ וְקָם" - שִׁיקוּם
בְּתַחֲיָה כְּלוּל מ'שְׁלֹשָׁתָן.

יד.

(ח"א עח - על-פי קצור לקוטי-מוהר"ן)

ה'דְּבוּר דְּקִדְשָׁה', הֵינּוּ דְּבוּרֵי תּוֹרָה
וְתַפְלָה, וְיִרְאֵת־שָׁמַיִם' - הוּא
גְּבֹה וְיָקָר מְאֹד.

כִּי ה'דְּבוּר־דְּקִדְשָׁה', הוּא בְּחִינַת ה'שְׂכִינָה',
בְּחִינַת 'הַתְּגַלּוֹת מְלֻכוֹתוֹ וְאַמוּנָתוֹ
יִתְבָּרַךְ', וְהוּא בְּחִינַת 'רוּחוֹ שֶׁל מְשִׁיחַ',
וּבְחִינַת 'רוּחַ־הַקֹּדֶשׁ', וּבְחִינַת 'תַּחֲתִית־הַמַּתִּים',
וּבְחִינַת 'יְחוּד קֹדֶשׁ־בְּרִיךְ־הוּא וְשְׂכִינָתָה'.

טו.

(ח"ב עב)

עֵקֶר הַתַּחֲיָה לַעֲתִיד, שִׁיעֲמָדוּ בְּתַחֲיָה
וְיַחֲיוּ 'חַיִּים־נִצְחָיִים' - יְהִיָּה רַק
לְהַשְׁפִּלוֹת שֶׁל כָּל אֶחָד.

הֵינּוּ: שֶׁרַק הַשְּׁפִלוֹת שֶׁל כָּל אֶחָד וְאֶחָד,
יְהִיָּה נַחֲיָה לַעֲתִיד וְיִקּוּם בְּתַחֲיָה,
בְּבְחִינַת (יְשַׁעְיָה כ"ו, י"ט): "הִקִּיצוּ וְרַנְּנוּ שִׁכְנֵי
עָפָר", וְדַרְשׁוּ רַז"ל (סוֹטָה ה, ה): "מִי שֶׁנִּעְשָׂה
שָׁכֵן לְעָפָר בְּחַיָּו".

כִּי 'תַּעֲנוּג עוֹלָם־הַבָּא' - אֵי אֲפָשָׁר לָנוּ
לְהַשִּׁיג עִכְשָׁו, מַחֲמַת שֶׁאֵנוּ עִכְשָׁו
בְּגָבוּל. וְעַל־כֵּן עֵקֶר 'חַיִּים־נִצְחָיִים' שֶׁל
לַעֲתִיד־לְבָא, בְּחִינַת תַּעֲנוּג עוֹלָם־הַבָּא -
יְהִיָּה רַק לְהַשְׁפִּלוֹת שֶׁל כָּל אֶחָד.

כִּי 'שְׁפִלוֹת וְעֲנִיווֹת' הוּא בְּחִינַת 'בְּלָתִי
גְּבוּל', בְּחִינַת 'אֵינִי מִמֶּשׁ' - וְעֵקֶר 'חַיִּים־
נִצְחָיִים' שֶׁל עוֹלָם־הַבָּא, הוּא רַק בְּבְחִינַת

"והסתרתני פני מהם והיה לאכל" (דברים לא, יז)

יט.

(ח"א לא, ט)

לְעֵתִיד יִתְקַיֵּם (ישעיה ל, ט): "ולא יפנה עוד מוריה, והיו עיניך ראות את מוריה" - שאזי יתגלה בחינת 'פנים' - פי עכשו "פני ה'" (דברים טז, טז; יחזקאל מא, כב), מסתר בדרך הטבע, בהנהגת הפזלות, בבחינת (דברים לא, יז): "והסתרתני פני מהם והיו לאכל".

וְזֶה בְּחִינַת (יחזקאל מא, כב): "זה השלחן אשר לפני ה'". "לפני" דיקא - שיהיה דיקא בבחינת 'פנים'.

וְזֶהוּ מַה שֶּׁשָּׁאֲלוּ סְבִי דְבֵי אֱתוּנָא (בכורות ח): "אית לן בירא בדברא, עילה לה למתא" [יש לנו בור במדבר - הכנס אותו לתוך העיר].

"בִּירָא" - זה בחינת 'בר' ו'מזון', שהוא בחוץ ולאחורי הקדשה, בבחינת: "והסתרתני פני מהם" וכו'.

"עֵילָה לָהּ לְמֵתָא" - 'לפנים' - [לתקן ולהעלות לחמו ופרנסתו] שיהיה בבחינת "לחם הפנים".

כ.

(ח"א מז)

מִי שֶׁמְשַׁקֵּעַ בְּתֵאוֹת־אֲכִילָהּ, בידוע שהוא רחוק מ'אמת', ובידוע שדינים שזרין עליו. גם זה סימן על דלות. גם יבוא לידי בזיונות ובושות וכו'.

וְדַע: מִי שֶׁמְשַׁבֵּר 'תֵּאוֹת־אֲכִילָהּ', הקדוש־שברוד־הוא עושה על־ידו 'מופתים'.

כִּי אָמְרוּ חַז"ל (ברכות כ): "כתיב (דברים י, יז): 'אשר לא ישא פנים, וכתיב (במדבר ו, כו):

'בלתי גבול'. וכפי שמבטל ומשפיל עצמו באמת, יזכה לחיות ולקבל ה'תענוג של עולם־הבא'.

טז.

(ח"ב פה)

הָעֵצִים לֹוֹז שֵׁישׁ בְּעֶרְףָּ אָדָם, שישאר אחר כליון הגוף, מִמֶּנּוּ יִתְחַדֵּשׁ בְּנֵי־הַגּוֹף בְּשַׁעַת 'תְּחִית־הַמֵּתִים' (בראשית־רבה כח, ג).

יז.

(ספר־המדות, עניני 'תחית המתים')

[א] הַמְּשִׂיא בָתּוֹ לְתַלְמִיד־חֶכֶם, וְהַמְּהַנְהוּ מִנְכַסְיוֹ, וְהַעוֹשֶׂה פֶּרֶקֶם־טִיָּא לְתַלְמִיד־חֶכֶם, זוּכָה לְתְּחִית־הַמֵּתִים' (אמונה נג).

[ב] מִי שֶׁאִינוּ יָכוֹל לִישֹׁן, יַעֲלֶה עַל מַחְשְׁבֹתוֹ 'אֲמוּנַת תְּחִית־הַמֵּתִים' (אמונה ח"ב יז; שנה ח"ב ד).

יח.

(לקוטי־הלכות, תפלת־המנחה ז, מז-מח)

הַצְּדִיקִים הַגְּדוֹלִים שֶׁזָּכְבוּ גּוֹפֵם בְּתַכְלִית הַשְּׁלֵמוֹת בְּחַיֵּיהֶם - הֵם זוֹכִים אַחַר הַסְּתַלְקוֹתָם מִיָּד, לְחַיִּים־נִצְחִיִּים שֶׁל עוֹלָם־הַבָּא, שֶׁהֵיא בְּחִינַת שְׁנַכְלָלִים בְּאוֹר הָאֵין־סוּף, בְּבְחִינַת 'חַיִּים־נִצְחִיִּים'. וְגַם שֶׁם הֵם עוֹבְדִים אֶת הַשֵּׁם־יִתְבָּרֵךְ כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַז"ל (סנהדרין צא:), וְכָל עֲבוֹדָתָם הִיא לְהַמְשִׁיךְ אוֹר הָאֵין־סוּף בְּלֵב כָּל יִשְׂרָאֵל וְכוּ'.

שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת (דברים לא, טז): "הִנֵּה שׁוֹכֵב עִם אֲבוֹתָיךָ וְקָם" - שְׁתַּכַּף שֶׁתִּשְׁכַּב וְתִסְתַּלֵּק, תַּכַּף "וְקָם", שֶׁהֵיא בְּחִינַת 'תְּחִית־הַמֵּתִים', כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַז"ל (שם צ:). כִּי הַצְּדִיק, תַּכַּף שְׁנַסְתַּלֵּק, מֵתַחִיל לְחַיּוֹת 'חַיִּים־נִצְחִיִּים' שֶׁל 'תְּחִית־הַמֵּתִים'.

'ישא ד' פניו אליך'. אמר הקדוש ברוך הוא: איך לא אשא להם פנים, אני אמרתי (דברים ח, י): "ואכלת ושבעת וברכת", והם מדקדקין על-עצמן בכזית ובכביצה".

נמצא: ש'נשיאות פנים' - הוא על-ידי שבור תאות-אכילה'.

אך להפך חסוֹשֵׁלּוּם: כאשר הם משקעים ב'תאות-אכילה' - אזי 'הסתרת פנים' חסוֹשֵׁלּוּם.

וזה פרוש (דברים לא, יז): "והסתרתי פני, והיה לאכל" - פרוש: על-ידי תאות אכילה, אם הם משקעים בתאות אכילה - אזי: "והסתרתי פני" חסוֹשֵׁלּוּם, שהוא מסתיר פנים.

ח, י): 'ואכלת ושבעת וברכת', והם מדקדקין מפזית ועד כביצה".

נמצא: שעל-ידי שבור תאות-אכילה' שמדקדקין מפזית ועד כביצה - על-ידי-זה הוא 'נשיאות-פנים'. וזה בחינות (יחזקאל מא, כב): "וידבר אלי זה השלחן אשר לפני ה'". "לפני ה'" דיקא - בחינת 'הארת פנים', על-ידי ה'שלחן', על-ידי 'אכילה בקדשה'.

"הלא על פי אין אלהי בקרבי, מצאוני הרעות האלה" (דברים לא, יז)

נב.

(לקוטי-הלכות, ברפת-הריח וברפת-הודאה ד, מב) "הלא על פי אין אלהי בקרבי, מצאוני הרעות האלה" (דברים לא, יז) - שכל הרעות והצרות חסוֹשֵׁלּוּם, נמשכין מחמת שאין מרגישין השם-יתברך ששוכן בקרבנו ומשגיח עלינו תמיד, דהינו 'פגם-האמונה'.

"ואנכי הסתר אסתיר פני" (דברים לא, יח)

נג.

(ח"א לו, א)

זהו כָּלֵל: שכל נפש מישראל קדם שיש לה התגלות בתורה ובעבודה, מנסין ומצרפים את הנפש בגלות של 'שבעים-לשון', הינו: בתאוותיהן.

ואזי היא ראמת שבעין קלון - פי 'התגלות' היא בחינת 'לדה', פי קדם התגלות של תורה, אזי היא בבחינת 'עבור',

נא.

(ח"א סז, ב)

צריך לראות: שיהיה 'פנים' אל ה'כבוד' - פי על-ידי תאות-אכילה, אזי נפגם ה'כבוד', ואין לו 'פנים'. פי 'שלחנו של אדם' היא בחינת 'פתר מלכות' (יומא עב: וברש"י), והוא בחינת 'כבוד', בבחינת (תהלים כד): "מלך הכבוד", פי ה'כבוד' הוא בחינת 'מלכות'.

וכשפוגם באכילה - אזי נפגם ה'כבוד', ואין לו 'פנים', בבחינת (דברים לא, יז): "והסתרתי פני, והיה לאכל" - שעל-ידי תאות-אכילה' חסוֹשֵׁלּוּם, הוא 'הסתרת-פנים'.

אבל על-ידי מעוט אכילה, שמשבר תאות-אכילה', על-ידי-זה הוא 'נשיאות-פנים' - כמו שאמרו רז"ל (ברכות כ: על במדבר ו, כו): "'ישא ה' פניו אליך וכו', וכי לא אשא פנים לישראל, שאני אמרתי (דברים

כי בלעדי חיותו לא היה לו קיום כלל. ועל-
כן בודאי בכל הדברים, ובכל המעשים, ובכל
המחשבות, מלבש שם השם יתברך בכיכול.

ואפלו אם חסוּשלוֹם עוֹשִׁין דְּבַר עֲבָרָה
שֶׁהוּא שְׁלֵא פְּרָצוֹן הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ -
עם-כֹּלֵזָה בּוֹדָאֵי יֵשׁ שָׁם חַיּוֹת הַשֵּׁם -
יתברך, אֲךְ שֶׁהוּא בְּהַעֲלֵם וּבְצַמְצוּם גָּדוֹל.

וה'תורה' היא החיות של כל דבר. נמצא:
שֶׁבְּכֹל הַדְּבָרִים, וּבְכֹל
הַמַּחְשְׁבוֹת, אֲפֹלוּ מַחְשְׁבָה דְּבוּר וּמַעֲשֵׂה שֶׁל
עֲבָרָה חֲסוּשְׁלוֹם - יֵשׁ שָׁם גַּם-כֵּן הַתְּלַבְּשׁוֹת
הַתּוֹרָה, אֲךְ שֶׁהוּא בְּהַעֲלֵם וּבְצַמְצוּם גָּדוֹל,
בְּבַחֲיַנַּת ה'הסתרות' - כִּי "עֵבֶר וְשָׁנָה, נַעֲשֶׂה
לוֹ כְּהַתֵּר" (יומא פ"ג), דְּהֵינּוּ: שְׁעַל-יַדֵּי
הָעֲבֻרוֹת הוּא מְהַפֵּךְ דְּבָרֵי אֱלֻקִּים חַיִּים,
וְעוֹשֶׂה צְרוּפִים אַחֲרֵים בַּתּוֹרָה, עַד שֶׁנַּעֲשֶׂה
מֵאִסּוּר הַתֵּר.

נמצא: שֶׁאֲפֹלוּ בַּתּוֹרָה הָעֲבֻרוֹת, מְלַבֵּשׁ שָׁם
חַיּוֹת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, דְּהֵינּוּ 'אוֹתִיּוֹת
הַתּוֹרָה, רַק שֶׁהוּא בְּהַעֲלֵם, שֶׁהַפֵּךְ הַצְּרוּפִים
שֶׁל הַתּוֹרָה, עַד שֶׁנַּעֲשֶׂה מֵאִסּוּר הַתֵּר. - וְזֶה
בַּחֲיַנַּת ה'הסתרה אחת'.

וּכְשֶׁהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ נִסְתָּר מִמֶּנּוּ בְּהַסְתָּרָה
אֶחָת, בַּחֲיַנָּה 'שֶׁנַּעֲשֶׂה
לוֹ כְּהַתֵּר' - גַּם-כֵּן קָשָׁה מְאֹד לְמַצְאוֹ -
מֵאַחַר שֶׁכָּבֵד נַעֲשֶׂה לוֹ כְּהַתֵּר' - אֲבָל אֲפֹשֶׁר
לִיגַע וּלְחַתֵּר עַד שֶׁיִּמְצָא אוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, מֵאַחַר
שְׁעַל-כֹּל-פָּנִים יוֹדַע 'שֶׁנַּעֲשֶׂה לוֹ כְּהַתֵּר'.

עַל-כֵּן אֲפֹשֶׁר שֶׁיִּשְׁיֵב אֵל לְבוֹ זֶה בְּעַצְמוֹ
- דְּהֵינּוּ מֵה שֶׁנִּפְלַח וְהִגִּיעַ לְבַחֲיַנַּת
'נַעֲשֶׂה לוֹ כְּהַתֵּר', וַיִּבְקֶשׁ וַיַּחְתֵּר עַד שֶׁיִּצְא
מִזֶּה.

שֶׁהַתּוֹרָה הִיא נֶעְלָם מִמֶּנּוּ, "כְּעַצְמִים בְּבִטָּן
הַמְּלֵאָה" (קהלת י"א, ה), בְּבַחֲיַנַּת (דְּבָרִים ל"א, יח):
"וְאַנְכִי הַסְתֵּר אֶסְתִּיר" - הֵינּוּ: בְּגִלּוֹת,
בְּמִדּוֹת הָרְעוּת שֶׁל 'שְׁבָעִים-לָשׁוֹן'.

כִּי הַקְּלִפָּה קֹדְמָה לְפָרִי, וּמִי שְׁרוּצָה לְאֹכַל
הַפָּרִי, צָרִיךְ לְשַׁבֵּר מִקֶּדֶם הַקְּלִפָּה. לְכֵן
קֶדֶם הַהַתְגַּלּוֹת, מְכַרַח הַנֶּפֶשׁ לְבוֹא בְּגִלּוֹת,
הֵינּוּ בְּמִדּוֹתֵיהֶם, כְּדֵי לְשַׁבֵּרם, וּלְבוֹא אַחֲרֵי-
כֵן לַהַתְגַּלּוֹת.

נד.

(ח"אנו, ג"ד)

יֵשׁ שְׁנֵי הַסְתָּרוֹת. וּכְשֶׁהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ נִסְתָּר
בְּהַסְתָּרָה אֶחָת, גַּם-כֵּן קָשָׁה מְאֹד
לְמַצְאוֹ, אֲךְ אֲפֹשֶׁר לְפִי-כֵן כֶּשֶׁהוּא נִסְתָּר
בְּהַסְתָּרָה אֶחָת, אֲפֹשֶׁר לִיגַע וּלְחַתֵּר עַד
שֶׁיִּמְצָא אוֹתוֹ, מֵאַחַר שֶׁיּוֹדַע שֶׁנִּסְתָּר מִמֶּנּוּ.

אֲבָל כְּשֶׁהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ נִסְתָּר בְּהַסְתָּרָה
תּוֹרָה הַסְתָּרָה, דְּהֵינּוּ שֶׁהַסְתָּרָה
בְּעַצְמָה נִסְתָּרָה מִמֶּנּוּ, שְׁאִינּוּ יוֹדַע כָּלֵל
שֶׁהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ נִסְתָּר מִמֶּנּוּ - אִזִּי אֵי-אֲפֹשֶׁר
כָּלֵל לְמַצָּא אוֹתוֹ, מֵאַחַר שְׁאִינּוּ יוֹדַע כָּלֵל
מֵהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ.

וְזֶה בַּחֲיַנַּת (דְּבָרִים ל"א, יח): "וְאַנְכִי הַסְתֵּר
אֶסְתִּיר" - דְּהֵינּוּ: שֶׁאֶסְתִּיר הַהַסְתָּרָה,
שֶׁלֹּא יִדְעוּ כָּלֵל שֶׁהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ נִסְתָּר. וְאִזִּי
בּוֹדָאֵי אִינּוּ יָכוֹל לְמַצָּא אוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, מֵאַחַר
שְׁאִינּוּ יוֹדַע כָּלֵל שְׁצָרִיךְ לְבַקֵּשׁ אוֹתוֹ, כִּי
אִינּוּ יוֹדַע כָּלֵל שֶׁנִּסְתָּר מִמֶּנּוּ, כִּי הַהַסְתָּרָה
בְּעַצְמָה נִסְתָּרָה כִּנ"ל.

אֲבָל בְּאַמַּת: אֲפֹלוּ בְּכֹל הַהַסְתָּרוֹת, וְאֲפֹלוּ
בְּהַסְתָּרָה שֶׁבַּתּוֹרָה הַסְתָּרָה, בּוֹדָאֵי
גַּם שָׁם מְלַבֵּשׁ הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ! - כִּי בּוֹדָאֵי אֵין
שׁוּם דְּבַר שֶׁלֹּא יִהְיֶה בוֹ חַיּוֹת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ.

אבל דע: שיש עוד בחינת 'הסתרה בתוך הסתרה'. דהינו: שההסתרה בעצמה נסתרת, שאינו יודע כלל שהשם יתברך נסתר ממנו, דהינו שאינו יודע כלל שנהפך אצלו האסור להתר, רק כל הדברים רעים דומות לו למישור גמור חסושלום.

הינו: אם אחר שעבר ושנה, עושה יותר עברות חסושלום - אזי נסתר ממנו אפלו זאת שידע: 'שנעשה לו כהתר', ואינו יודע כלל משום נדנדוד אסור, והכל ישר בעיניו.

ובאמת: גם בתוך ההסתרה שבתוך ההסתרה, מלבש השם יתברך, דהינו אותיות התורה, כי בלעדיו אין חיות לשום דבר כנ"ל - רק שהפך דברי אלקים חיים לגמרי, עד שנהפך אצלו מחכמות התורה לפתיות, שאינו יודע כלל אפלו זה בעצמו שנעשה לו כהתר.

על-כן צריך לגלות ההסתרות. וזה על-ידי שמשוך 'אריכות-ימים' לתוך ה'מלכות', שהוא בחינת 'דעת'. ועל-ידי-זה הדעת יוכל לידע: שאפלו בתוך ההסתרה בעצמה, ואפלו בתוך ההסתרה שבתוך הסתרה, גם שם מלבש השם יתברך, דהינו התורה.

ומזה בעצמו נתגלין ההסתרות, ונעשה מהם תורה. ואפלו מ'הסתרה שבתוך הסתרה' נעשה תורה. כי באמת גם שם מלבש השם יתברך, הינו תורה. כי תכה, כשיודעין שהשם יתברך נסתר שם, נתהפכה ה'הסתרה שבתוך ההסתרה', ונעשה ממנה דעת וכו'.

ידע: שהתורה המלבש תוך ה'הסתרה שבתוך הסתרה' - היא 'תורה גבוה'

דיקא, הינו 'סתרי תורה', 'תורת ה'" (תהלים א, ב) בעצמה וכו'.

[לקוטי-תפלות ה"א נו: ואפלו בהסתרה שבתוך הסתרה, ואפלו באלפי אלפים ורבי רבבות הסתרות עד אין קץ, גם שם אתה נמצא, כי לית אתר פנוי מנד].

"כתבו לכם את השירה הזאת" (דברים לא, יט)
- מצות 'פתיבת ספר-תורה' -

אף-על-פי שהניחו לו אבותיו לאדם ספר-תורה, מצוה לכתב משלו, שנאמר: ועתה כתבו לכם את השירה" (סנהדרין כא:)

נה.

(ספר-המדות, עניני 'פתיבת ספר-תורה')

[א] לכתב ספר-תורה, מסגל לפרנסה (ממון לז).

[ב] המקיים ספר-תורה של אביו בביתו, זוכה לעשר (ממון נג).

נו.

(חיי-מוהר"ן תעג)

מצוה שיקתב כל אחד ספר-תורה לעצמו, שיקתב לו ספר בתורה - כל שפן סת"ם [ראשי תבות: ספר-תורה, תפילין, מ'זוזה - רצה-לומר: שיקתב לו 'ספר-תורה'].

נז.

(פונכי-אור, שיחות-וספורים מט)

נשמע פעם-אחד מרבנו ז"ל בעצמו: שהיה מצפה על ג' דברים. ואחד מהם: שתהיה הספר-תורה כתובה בסדר, ולא בתקון הג"ה שאחר-כך (וכעין תפילין ומזוזות שהם פסולים לגמרי כשנכתבים שלא בסדרן).

"כִּי לֹא תִשְׁכַּח מִפִּי זִרְעוֹ" (דְּבָרִים ל.א. כ.א)

נח.

(ח"א בַּהֲתַחֲלַת הַסֵּפֶר)

לְכוּ חֲזוּ מַפְעָלוֹת הַשָּׁמַיִם, הַתְּגָלוֹת נִפְלְאוֹ
מִסּוּד גְּדֹלַת הַתְּנַא הָאֱלֹקִי רַבִּי שְׁמַעוֹן
בֶּן יוֹחָאִי ז"ל.

רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי הִבְטִיחַ (שַׁבַּת קלח:):
"שְׁלֵא תִשְׁתַּכַּח תּוֹרַת מִיִּשְׂרָאֵל עַל־
יְדוֹ, שְׁנַאֲמַר (דְּבָרִים ל.א. כ.א): 'כִּי לֹא תִשְׁכַּח
מִפִּי זִרְעוֹ'". וְכַמְבָּאָר בְּזִהְרָה (נְשֵׂא דף קכד:):
"בְּהֵאִי חֲבוּרָא דְאִיהוּ סֵפֶר הַזֶּה, יִפְקֹון בֵּיה
מִן גְּלוּתָא".

וְעַתָּה בֵּא וְרֵאָה וְהִבֵּן נִפְלְאוֹת נִסְתָּרוֹת שְׁל
תּוֹרַתְנָנוּ הַקְּדוּשָׁה.

כִּי עַל־כֵּן סָמַךְ רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי עַצְמוֹ
עַל זֶה הַפְּסוּק: "כִּי לֹא תִשְׁכַּח מִפִּי
זִרְעוֹ" - כִּי בְּזֶה הַפְּסוּק מְרַמֵּז וְנִסְתָּר סוּד
הַזֶּה: שְׁעַל־יְדֵי זִרְעוֹ שְׁל יוֹחָאִי, שֶׁהוּא רַבִּי
שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי, לֹא תִשְׁתַּכַּח הַתּוֹרָה - כִּי
סוּפֵי־תְבוֹת "כִּי לֹא תִשְׁכַּח מִפִּי זִרְעוֹ",
הֵם אוֹתִיּוֹת יוֹחָאִי.

וְזֶה שְׁמַרְמֵז וּמְגַלֵּה הַפְּסוּק: "כִּי לֹא
תִשְׁכַּח מִפִּי זִרְעוֹ" - 'מִפִּי זִרְעוֹ' דִּיקָא
שְׁל זֶה בְּעַצְמוֹ שְׁמַרְמֵז וְנִסְתָּר בְּזֶה הַפְּסוּק,
שֶׁהוּא הַתְּנַא 'יוֹחָאִי' - כִּי עַל־יְדוֹ לֹא
תִשְׁכַּח הַתּוֹרָה, כִּי בְּזִהְרָה דָּא יִפְקֹון מִן
גְּלוּתָא.

נט.

(חֲיֵי־מוֹהַר"ן קפ"ט)

בְּדַרְךְ בְּעַת נְסִיעָתוֹ לְאוּמִין, עָנָה וְאָמַר:
אֶף־עַל־פִּי־כֵן הַשָּׁם־יִתְבָּרַךְ עוֹזֵר
לְיִשְׂרָאֵל תָּמִיד, וְאֵין דּוֹר יָתוּם.

וְכַמוֹ שְׁאָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּר יוֹחָאִי (שַׁבַּת
קלח:): "כְּשֵׁאֲמַר אֵיזָה תְּנַא "עֲתִידָה
תּוֹרָה שֶׁתִּשְׁתַּכַּח מִיִּשְׂרָאֵל, עָנָה רַבִּי שְׁמַעוֹן
וְאָמַר "לֹאוֹ" - "כִּי בְּזִהְרָה דָּא יִפְקֹון מִן
גְּלוּתָא" (זִהְרָה נְשֵׂא קכד:). "כִּי לֹא תִשְׁכַּח מִפִּי
זִרְעוֹ" (דְּבָרִים ל.א. כ.א). וְעַמַּד עַצְמוֹ עַל זֶה
הַפְּסוּק.

וְגַלְיָה אֵז הַסּוּד הַנְּדַפֵּס בְּלִקוּטֵי א'
בְּתַחֲלָתוֹ, עֵינ־שָׁם מְגֹדֶלֶת רַבִּי
שְׁמַעוֹן בֶּר יוֹחָאִי.

לקוטי תפלות

פרשת וילך

שָׁאֵר הַצְּדִיקִים וְהַחֲסִידִים וְהַתְּמִימִים
וְהַכְּשָׁרִים.

א] לקוטי-תפלות ח"א פ

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א עח, וְיִתֵּן עֵז לְמַלְכוֹ')
"הִנֵּה שֹׁכֵב עִם אֲבֹתֶיךָ וְקָם" (דברים לא, טז)

"מִנֵּיִן שֶׁהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מַחֲיֶה מֵתִים, שֶׁנֶּאֱמַר:
הִנֵּה שֹׁכֵב עִם אֲבֹתֶיךָ וְקָם" (סנהדרין צ:)

- עֲנִין 'תַּחֲיַת הַמֵּתִים' -

מֵלֵא רַחֲמִים, תֵּן לִי בֵּית מְנוּס לְתוֹךְ
דְּבוּרֵי תוֹרָה וְתַפְלָה, שְׁאִזְכֶּה
לְהִרְבוֹת בְּדְבוּרֵי תוֹרָה וְתַפְלָה, בְּכָל יוֹם
וְיוֹם. וְתִזְכְּנֵי לְהַמְשִׁיךְ עָלַי רוּחַ-חַיִּים,
רוּחַ-הַקְּדוֹשׁ, דְּרוּךְ הַחֶכֶל-דְּקַדְשָׁה, עַל-יְדֵי
הַדְּבוּר-דְּקַדְשָׁה.

וְנִזְכֶּה לְהַעֲלוֹת הַמְּלָכוֹת-דְּקַדְשָׁה
מֵהַגָּלוּת. וְתִזְכֶּה אוֹתֵנוּ וְאֶת כָּל
עַמֵּךְ בֵּית-יִשְׂרָאֵל שֶׁנִּזְכֶּה כָּל אֶחָד וְאֶחָד
לְגַלוּת חֲלָקֵי קַדְשָׁת מְשִׁיחַ הַמְּשָׁרֵשׁ בְּקָרֵב
כָּל אֶחָד וְאֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל.

וְתִמְשָׁיךְ עָלֵינוּ חַיִּים טוֹבִים וְאַרְכִּים,
וְתִזְכְּנוּ לְחַיִּים נְצַחִים,
וְתַחֲמַל עָלֵינוּ וְתוֹשִׁיעֵנוּ וְתִזְכְּנוּ לְעַמֵּד
וְלָקוּם בְּתַחֲיַת-הַמֵּתִים לְחַיֵּי עוֹלָם, עִם

ב] לקוטי-תפלות ח"א קכח

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א קפט, נְשִׁיכַת הַנֶּחֱשׁ')
"הִנֵּה שֹׁכֵב עִם אֲבֹתֶיךָ וְקָם" (דברים לא, טז)

"מִנֵּיִן שֶׁהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מַחֲיֶה מֵתִים, שֶׁנֶּאֱמַר:
הִנֵּה שֹׁכֵב עִם אֲבֹתֶיךָ וְקָם" (סנהדרין צ:)

- עֲנִין 'תַּחֲיַת הַמֵּתִים' -

"תַּחֲיֵי נַפְשֵׁי וְתַהֲלִלְךָ, וּמְשַׁפְּטֶיךָ
יַעֲזָרֵנִי". כִּי מִמֶּךָ לֹא יִפְלֵא כָּל
דָּבָר, וְאֵין שׁוֹם דָּבָר נִמְנַע מִמֶּךָ. מִי כִּמוֹךָ
בְּעַל גְּבוּרוֹת, וּמִי דוֹמֶה לָךְ, מֶלֶךְ מַמְיֵת
וּמַחֲיֶה וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה.

כִּיִּם בֵּי תַחֲיַת-הַמֵּתִים מִמָּשׁ, כִּי אַתָּה
בְּרַחֲמֶיךָ, כְּכֹר הַרְבִּיתְ נִפְלְאוֹתֶיךָ
עָמִי בְּלֵי שְׁעוֹר, בְּכָל יוֹם וּבְכָל-עֵת וּבְכָל
שָׁעָה, מֵעוֹדֵי וְעַד הַיּוֹם הַזֶּה. הַחַיִּינִי
וְקִיַּמְנֵי מַעֲתָה, בְּחַיִּים-אַמְתִּיִּים, בְּעוֹלָם-
הַזֶּה וּבְעוֹלָם-הַבָּא.

הַמְשַׁרְשׁ בְּכָל אֶחָד וְאֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל בְּכָל
אָבִיר וְאָבִיר, שְׂזַאת הַשְּׁפָלוֹת וְהָעֲנֹה הוּא
עָקֵר הַחַיִּים-הָאֲמִתִּיִּים, חַיִּים-הַנִּצְחָחִים
שֶׁל עוֹלָם-הַבָּא.

הַשִּׁיבֵנו אֲבִינוּ לְתוֹרַתְךָ, וְקִרְבָנוּ מִלְּפָנוּ
לְעִבּוֹדְתֶיךָ, וְהַחֲזִירֵנוּ בְּתִשׁוּבָה
שְׁלֵמָה לְפָנֶיךָ. וְזַכְּנֵנוּ עַל-יְדֵי הַתְּשׁוּבָה,
לְחַיִּים-אֲמִתִּיִּים חַיִּים-נִצְחָחִים, כְּמוֹ
שֶׁכָּתוּב: "הַחֲפִץ אַחֲפִץ מוֹת רָשָׁע, נָאִם
יְהוָה אֱלֹהִים, הֲלוֹא בְּשׁוּבוֹ מִדְּרָכָיו
וְחָתָה". וְנֹאמַר: "כִּי לֹא אַחֲפִץ בְּמוֹת
הַמֵּת, נָאִם יְהוָה אֱלֹהִים, וְהַשִּׁיבוּ וְחִיו".

וְכַנּוּ בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים, בְּזִכּוֹת הַצְּדִיקִים-
הָאֲמִתִּיִּים, שֶׁנִּזְכָּה לְחַיִּים-נִצְחָחִים,
שֶׁיְהִיָּה נַחֲיָה אֲצִלָנוּ הַשְּׁפָלוֹת שֶׁל מֹשֶׁה
רַבְּנוּ עָלֵינוּ-הַשְּׁלוֹם, הַמְּלַבֵּשׁ אֲצֵל כָּל אֶחָד
וְאֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל בְּכָל אָבִיר וְאָבִיר.

כִּי בַעֲוֹנוֹתֵינוּ-הַרְבִּים, עָתָה הַשְּׁפָלוֹת
וְהָעֲנֹה הַזֹּאת, נִעְלַם וְנִסְתָּר אֲצִלָנוּ
בְּבַחֲיַנַּת מִיתָה, וְעַל כֵּן אֵין אָנוּ זוֹכִים
לְעֲנֹה אֲמִתִּיַּת לְהַרְגִישׁ שְׁפָלוֹתֵנוּ בְּאַמֶּת
לְאַמְתּוֹ כְּרֹאוֹי.

וְכַנּוּ בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים, לְחַיִּים-אֲמִתִּיִּים,
חַיִּים-נִצְחָחִים, שֶׁיְהִיָּה נִמְשָׁךְ עָלֵינוּ
גַּם עָתָה, בְּחִינַת 'תְּחִיַּת-הַמֵּתִים', שֶׁיְהִיָּה
נַחֲיָה וַיִּקּוּם בְּתַחֲיָה, הָעֲנֹה וְהַשְּׁפָלוֹת שֶׁל
מֹשֶׁה רַבְּנוּ, הַמְּלַבֵּשׁ אֲצֵל כָּל אֶחָד וְאֶחָד,
בְּכָל אָבִיר וְאָבִיר.

אֲדוֹן יְחִיד הָעֲנִיו בְּאַמֶּת, זַכְּנֵנוּ לְעֲנֹה
אֲמִתִּיַּת כְּרִצּוֹנְךָ הַטּוֹב, שֶׁנִּזְכָּה
לְעֲנֹה בְּתַכְלִית הַשְּׁלֵמוֹת, שֶׁעֲנֹה כְּזֹאת
הִיא בְּחִינַת 'חַיִּי עוֹלָם-הַבָּא', בְּחִינַת

הַטְּעִימֵנִי בְּרַחֲמֶיךָ וְנִפְלְאוֹתֶיךָ, מַחֲיִים
שְׁזָכוּ הַצְּדִיקִים-הָאֲמִתִּיִּים
זְכוּרָנוּם-לְבִרְכָה, אֲשֶׁר הָיוּ חַיִּים, חַיִּים-
אֲמִתִּיִּים בְּכָל-עֵת, וְזָכוּ לְחַיִּים חֲדָשִׁים
וְנוֹרָאִים וְנִפְלְאִים בְּכָל-פַּעַם.

אֲשֶׁר יֵשׁ כַּח בְּחַיִּים שְׁלֵהֶם, לְהַשְּׁפִיעַ
עָלֵי אוֹר-הַחַיִּים גַּם עָתָה, אֵיךְ
שְׁאֵנִי עָתָה, בְּאֶפֶן שְׁאֲזָכָה גַּם אֲנֹכִי,
לְחַיּוֹת עַל-כָּל-פָּנִים מֵעָתָה, חַיִּים-
אֲמִתִּיִּים, חַיִּים אַרוּכִים, חַיִּים טוֹבִים,
חַיִּים הַנִּקְרָאִים חַיִּים בְּאַמֶּת.

"תוֹדִיעֵנִי אֵרַח חַיִּים, שְׁבַע שְׁמַחוֹת אֶת
פָּנֶיךָ, נְעִימוֹת בְּיַמִּינְךָ נִצַּח.
יְהִיו לְרִצּוֹן אֲמִרֵי-פִי וְהַגִּיזוֹן לְבִי לְפָנֶיךָ,
יְהוָה צוּרִי וְגוֹאֲלִי". אָמֵן.

⊗ [ג] לְקוּטֵי-תְּפִלוֹת ח"ב לַח ⊗

(עַל-פִּי לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן ח"ב עב, 'חַיִּים נִצְחָחִים')

"הִנֵּךְ שִׁכַּב עִם אֲבֹתֶיךָ וְקוּם" (דְּבָרִים לא, טז)

"מִזְנוֹן שֶׁהִקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מַחֲיָה מֵתִים, שֶׁנֹּאמַר:

הִנֵּךְ שִׁכַּב עִם אֲבֹתֶיךָ וְקוּם" (סִנְהֶדְרִין ז:)

- עֲנִין 'תְּחִיַּת הַמֵּתִים' -

אֲבִינוּ שְׁבַשְׁמִים, אֱלֹהִים חַיִּים וּמְלֹךְ
עוֹלָם, מַחֲיָה מֵתִים בְּרַחֲמִים
רְבִים, זַכְּנֵנוּ בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים לְתַחֲיַת-
הַמֵּתִים.

וְעוֹרְנֵנוּ מֵעָתָה, שְׁאֲזָכָה שֶׁיְהִיָּה נַחֲיָה
שְׁפָלוֹתֵי הָאֲמִתִּי הַמְשַׁרְשׁ בִּי
בְּכָל אָבִיר וְאָבִיר, שֶׁהוּא שְׁפָלוֹת וְעֲנֹה
אֲמִתִּיַּת שֶׁל מֹשֶׁה רַבְּנוּ עָלֵינוּ-הַשְּׁלוֹם,

'תחית-המתים', בחינת חיים אמתיים ונצחיים של כל אבר ואבר, בחינת בטול באמת אל האין-סוף ברוך-הוא.

עד שנזכה לטעם גם בעולם-הזה, בחינת 'חיי עולם-הבא', בחינת 'ענג-שבת' באמת, "לא אמות כי אחיה, ואספר מעשי יח".

רבוננו של עולם, צופה ומביט עד סוף כל הדורות, "מגיד מראשית אחרית". אתה יודע גדל הרחמנות שיהיה עלי ליום-הדין הגדול והנורא, בעת שאתה עתיד להחיות מתים, שאז יהיה נפקד האדם על כל מעשיו שעשה בזה העולם, דבר גדול ודבר קטן, הכל יהיה נזכר לו אז, "כי את כל מעשה האלהים יביא במשפט על כל נעלם, אם טוב ואם רע".

ואפלו אם אזכה מעתה לתשובה-שלמה באמת, גם-כן אני צריך רחמים רבים וישועות גדולות ליום-הדין, לפי עצם רבוי פגמי ופשעי שפשעתי נגדך עד הנה, אבל עדין אני רחוק מתשובה שלמה.

ועתה מה אעשה אבי שבשמים, הושיעני נא אבי מלפי וקדושי, יוצרי ובוראי ועושי, ותקנני בעצה טובה מלפניך, באשר אני שם עתה, באפן שאזכה מעתה להתעורר באמת בכח וגבורה וזריזות גדול לשוב אליך באמת.

עד שאזכה לקום בתחית-המתים לחיי עולם. פי אתה יודע: אשר כל פונתך בבריאתנו היה, רק כדי שנזכה

לתכלית הזה, לחיים-נצחיים של עולם-הבא.

ונזכה גם בעולם-הזה, לטעם טעם שבת-קדש', שהוא בחינת 'חיי עולם-הבא', חיים-אמתיים, חיים-נצחיים, כמו שכתוב: "טועמיה חיים זכו".

אשר חיים כאלה, אי-אפשר לקבל בשום גוף, ובשום ישות, כי-אם כשזוכין לבא לתכלית הענוה באמת, להיות פאין וכאפס.

רבוננו של עולם, אל חי וקים, החיינו וקיימנו, ומלא משאלותינו לטובה ברחמים, וזכנו לחיות מעתה, חיים-אמתיים, חיים טובים וארבים, שהם בחינת חיים-נצחיים של עולם-הבא.

"בחסדך חייני, ואשמרה עדות פיה. תחי נפשי ותהללך, ומשפטך יעזרני. תודיעני ארח חיים, שובע שמחות את פניך, נעימות בימינך נצח. יהיו לרצון אמרי-פי והגיון לבי לפניך, יהוה צורי וגואלי", אמן נצח סלה ועד.

◉ [ד] לקוטי-תפלות ח"א יב ◉

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א יב, 'תהלה לדוד')

"ואנכי הסתר אסתיר פני ביום ההוא, על כל הרעה אשר עשה וגו', וענתה השירה הזאת לפני לעד כי לא תשכח מפיי זרעו" (דברים לא, יח-כא)

אנא יהוה, רחמן מלא רחמים, חמל עלי ועל כל עמך בית ישראל בעת

ויקרים מקרא שכתוב: "ואני זאת בריתי
אותם אמר יהוה, רוחי אשר
עליך, ודברי אשר שמתי בפיך, לא ימוש
מפיך ומפי זרעך ומפי זרע זרעך, אמר
יהוה, מעתה ועד עולם."

☪ [ה] לקוטי-תפלות ח"א נו ☪

(על-פי לקוטי-מונהר"ן ח"א נו, זביוס הבפורים)

"ואנכי הסתר אסתיר פני ביום ההוא, על כל
הרעה אשר עשה וגו', וענתה השירה הזאת לפני
לעד כי לא תשכח מפי זרעו" (דברים לא, יח-כא)

"למה פניך תסתיר, תשכח ענינו
ולחצנו. למה יהוה תזנח נפשי,
תסתיר פניך ממני. למה יהוה תעמד
ברחוק, תעלים לעתות בצרה. עד מה
יהוה תסתר לנצח, תבער כמו אש
חמתך."

"עד אנה יהוה תשכחני נצח, עד אנה
תסתיר את פניך ממני. עד אנה
אשית עצות בנפשי, יגזן בלבבי יומם, עד
אנה ירום אויבי עלי."

"אל תסתר פניך ממני ביום צר לי,
הטה אלי אזנך ביום אקרא, מהר
ענני. מהר ענני יהוה פלטה רוחי, אל
תסתר פניך ממני, ונמשלתי עם יורדי
בור. "ענני יהוה ענני", כי בצרה גדולה
אני. "אל תסתר פניך ממני, ואל תתעלם
מתחנתי."

רבנו של עולם, מלך עולמים, אדון
כל, מושל בכל, "אל מסתתר",

הזאת, אשר ירדנו מאד באין עוז
וסומך, וראה "כי אזלת יד, ואפס עצור
ועזוב". ואין לנו שום חיות ומשיבת נפש
להחיות נפשותינו האמללות מאד, כי-
אם על-ידי למוד תורתך הקדושה
והטהורה והתמימה, המאירת עינים
ומשיבת נפש.

כאשר הבטחת לנו בתורתך הקדושה,
אשר גם באחרית הימים האלה,
בתוקף ההסתרה שבתוך הסתרה, גם אז
לא תשכח התורה מפנינו ומפי זרענו,
כמו שכתוב: "ואנכי הסתר אסתיר פני
מהם וכו', וענתה השירה הזאת לפני
לעד, כי לא תשכח מפי זרעו."

והנה עתה בעונותינו הרבים, כבר
נתקים בנו: "ואנכי הסתר
אסתיר" - כי נסתרת ממנו מאד מאד,
בהסתרה שבתוך הסתרה, באלפים
ורבבות הסתרות, כאשר אתה ידעת יהוה
אלהינו. ובכן יעוררו רחמיך וחסדיך
העצומים עלינו, ואל תוסיף להסתיר
פניך עוד ממנו, פנה אלינו וחנונו, והאר
פניך בנו.

ויקרים לנו הבטחתך הקדושה שהבטחת
לנו: "וענתה השירה הזאת לפני
לעד, כי לא תשכח מפי זרעו". ועזרנו
ברחמיך, שנזכה ללמד ולהגות ולהתמיד
בתורתך הקדושה, יומם ולילה, בקדושה
ובטהרה, אנחנו וצאצאינו וצאצאי
צאצאינו, ולא תשכח התורה מפנינו ומפי
זרענו לעולם.

מלא רחמים, אתה לבד יודע את עצם תקף תעלומות ההסתרה, שהתגברה עכשיו מאד בעתים הללו בעוקבא דמשיחא, "כי הסתר פניך ממנו, ותמוגנו ביד עונינו", ונתקים בנו עכשיו בעונותינו הרבים: "ואנכי הסתר אסתיר פני ביום ההוא, על כל אשר עשה".

כי נסתרת מאתנו מאד מאד, עד אשר נעלם ונסתר מאתנו, תקפך וגדלך ותפארך ומלכותך וממשלתך הגדולה אשר בכל משלה.

כי חטאתי עויתי ופשעתי לפניך, והרע בעיניך עשיתי, מנעורי עד היום הזה, ועברתי ושניתי כמה פעמים, עד אשר נעשה לי כהתר, והפכתי דברי אלהים חיים, וקלקלתי צרופי אותיות התורה הקדושה, עד אשר נעשה אצלי מאסור התר.

ולא די לי בזה, כי אם עוד הוספתי לעשות תועבות גדולות מאלה, וכפלתי ושלשתי בהם כמה פעמים בלי שעור וערך.

עד אשר נלאתי מלספר רב המון ימי חטאתי כמה וכמה פעמים הכעסתיך, עד אשר "השתרגו עלו על צוארי", על עונותי המרבים והעצומים מאד מאד, "עד כי חדל לספר כי אין מספר".

עד אשר בעונותי הרבים, התגברה עלי ההסתרה שבתוך הסתרה, כי נסתרת ממנו מאד בכמה וכמה הסתרות שבתוך

הסתרות, כי גם ההסתרה בעצמה נסתרת מאתנו, ואין אנו יודעים כלל אפלו זאת שאתה נסתרת מאתנו, כי אין אנו יודעים ממך כלל, והעונות נתהפכו אצלנו למישור.

"אוי לנו כי שדדנו", מה נאמר לפניך יושב מרום, ומה נספר לפניך שוכן שחקים, הלא כל הנסתרות והנגלות אתה יודע.

ועתה אבינו שבשמים, מה נעשה ומה נפעל, ובפרט אנכי הדל והאביון, מאין אבקש עזר לי, לגלות עצם ההסתרה שבתוך הסתרה, אשר נסתרת ממני מאד מאד, עד אשר שכחתי את טובתי, ונשיתי את קדשתי, "ותזנח משלום נפשי נשיתי טובה", כי נשיתי ממקומו של עולם.

וגם אם עדין אני זוכר לפעמים קצת מגדל אלהותך ותקפך וגדלך וממשלתך ורוממותך תתברך לעד ולנצח נצחים, ונפשי תערג אליך אלהים מאד מאד, וכוספי ותשוקתי וגעגועי חזק ואמיץ מאד מאד לשוב אליך באמת.

אבל נשתה גבורתי, ואין לאל-ידי להתגבר על תאותי הרעות והמרות מאד, אשר "כלו ביגון חיי ושנותי באנחה", ואיני יודע להיכן אברח, היכן אטמן, מפני תאותי הרעות ובלבול דעתי העצום. והעצבות והמרה-שחורה שהתגברו כלם עלי יחד, לא יתנוני השב רוחי.

רבונו של עולם, רבונו של עולם,
 רבונו של עולם. אין לי פה
 לדבר ולא מצח להרים ראש, "כי אין
 מלה בלשוני, הן יהוה ידעת כלה. כי
 נשאתני ותשליכני. יהוה ברצונה העמדת
 להררי עז, הסתרת פניך הייתי נבהל".

"ענני יהוה כי טוב חסדך, כרב רחמיך
 פנה אלי. ואל תסתר פניך
 מעבדך, כי צר לי מהר ענני. אליך יהוה
 אקרא, ואל יהוה אתחנן. מה בצע בדמי,
 ברדתי אל שחת, היוודך עפר היגיד
 אמתך. שמע יהוה ורחמי, יהוה היה עוזר
 לי".

כי אין אני יודע שום דרך, איך לגלות
 עצם ההסתרה שבתוך הסתרה
 הזאת, הפלולה מאלפים ורכבות
 הספרות, עד אשר אני יודע איך להמלט
 מהם, ואיך להציל נפשי מפח יוקשים.

אבל ברחמיך הרבים, חשבת מרחוק
 להטיב אחריתנו, והבטחתנו
 שעל-ידי עסק התורה הקדושה נזכה
 למצא אותך תמיד בכל עת, אפלו
 באחרית הימים האלה, בתקף ההסתרה
 שבתוך הסתרה, כמו שכתוב: "ואנכי
 הסתר אסתיר פני ביום ההוא, וענתה
 השירה הזאת לפניו לעד, כי לא תשכח
 מפני זרעו".

על-כן באתי לפניך יהוה אלהי ואלהי
 אבותי, מלא רחמים מלא
 חנינות, טוב ומטיב לכל, המרחם על
 הבריות, אשר רחמיך על כל מעשיך.
 שתזכני ברחמיך הרבים, לעסק בתורתך

הקדושה לשמה תמיד יומם ולילה,
 בקדשה ובטהרה גדולה.

באפן שאזכה על-ידי עסק התורה,
 לגלות ההסתרה שבתוך הסתרה,
 ולמצא אלהותך תמיד, בכל עת ובכל זמן
 ובכל מקום. ולא יהיה כח לשום דבר
 ולשום ענין שבעולם להסתיר ממני
 אלהותך והשגחתך ורוממותך יתברך.

רבונו של עולם, קרוב לקוראיו באמת,
 זכנו לקרא אותך באמת באפן
 שתעננו מהרה, ונקראך ותעננו, נעתיר
 לך ותעתר לנו. חננו מאתך דעה בינה
 והשכל, זכנו להמשיך מאתך על-ידי
 עסק התורה הקדושה, חיים טובים,
 ואריכות ימים ושנים, וחכמה ובינה
 ודעת דקדשה.

באפן שנזכה לדעת, שאתה נמצא
 תמיד בכל זמן ובכל אדם ובכל
 מקום, ואפלו בתקף ההסתרה שבתוך
 הסתרה גם שם אתה נמצא, כי אתה
 בעצמך נסתר בתוך כל ההסתרות
 שבעולם, ואפלו בהסתרה שבתוך
 הסתרה.

ואפלו באלפי-אלפים ורבי-רכבות
 הספרות עד אין קץ, גם שם
 אתה נמצא, כי לית אתר פנוי מנך,
 "ואתה מחיה את כלם", ובלעדיך אין
 שום חיות לשום דבר שבעולם.

ואפלו כל הקלפות וכל הטמאות
 שבעולם, וכל הסטריין-אחרנין,
 וכל ההסתרות שבעולם המסתירים

אלהותך, כלם אין להם חיות וכח, כִּי־אֵם
 מה שִׁמְקַבְּלִים מִמֶּךָ בְּעֶצְמָךְ תִּתְבַּרְךְ
 לְנִצָּח, וְאַתָּה מוֹשֵׁל בְּכָל וּמְלֻכוֹתֶיךָ בְּכָל
 מְשָׁלָה, וּבִלְעָדֶיךָ אֵין כַּח לְשׁוֹם הַסְּתָרָה
 שְׁבַעוּלָם לְהַסְתִּיר וּלְהַעֲלִים אוֹתְךָ
 תִּתְבַּרְךְ.

וּתְזַכְּנִי בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים, לְדַעַת כָּל זֹאת
 בִּידִיעָה שְׁלֵמָה בְּאַמֶּת
 וּבְאַמוּנָה, עַד שְׁאַזְכֶּה עַל־יְדִיזָה, לְגַלוֹת
 הַהַסְּתָרָה שְׁבִתוֹךְ הַסְּתָרָה, וּלְהַפְּכָה
 לְדַעַת, שִׁיְהִיָּה נַעֲשֶׂה מִן כָּל הַהַסְּתָרוֹת,
 תּוֹרַה־הַקְּדוּשָׁה. וְתִתְגַּלֶּה הַתּוֹרַה־
 הַקְּדוּשָׁה הַנִּעְלָמָת שֶׁם בְּתוֹךְ תִּקְרָה
 הַהַסְּתָרָה שְׁבִתוֹךְ הַסְּתָרָה.

וְנִזְכָּה לְהַתְּגַלוֹת סְתֵרֵי־תּוֹרָה, לְהַבִּין
 וּלְהַשִּׁיג רְזִין־דְּאוּרֵי־תֵא. וְתַעֲזָרְנוּ
 וְתוֹשִׁיעֵנו וְתִזְכְּנוּ לְגַלוֹת וּלְהַעֲלוֹת צְרוּפֵי
 אוֹתִיּוֹת הַתּוֹרַה־הַקְּדוּשָׁה מִתּוֹךְ
 הַהַסְּתָרוֹת, וּלְחַזֵּר וּלְהַפְּכֶם אֶל הַקְּדוּשָׁה,
 וּלְהַשִּׁיבֶם עַל מְקוֹמָם וּמְכוֹנָם הָרֵאשׁוֹן
 וּלְצַרְפֶּם בְּצְרוּפִים דְּקְדוּשָׁה, עַד שִׁיתְגַּלֶּה
 עַל־יָדָם, חֲדוּשֵׁי־תּוֹרָה אֲמִתִּיִּים נִפְלְאִים
 וְנוֹרָאִים.

וְתִתְגַּלֶּה לָנוּ סְתֵרֵי־אוּרֵי־תֵא, נִפְלְאוֹת
 וְנִסְתָּרוֹת שְׁבִתוֹתֶיךָ־הַקְּדוּשָׁה
 אֲשֶׁר צְפַנְתָּ וְגַנְזַתָּ לִירְאִיךָ. עַד שְׁנִזְכָּה
 לְשִׁמְעַע קוֹל הַכְּרוֹז הַגְּדוֹל שֶׁל הַתּוֹרַה־
 הַקְּדוּשָׁה, אֲשֶׁר הִיא שׁוֹאֶגֶת וְקוֹרֵאת
 תָּמִיד בְּקוֹל גְּדוֹל וְעֶצוֹם מְאֹד מְאֹד,
 "בְּרֵאשׁ הוֹמִיּוֹת תִּקְרָא, עַד מְתֵי פְתִיִם
 תֵּאָהָבוּ פְתִי". וּבְעֶזְרֵנוּ־הַרְבִּים אֵין אָנוּ
 שׁוֹמְעִים קוֹל הַכְּרוֹז הַזֶּה.

עַל־כֵּן רַחֵם עָלֵינוּ לְמַעַן שְׁמַךְ, וּזְכְּנוּ
 לְעִסַּק בְּהַתּוֹרַה־הַקְּדוּשָׁה בְּפֶה
 מְלֵא בְּקְדוּשָׁה גְּדוּלָה, עַד שְׁנִזְכָּה לְשִׁמְעַע
 קוֹל הַכְּרוֹז הַגְּדוֹל שֶׁל הַתּוֹרַה־הַקְּדוּשָׁה,
 קוֹל דְּבָרֵי "אֱלֹהִים חַיִּים וּמְלֶךְ עוֹלָם, קוֹל
 גְּדוֹל וְלֹא יִסָּף", וְהַתּוֹרָה בְּעֶצְמָהּ תּוֹכִיחָה
 אוֹתָנוּ בְּ"תּוֹכַחַת מְגַלָּה מְאֵהָבָה מְסִתְרָת",
 כְּמוֹ שְׁכָתוּב: "פִּיָּה פְתַחַה בְּחֻכְמָה,
 וְתוֹרַת חֶסֶד עַל לְשׁוֹנָה".

עַד שְׁנִזְכָּה עַל־יְדִיזָה, לְשׁוּב אֵלֶיךָ
 בְּאַמֶּת, חַיֵּשׁ קַל מְהֵרָה, וְתִקְרְבָנוּ
 לְעִבּוּדֶיךָ, וְתִחַזְרֵנוּ בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה
 לְפָנֶיךָ.

❁ [ו] ❁ לְקוּטֵי־תַפְלוֹת ח"ב מ"ז ❁
 (על־פי לקוטי־מוֹהַר"ן ח"א בתחלת הספר, 'לכו חזו')
 "וְאַנְכִי הַסְּתֵר אֶסְתִּיר פָּנַי בַּיּוֹם הַהוּא, עַל כָּל
 הָרָעָה אֲשֶׁר עָשִׂה וְגו', וְעַנְתָּה הַשִּׁירָה הַזֹּאת לְפָנָי
 לְעַד כִּי לֹא תִשְׁכַּח מִפִּי זְרַעו" (דְּבָרִים ל"א, יח"א)

רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאֵי, עִיר וְקַדִּישׁ מִן
 שְׁמַיָּא נְחִית, בּוֹצִינָא קְדִישָׁא,
 בּוֹצִינָא עֲלָאָה, בּוֹצִינָא רַבָּא, בּוֹצִינָא
 יְקִירָא.

אַתֶּם הַבְּטַחְתֶּם לְיִשְׂרָאֵל שֶׁלֹּא תִשְׁתַּפַּח
 הַתּוֹרָה מִיִּשְׂרָאֵל עַל יְדְכֶם, כִּי
 "בְּזֹהַר דָּא יִפְקוּן מִן גְּלוּתָא".

וְאַפְּלוּ בְּתַקְרָה הַהַסְּתָרָה שְׁבִתוֹךְ הַסְּתָרָה
 בְּעִקְבוֹת מְשִׁיחָא בְּאַחֲרִית
 הַיָּמִים הָאֵלֶּה, הַבְּטַחְתֶּם שְׁאֵף־עַל־פִּי־כֵן
 לֹא תִשְׁכַּח הַתּוֹרָה מִפִּי זְרַעְנוּ, כְּמוֹ

שְׁכַתוֹב: "וְאֲנֹכִי הַסֵּתֶר אֲסֵתִיר פָּנַי בְּיוֹם
הַהוּא עַל כָּל אֲשֶׁר עָשָׂה, וְעָנִתָּהּ הַשִּׁירָה
הַזֹּאת לְפָנָיו לְעַד כִּי לֹא תִשְׁכַּח מִפִּי
זִרְעוֹ".

וְהִנֵּה עֵתָה הִגִּיעוּ הַיָּמִים אֲשֶׁר אֵין לָנוּ
בָּהֶם חֶפְצִין, כִּי אַרְךָ עָלֵינוּ הַגְּלוּת
וּמִשָּׁךְ עָלֵינוּ הַשְּׁעָבוֹד, וּבְכָל יוֹם אָנוּ
הוֹלְכִים וְדָלִים, וּמָטָה יַדֵּינוּ מְאֹד, "כִּי
אֲזַלְתָּ יָד וְאַפְסָ עֲצוֹר וְעִזּוֹב", כִּי נִשְׁאַרְנוּ
כִּיתוּמִים וְאֵין אָב, וְאֵין מִי יַעֲמֵד בְּעֵדְנוּ.

וְהִנֵּה בְּתַקְּךָ סוּף הַגְּלוּת הַמֵּר הַזֶּה,
וּכְבָר הַתְּחִיל לְהַתְּנוּצֵץ הַתְּנוּצָצוֹת
מִשִּׁיחַ מִימֵי הָאֱלֹהִי הָאֲר"י זְכַר-צִדִּיק-
לְבָרְכָהּ, וְעִמָּךְ בֵּית-יִשְׂרָאֵל מִשְׁתוֹקְקִים
וּמִתְגַּעְגְּעִים מְאֹד לְהַשֵּׁם-יִתְבָּרֵךְ, וְהַכֹּל
"חֶפְצִים לִירְאָה אֶת שְׁמֹךְ", בְּהַשְׁתוֹקְקוֹת
נִמְרָץ וְנִפְלָא אֲשֶׁר לֹא הִיְתָה כְּזֹאת מִימֵי
קִדְם.

"הַקִּיצְתִּי וְעוֹדֵי עִמָּךְ", בְּאֵתִי עַד קֵץ
כָּל הַדּוֹרוֹת וְעוֹדֵי עִמָּךְ, עֲדִין
אָנוּ אֲחוּזִים בָּךְ, וּמִשְׁתוֹקְקִים לְעַבּוֹדְתֶךָ
בְּכָל-תְּהַנְּפֵשׁ.

אֲבָל אֶף-עַל-פִּי-כֹן, גַּם גָּדַל רְחוּקָנוּ
מִמָּךְ בְּעֵתִים הַלָּלוּ, הוּא גַם-כֵּן
בְּלִי שְׁעוֹר, כִּי "טִבְעָנוּ בִּינוֹן מִצוּלָה וְאֵין
מַעֲמָד", "בְּאָנוּ בְּמַעֲמָקֵי מַיִם וְשִׁבְלַת
שִׁטְפָתָנוּ".

וְרִאֵה אֶת עִמָּךְ יִשְׂרָאֵל מְרוּדִים מְאֹד,
אֲשֶׁר אֵי-אֶפְשָׁר לְבָאֵר וּלְסַפֵּר
גָּדַל הַתְּגָרוֹת הַבְּעַל-דָּבָר אֲשֶׁר הַתְּגָרָה בָּנוּ
מְאֹד, עַד אֲשֶׁר הִפִּיל אוֹתָנוּ מְאֹד.

וְהִנֵּה אֲנֹכִי בְעֵנִי, מִי אֲנֹכִי לְסַפֵּר צָרוֹת
יִשְׂרָאֵל, רַק אַתָּם לְבַד יִדְעֵתֶם אֶת
כָּל הַמַּעֲמָד וּמַצָּב שֶׁל יִשְׂרָאֵל בְּאַחֲרִית-
הַיָּמִים הָאֵלֶּה.

אֲךָ בְּאֵתִי לְסַפֵּר וּלְצַעֵק עָלַי וְעַל נַפְשִׁי,
עַל עֲצָם רְחוּקֵי מֵהַשֵּׁם-יִתְבָּרֵךְ,
וְעֲצָם פְּגָמֵי וְעוֹנוֹתֵי הָרַבִּים וּפְשָׁעֵי
הָעֲצוּמִים, וְ"עַל אֱלֹהֵי אֲנִי בּוֹכִיָה עֵינַי
עֵינַי יִרְדֶּה מַיִם".

כִּי אֵינִי יוֹדֵעַ שׁוֹם דֶּרֶךְ אֵיךְ לְהַחֲזִיר לִי
הַכֹּחַ דְּקִדְשָׁהּ, וְאֵיךְ לְזַכּוֹת לְתִשׁוּבָה
שְׁלֵמָה, וּבְאִיזָה דֶּרֶךְ אֶתְחִיל לְעֹזֵב דֶּרְכֵי
הָרַע וּמִחֲשֻׁבוֹתֵי הַמַּגְנוֹת, וְאֵיךְ וּבִמָּה
אֲזַכֶּה לְתַקֵּן קְלִקוּלִים וּפְגָמִים כָּאֵלֶּה.

"לֹא יִדְעֵתִי נַפְשִׁי", "אָנָּה אֲנִי בָּא",
אָנָּה אוֹלֵיךְ אֶת חֲרַפְתִּי הָעֲצוּמָה,
אָנָּה אֲבָרַח, אָנָּה אֶטְמֵן מִפְּנֵי בְּשִׁתִּי
וּכְלַמְתִּי, וְאָמַר "לְהָרִים כְּסוּנֵי, וּלְגַבְעוֹת
נִפְלוּ עָלַי", אוֹי מָה הָיָה לִי, אוֹי מָה הָיָה
לִי.

"עַל-כֵּן אָמַרְתִּי שְׁעוֹ מִנִּי אֶמְרָר בְּכִי",
אוֹלֵי יְחוּס אוֹלֵי יְרַחֵם, כִּי
"אֵין מַעֲצוֹר לִיהוָה לְהוֹשִׁיעַ" גַּם אוֹתִי
בְּעֵת הַזֹּאת, כִּי הִרְבֵּה "רוּחַ וְהַצְּלָה"
לְפָנָיו, כְּמוֹ שְׁכַתוֹב: "הֵן כָּל תּוֹכֵל וְלֹא
יִבְצֹר מִמָּךְ מְזֻמָּה", וּמִי יֹאמֵר לָךְ מָה
תַּעֲשֶׂה.

עַל-כֵּן בְּאֵתִי כְעֵנִי בְּפִתַח, רַשׁ דָּל
וְאֲבִיוֹן, נְגוּעַ וּמַעֲנָה, מְבַלְבֵּל
וּמְטָרָף, עָנִי וְכוֹאֵב, לְצַעֵק וּלְזַעֵק לְפָנֵי
הַדֶּרֶת קִדְשְׁתְּכֶם.

רַבִּי רַבִּי רַבִּי, "אָבִי אָבִי רַכְבֵּי יִשְׂרָאֵל
וּפְרָשָׁיו", נְהִירוּ דְבוּצִינָא
דְּאוּרִינָא, "עוֹרָה לְמָה תִּישָׁן", אֵיךְ
תּוּכְלוּ לְסַבֵּל צְרוּת־יִשְׂרָאֵל.

קוּמוּ וְהִתְעוֹרְרוּ עִם כָּל הַצְּדִיקֵי־אַמֶּת,
לְהִסְתַּפֵּל וּלְרַאוֹת בְּמִרְיוֹת צְרוּת
נַפְשָׁנוּ, "הִקִּיצוּ וְרַנְּנוּ שְׁכֵנֵי עִפְרָיִם", קוּמוּ
יְשִׁינֵי מִכֶּפֶל לְסַעֲדֵינוּ.

צְדִיקֵי יְסוּדֵי עוֹלָם, קוּמוּ בְּעִזְרַתְנוּ בְּעֵת
צָרָה הַזֹּאת, חוּסוּ וְחַמְלוּ עַל כָּל
עַדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, וּבְתוֹכָם עָלֵי הַחוּטָא
וְהַפְּגוּם, הַמְּלֵא חֲטָאִים "מִכֶּף רֶגֶל וְעַד
רֵאשׁ".

אַתֶּם יַדְעֶתֶם אֵת כָּל הַתְּלָאָה אֲשֶׁר
מְצַאֲתֶנוּ מִיּוֹם גְּלוּת הָאָרֶץ עַד
הַנֵּה, כָּל מָה שֶׁעָבַר עַל כָּל־יִשְׂרָאֵל
בְּכָל־לַיּוֹת, וּבְפִרְטוּת מָה שֶׁעָבַר עַל כָּל
אֶחָד וְאֶחָד.

וּבְפֶרֶט מָה שֶׁעָבַר עָלֵי, מִיּוֹם שֶׁנֶּאֱצַלְנוּ,
וּנְבָרָאוּ, וְנוֹצְרוּ, וְנַעֲשׂוּ -
נְשַׁמְתִּי, וְרוּחִי, וְנַפְשִׁי, וְגוֹפִי, כָּל מָה
שֶׁעָבַר עָלֵי בְּכָל גְּלוּל וְגְלוּל, וּבְפֶרֶט מָה
שֶׁעָבַר עָלֵי בְּגוֹף הַזֶּה, כָּל מָה שֶׁעָבַרְתִּי
מֵעוּדֵי עַד הַיּוֹם הַזֶּה, מָה שֶׁאֲנִי זוֹכֵר עַדִּין
וּמָה שֶׁנֶּשְׁכַּח מִמֶּנִּי.

הַיִּם פִּיקוּ כָּל אֵילֵי נְבִיּוֹת לְבָאֵר וּלְסִפְרָא,
אַפְסֵי קִצָּה מֵהַפְּגָמִים
שֶׁפָּגַמְתִּי בְּיוֹם אֶחָד, כְּפִי מָה שֶׁנוֹגְעִים
הַפְּגָמִים בְּמִקּוֹם שֶׁנוֹגְעִים כְּפִי שֶׁרָשׁ
נְשַׁמְתִּי.

וּמִכָּל־שִׁפְזָא וְכָל־שִׁפְזָא מָה שֶׁפָּגַמְתִּי
בְּכָל הַיָּמִים שֶׁעָבְרוּ עָלַי
מִיּוֹם הַיּוֹתֵי עַד הַיּוֹם הַזֶּה, (וּבְפֶרֶט וְכוּ'). מִי
יּוּכַל לְסַפֵּר, מִי יּוּכַל לְשַׁעֵר, מָה אֲדַבֵּר
מָה אֶתְאוּנֵן, מָה אֲמַר מָה אֲדַבֵּר וּמָה
אַצְטַדֵּק.

רַבּוֹנוּ שֶׁל עוֹלָם, תֵּן בְּלִבְ הַצְּדִיק
הַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא הַזֶּה (אִם יִזְכֶּה
לְהִיּוֹת בְּאֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל עַל קֶבֶר רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּר יוֹחָאִי,
יֹאמֵר: הַשׁוֹכֵן פֶּה), וּבְלִבְ כָּל הַצְּדִיקִים
אַמֶּתִיִּים: לְבַל יִסְתִּירוּ פְּנֵיהֶם מִמֶּנִּי,
וְיַעֲמְדוּ בְּעַדֵי לְמִלְצֵי־יִשְׂרָאֵל, לְהַפְּדֵם
בְּזָכוֹתַי, וּלְבַקֵּשׁ וּלְמַצֵּא בִּי נִקְדוּת־
טוֹבוֹת'.

וְיִמְלִיצוּ טוֹב בְּעַדֵי, שֶׁתִּקְרַבְנִי אֵלֶיךָ
בְּרַחֲמִים, וְתִתֵּן בִּי "לֵב
חֲדָשׁ", וְ"רוּחַ חֲדָשָׁה" תִּתֵּן בְּקִרְבִּי,
שֶׁאֲזַכֶּה לְהִתְעוֹרֵר מֵעַתָּה בְּאַמֶּת לָשׁוּב
אֵלֶיךָ בְּאַמֶּת וּבְלִבְ שָׁלֵם.

אֵי שָׁמַיִם הַפְּגִינוּ בְּעַדֵי, כָּל בְּעַלֵי
רַחֲמִים וְחַמְלָה חַמְלוּ עָלַי, כָּל
שׁוֹכְנֵי־עִפְרָיִם הַעֲתִירוּ בְּעַד מְטַבֵּעַ "בִּיּוֹן
מְצוּלָה וְאֵין מְעַמְד" כְּמוֹנֵי.

רַבִּי, רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי, זְכְרוּ זֹאת
וְתִשְׁמְרוּ עַל לֵב, שֶׁזָּכִינוּ בְּדוּרוֹת
הַלְלוּ לְשִׁמְעַ נְפִלְאוֹת נוֹרָאוֹת גְּדוּלְתְּכֶם,
אֵיךְ מְרַמֵּז בַּתּוֹרָה: "שֶׁעַל־יְדֹכֶם לֹא
תִשְׁכַּח הַתּוֹרָה".

כִּי הַפְּסוּקָה שֶׁהִבֵּאתֶם רְאִיָּה מִמֶּנּוּ,
שֶׁהוּא: "כִּי לֹא תִשְׁכַּח מִפִּי
זִרְעוֹ" - הוּא סוֹפֵי־תְבוּת "יוֹחָאִי".

וּשְׁמַכֶּם הַקְדוֹשׁ בְּעֲצָמוֹ מְרַמֵּז בְּפָסוּק:
 "עִיר וְקָדִישׁ מִן שְׁמִיא נִחַת".

אֲשֶׁר אַתֶּם לְבַד יוֹדְעִים סוּד דְּבָרִים
 הָאֵלֶּה, אַתֶּם לְבַד יוֹדְעִים גְּדֻלַּת
 הַהִבְטָחָה שֶׁהִבְטַחְתֶּם לְיִשְׂרָאֵל:
 "שֶׁהַתּוֹרָה לֹא תִשָּׁכַח מִיִּשְׂרָאֵל עַל-
 יְדְכֶם". וְאִיךָ מִשֶּׁה רַבְּנוּ עֲלוּ-הַשָּׁלוֹם
 נָבֵא עַל-זֶה בְּתוֹרַתוֹ הַקְדוּשָׁה מְקֻדָּם.

עַל-כֵּן בָּאתִי לְהַזְכִּיר: נָא רַבּוֹתֵי
 הַקְדוּשִׁים: חֲמְלוּ עָלַי, וְאֵל
 תִּסְתַּכְּלוּ עַל כָּל הָרַע שֶׁעָשִׂיתִי מֵעוֹדֵי עַד
 הַיּוֹם הַזֶּה, בְּמַחְשָׁבָה דְבוּר וּמַעֲשֵׂה, אֲשֶׁר
 הִמְרִיתִי אִמְרֵי אֵל, וְעֲצַת עֲלוּיֹן נֶאֱצָתִי.

אֵל תְּבִיטוּ בְּמַעֲשֵׂי הָרָעִים, וְאֵל תַּעֲשׂוּ
 עִמִּי כַחֲטָאֵי, וְאֵל אֶקוּץ בְּעֵינֵיכֶם,
 עַל אֲשֶׁר זֶה כַּמָּה אֲשֶׁר מְעוֹרְרִים אוֹתִי
 בְּאֵלָפִים וּרְבֻבוֹת רְמָזִים וְהַתְּעוֹרְרוֹת,
 וּבְכַמָּה מִיְּנֵי עֲצוֹת נְכוֹנוֹת בְּכָל יוֹם וּבְכָל
 עֵת, לְהִתְקַרֵּב לְהַשֵּׁם-יִתְבָּרֵךְ, וְאֲנִי בְּעֲצָם
 קִשְׁיוֹת עָרְפִי קִלְקַלְתִּי וּפְגַמְתִּי בְּכָל זֶה,
 וְלֹא הִטִּיתִי אָזְנִי וְלִבִּי לְכָל זֶה.

חוֹסֵי עָלַי, וְאֵל תְּשִׁיתוּ לִב לְכָל זֶה, וְאֵל
 יַחַר אַפְכֶם בִּי חֲלִילָה, רַק תַּחֲשׁבוּ
 מַחְשָׁבוֹת עוֹד מֵעַתָּה, לְבַל אֶהְיֶה נִדְחָה
 מִהַשֵּׁם-יִתְבָּרֵךְ וּמִכֶּם חֲלִילָה. כִּי עֲדִין
 "אֵין מַעֲצוֹר לַיהוָה לְהוֹשִׁיעַ" גַּם בַּעֲת
 הַזֹּאת.

כִּי אֵין לִי שׁוֹם כַּח עֵתָה אֲלֹא בְּפִי לְבַד,
 וּגַם זֶה מֵאֲתוֹ יִתְבָּרֵךְ, "אֲשֶׁר לֹא עֲזַב
 חֲסֵדוֹ וְאַמְתּוֹ" מֵעַמִּי, וְנָתַן כַּח לִיעָף
 כְּמוֹנֵי לְדַבֵּר עֵתָה מְעַט דְּבָרִים הָאֵלֶּה.

וְעַל-זֶה תִּמְכַּתִּי יִתְדוֹתַי: שֶׁתִּרְחַמוּ עָלַי,
 וְתַעֲשׂוּ אֶת אֲשֶׁר אֲזַכֶּה לָשׁוּב
 בְּאַמַּת לְהַשֵּׁם-יִתְבָּרֵךְ (וּלְבֹא לְאַרְץ-יִשְׂרָאֵל
 מִהֲרָה בְּשָׁלוֹם, וּלְדַבֵּר כָּל-זֶה וַיּוֹתֵר מִזֶּה, שֶׁסָּע עַל צִיּוֹן
 שְׁלָכֶם הַקְדוּשׁ).

וַיְהוּה הַטּוֹב בְּרַחֲמָיו, יִשְׁמַע תְּפִלַּתְכֶם,
 וַיַּעֲזֹר וַיִּגַן וַיּוֹשִׁיעַ אוֹתִי וְאֶת כָּל
 יִשְׂרָאֵל לְמַעַנְכֶם, וַיַּחֲזִירֵנִי בְּתִשׁוּבָה
 שְׁלֵמָה לְפָנָיו מִהֲרָה, וַיֹּאחֲזֵנִי וְלֹא יִרְפְּנִי,
 וְאֵל יַעֲזֹבֵנִי וְאֵל יִטְשֵׁנִי בְּשׁוֹם אַפָּן.

עַד שֶׁאֲזַכֶּה לָשׁוּב אֵלָיו בְּאַמַּת, וְלִהְיוֹת
 כְּרַצוֹנּוֹ הַטּוֹב מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם,
 וְלִתְקַן בְּחַיֵּי אֶת כָּל אֲשֶׁר פָּגַמְתִּי, בְּכַח
 וּזְכוֹת הַצְּדִיקִים-אֲמִתִּיִּם, אֲשֶׁר עָלִיהֶם
 לְבַד אֲנִי נִשְׁעַן לְסִדֵּר דְּבָרֵי אֵלֶּה לְפָנֵיהֶם
 וּלְפָנֵי הַשֵּׁם-יִתְבָּרֵךְ.

בְּעַל הַרְחָמִים, יוֹדַע תְּעֲלוּמוֹת, "יְהוָה
 יִגְמַר בְּעַדִּי, יְהוָה חֲסֵדָךְ לְעוֹלָם
 מֵעַשֵׂי יְדִיךָ אֵל תִּרְף. הוֹצִיאָה מִמִּסְגַּר
 נַפְשִׁי לְהוֹדוֹת אֶת שְׁמֶךָ, כִּי יִכְתְּרוּ צְדִיקִים
 כִּי תִגְמַל עָלַי".

דַּעַם רַבִּינִים רֵאשֵׁי הַשָּׁנָה

וְאַזְכָּה לְהִיּוֹת נִמְנָה גַם-כֵּן

בֵּין עַמּוּךְ יִשְׂרָאֵל הַפְּשָׁרִים וְהַתְּמִימִים

- הַמְּתַאֲסָפִים וּמְתַקְבְּצִים -

לְצַדִּיקִים-אֲמֵתִיִּים עַל 'רֵאשֵׁי-הַשָּׁנָה

כִּי אֶתָּה 'לְבַד' יוֹדֵעַ

מֵעֵלַת הַקְּבוּץ שֶׁל עַמּוּךְ יִשְׂרָאֵל

בְּרֵאשֵׁי-הַשָּׁנָה לְצַדִּיקִים-אֲמֵתִיִּים!

וְאֵל יִמְנַעֵנוּ מִזֶּה שׁוּם מוֹנֵעַ! וְאֵל יַעֲכִיבֵנוּ שׁוּם עֹכֹב!

וְאֵל יִטְרִידֵנוּ שׁוּם טְרִדָּא בְּעוֹלָם!

רַק נִזְכָּה תְּמִיד בְּכָל שָׁנָה וְשָׁנָה:

לִילּוֹךְ וְלָבֵא וּלְהַתְּאֵסֵף אֶל הַקְּבוּץ הַקָּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא

שֶׁל עַמּוּךְ יִשְׂרָאֵל הַפְּשָׁרִים, הַמְּתַאֲסָפִים וּמְתַקְבְּצִים

אֲצֵל הַצַּדִּיקִים-הָאֲמֵתִיִּים בְּכָל רֵאשֵׁי-הַשָּׁנָה.

(לְקוּטֵי-תַפְלוֹת ח"ב כט)

מבאר בהתורה הנ"ל (ה"א רד): "שצריך כל אחד לקשר את עצמו,
להנקדה השיך ללבו בעת הזאת" וכו'.

כי הנקדה מאידה כפי העת והיום, ועקר הנקדה הוא התורה.
ועל-כן צריכין לקרות ולגמר הסדרא בכל שבוע,
עד שיגמרו כל התורה בכל השנה, וכן לעולם.

**כי הסדרא שבכל שבוע, מנהגת כל השבוע.
כי כל ימות השבוע, מקבלין חיות מהנקדה
שמאירה בהם, על-ידי קריאת אותו הסדרא.**

**כי כפי הנקדה שצריכין לקבל באותו השבוע –
כן היא הסדרא שהולכת באותו השבוע.
וכן מתנהג כל ימות השנה, וכן לעולם.**

נמצא: שכל ימות השנה, מקבלין חיות מהתורה, שהיא כלל הנקדה. וכל
שבוע ושבוע מקבלת מסדר מיוחד, וכן כל יום ויום מפרשה מיוחדת.
כי 'שבעה פרשיות' שבכל סדר, הם כנגד 'שבעת ימי השבוע'. שבכל יום
יום צריכין לקבל הנקדה מפרשה מיוחדת, וכן בכל שבוע מסדר מיוחד.
וכן בכל שנה מ'כלל התורה', שהוא 'כלל הנקדה', 'כלל השנה'.

(לקוטי הלכות, נשיאת כפים ה, כז)

*

דקדק רבנו ז"ל וכתב שם בהתורה הזאת (ה"א רד): "שעקר התקון, על-ידי שמקשר
את לבו, להנקדה השיך ללבו בעת הזאת", עין-שם.

וזה בחינת ה'סדרים של התורה', שקורין בכל שבוע ושבוע סדר אחר
בתורה; וגם הסדר נחלק ל'שבע פרשיות', כנגד 'שבעת ימי השבוע'.
הכל, כדי לקבל בכל שבוע ובכל יום, אור הנקדה השיך ללבו בעת ההיא דיקא, כנ"ל.

(לקוטי הלכות, מלמדים ד, ו-ז)